

Délibáb

8. SZÁM

A M. H. MUZEUM
HIRLAP OSZTÁLYA

20
FILLÉP

MARGARET SULLAVAN,
az amerikai filmakadémia nagydíjának
idei elsőszámú jelöltje (Metro foto)

RÁDIOMŰSOR
FEBRUÁR 26 MARCHIUS 4-IG

incs
ssal
bb-
bája
bár-
cha-
etet
-sok
ra a
eze-

N

vett
emel-

esten
hető.
ában.

**A világ
minden
táját...**

(Schäffer felv.)

megismerem a bélyegeim révén! Játszva gyarapítom földrajzi és történelmi ismereteimet! Ez a legkedvesebb időtöltésem! A bélyegyűjtés értékeit nyújt, rendszeretetre nevel. Kedveltesse meg a gyűjtést gyermekével! Vegye meg számára az új, bővített kiadású

TOLNAI BÉLYEGALBUMOT

Több mint 3000 bélyeghelyet tartalmaz. Ára kemény kötésben 96 fillér. Megrendelhető az összeg előzetes beküldése ellenében a Délibáb kiadóhivatalában Budapest, VII, Dohány u, 12. Utánvétellel való küldés a szállítást megdrágítja.

A BŰVÉSZET TITKAIT LEHETI EL A **BŰVÉSZET**

című könyvből, mely több mint 160 bűvészműtárgy leírását tartalmazza. Bárki utánacsinálhatja a legnevesebb bűvészek elkészítő műtárgyait, Villmann, Hermann tanár, Becker, Bellachini útmutatásai alapján. Ára bérmentve 3 pengő 50 fillér.

Megrendelhető a Délibáb kiadóhivatalában Budapest, VII, Dohány uca 12, az összeg előzetes beküldése mellett.

Minden ember annyit ér, ahány nyelvet beszél!

Kezdő nyelvtanulók a legnagyobb eredménnyel használják a Tolnai kiadású nyelvkönyveket.

Tolnai: Angol nyelvtan . . . ára bérmentve 70 fillér

Tolnai: Francia nyelvtan . . . ára bérmentve 70 fillér

Megrendelhető az összeg előzetes beküldése ellenében Délibáb kiadóhivatalában Budapest, VII, Dohány u, 12 Utánvétellel való küldés a szállítást megdrágítja!

XIII. évfolyam

Budapest, 1939 február 25

8. szám

20
FILLÉR

Délibáb

Színházi hetilap

Felelős szerkesztő:

BIBÓ LAJOS

Megjelenik minden szombaton

Előfizetési ár: negyedévre 2 pengő 50 fillér, félévre 5 pengő. Biztosítással kombinálva negyedévre 3 pengő 42 fillér, félévre 6 pengő 84 fillér, egy óra 1 pengő 14 fillér. Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 20 fillér. Németországban Mk. —.25, Jugoszláviában 3.— dinár, Romániában 8 lei, Cseh-szlovákiában K. 1.50, Olaszországban 1 lira 40 centesimo, Franciaországban 2.— Frs. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII. Dohány uca 12. Telefón: 14—23—39, 14—23—50.
Postatakarékpénztári előfizetési lap száma: 9244.

Tőkés Anna a Nemzeti Színházban színre kerülő „Amphitryon” női főszerepében (Wellesz felv.)

IRTA: **BiBó LAJOS**

Amióta a rendező a maga számára foglalta le az egész színpadot, rengeteg kísérlet történik, hogy az igazi költőt kiparancsolják és eltanácsolják a színházakból. A nagy méretekkel dolgozó színpadi rendezés, amely hangban és színben monumentálisra fektette a fősúlyt és külön síkokra osztotta a teret, külön parcellákra szabdalta az időt, a műalkotással kapcsolatosan a hármasság törvényének elvetésével még részleteiben is száműzte a cselekményt és helyébe az eseményt iktatta, — mindent elkövetett, hogy filmesítse a remeket és ebbeli elszánt buzgalomban csupán akkor tért magához, amikor az egész vonalon beállott kudarc már a tragikus bukás és csőd felé gurította. Az erőszakolt és gyökértelen kísérletek nyomán természetszerűleg vadon burjánzottak a törekvések, amelyek az egész színjátszás jellemét és szellemét gyökereken meg akarták változtatni. Ezek közé a próbálkozások közé kell sorolnunk az ugyancsak hamvukba hótt időszerűségi kísérleteket is, amelyek a frakkos Hamletben és a legvadabb szövegátírásokban élték ki irodalmi és művészi elképzeléseiket.

Mind ezt abból az alkalomból említjük, hogy az ország első színházában, a Nemzeti Színházban éppen a klasszikus sorozatban, némely tulbuzgó fordítók pellengére állítják az egykori költői és a mai magyar nyelvet. Az időszerűsítés jegyében, a korszerűség címen a nagyvárosi próza uccai szókincsében dúskálnak és a csibész-nyelv kifejezéseit alkalmazzák, mint korszerűt. Ezek a fordítók mitsem törődnek azzal, hogy az esemény az ókorban játszik, még kevésbé érdekli őket, hogy a remekművet Shakespeare alkotta és Molière: a díszlet, a dikció, a színtér és a jelmez négyszáz éves, a nyelv ugyanakkor mai, természetesen nem a mai irodalom élő nyelve, hanem a nagyvárosi tréfás tolvajnyelvének szólásformája. Ez a fordítói bohóckodás akkor is helytelen és ízléstelen, ha az ország legelőkelőbb irodalmi szószékén esik és akkor is elszomorító és elítélendő, ha azt egyébként kitűnő képességű magyar író és fordító cselekszi. A srác, a hólyag, az ukmukfuk, a zrí, a rögtön adok egy frászt szavak és kifejezések korhűség helyett csupán a korszerűség idétlenségét jelzik.

Déliabál

Réka
száza
Operah
hozta
művét,
adás
hetven
szerző
hangtől
muzsika
Munk
hely il
zenés
színon
népszín
operát.
kát, a
zálással
megold
val eg

Gere
Pál

De

Nagyidai cigányok AZ OPERAHÁZBAN

Rékai Nándor karnagy működésének fél-százados fordulóját ünnepelte a mult héten az Operaház, s ebből az alkalomból színrehozta a jubiláns újjá írt, felfrissített dalművét, „A nagyidai cigányok”-at. Az előadás bemutatószámba ment, mert a közel hetvenéves, de ma is ötletdús zeneszerző háromesztendő munkával az első hangtól az utolsóig újra írta régebbi operája muzsikáját.

Munkája kiválóan sikerült: különleges hely illeti meg „A nagyidai cigányok”-at zenés színpadi irodalmunkban. Vigoperai színvonalra emelte a jó értelemben vett régi népszínművet. Megalkotta az első cigányoperát. A különleges fajtájú magyar muzsikát, a cigányzenét a legmodernebb harmonizálással és hangszereléssel, újszerű parlandómegoldásokkal, bátor, friss, eredeti ritmikával egészen új, értékes síkra helyezte. Meg

kell adni, bőséges alkalmá is volt a szívből jövő muzsikálásra, amelyhez Arany János ismert műve szolgáltatta az alapot. Az eredeti Arany-éposz Kulinyi Ernő kezében szín-

Gere Lola, Komáromy Pál, Lauritsin Lajos

Délibáb

Rösler Endre
és Tamás
Ilonka

Palló Imre

szerűvé alakult. Három felvonásra, hét képre osztott a harcos, vidám história, játékos formában keresve a megmuzsikálható alkalmakat. Így került muzsikus cigány a szövegkönyvbe, s így az „aranyhegedű“, amelyet Csóri vajda szinte jelképesen nyújt át a muzsikus Pityke Lacinak; a cigányzenét küldi vele szerte a világba. Meseszerűség, burleszk ötlet, hangulat, humor és kedély jó arányban keveredik a partitúrában, amelyet lendületesen vezényelt a fiatal Rubányi Vilmos.

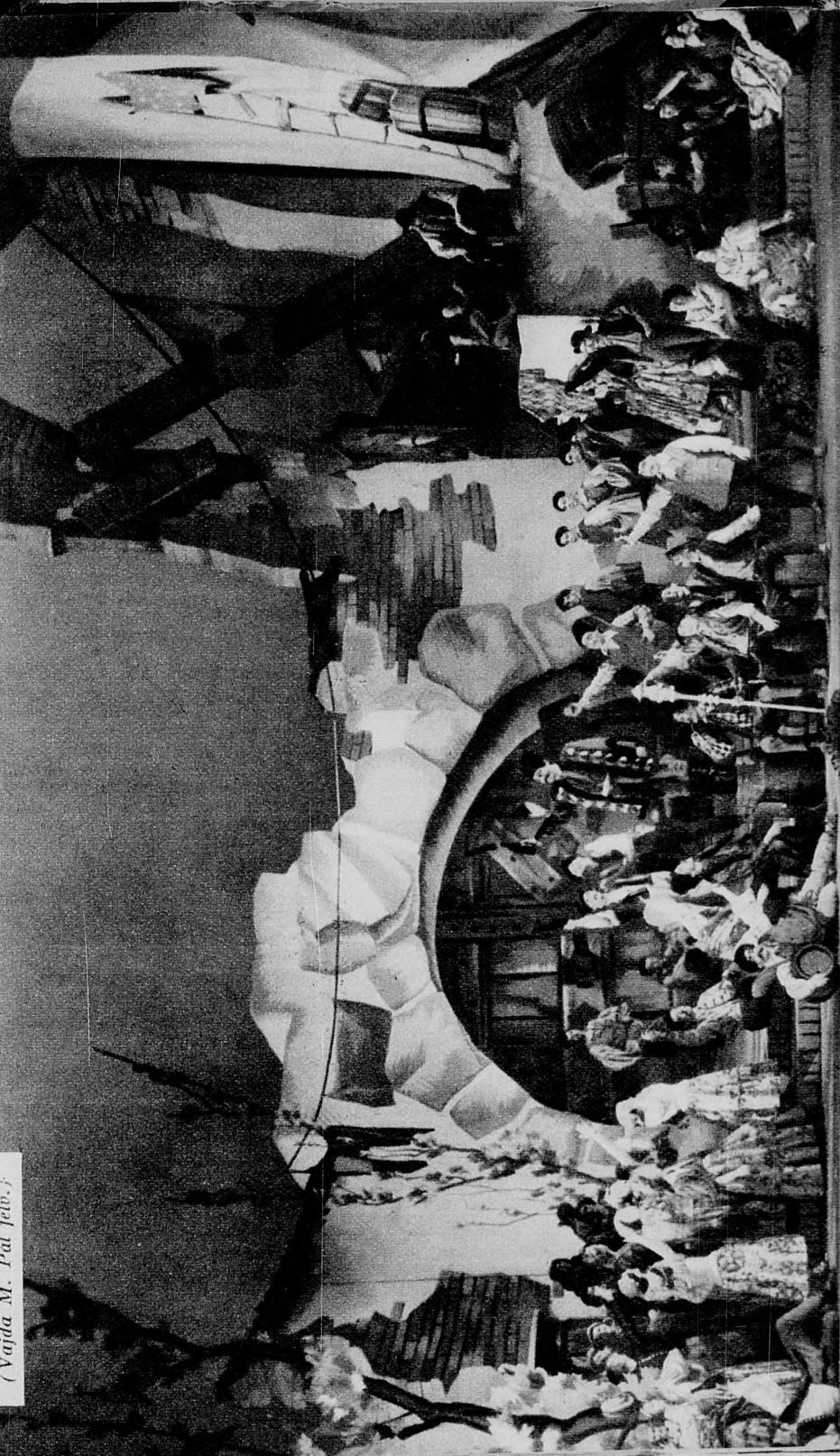
A játékoságot és a mese színeit tartotta elsősorban szem előtt a rendező is, a kitűnő Rékai András, a szerző fia, aki sok szívvel, szeretettel vitte színpadra édesapja operáját. Fülöp Zoltán színgazdag díszleteket tervezett az újdonsághoz, s a mesebeli trónteremmel, amelynek gerendázatlan matyóvirágok virulnak, önmagát multa felül. Márk Tivadar ötletes jelmezeit is meg kell dicsérnünk. A táncokat Vera Ilona tanította be, s első koreografusi munkája sok tapsot kapott.

Külön fejezet illetné Palló Imre dr-t, aki Csóri vajda alakjából izes, mesebeli cigányvajdát formált, daliás kiállással. Övé a főszerep, neki kell elsősorban elhitetnie a körötte forgó mesés cigányvilágot. Megtaláltuk benne a groteszk álmodó halk szentimentalizmusát, s vidám komikumát egyaránt. Különösen szépen szólaltatta meg a bús és vidám magános dalokat. Tamás Ilonka és Rösler Endre a széphangú muzsikus cigány egymáshoz találó szerelmespárt játszott, s a nagyvonalú szerelmi duettek végén hatalmas nyiltszíni tapsokat kapott. A három vérbéli komikus szerepben Gere Lola, mint Rasdi jónő, Laurisin Lajos, mint Diridongó és Komáromy Pál, mint Laboda szinte az olasz komédia harsány vidámságáig jutott s kiemelkedő kabinet-alakítás Maleczky Oszkáré is Puk generális szerepében.

Az új opera, a rendezés, az előadás és az együttes a zenekarral együtt egyformán megérdemelte a sikert.

Vincze Ernő
Délibáb

Jelenet a Nagyvízai
Cigányokból
(Vajda M. Pál felb.)

aki
ny-
fő-
kő-
tuk
ntá-
Kü-
és
és
ány
s a
mas
dien
asdi
és
asz
ki-
sz-

az
nán
rnő
il

Maklár Zoltán
Major Tamás

„Fériszínlelés”-nek hívja a magyar büntetőtörvénykönyv azt a gáláns vételt, melyet Alkmenevel, Amphitryonnak, a hős thebai vezérnek hű hitvesével szemben Jupiter, a görögök kikapós főistene megenged magának. Ennek a pikáns történetnek adja vígjátéki és mégis komoly problémáktól sem mentes megoldását a Nemzeti Színház e heti „uidonsága” — a németek egyik kétségkívül legeredetibb költőjének, Heinrich von Kleistnek közel százharminc éves színdarabja, az „Amphitryon”.

A hadbavonult Amphitryon diadaláról és változatlan szerelméről tudósítani akarja Alkmenet szolgája, Sosias által, akit azonban a Sosias képébe bújít Merkur isten alaposan elagyabugyál, nehogy Jupiternek a férj képében való szerelmi idilljét megzavarják. Mulatságos jelenetek adódnak, s Sosias ezek során elémlekedhetik az „én” és „nem-én” különbségéről, a „sosiastalanítás” kérdéséről s afelől, hogyan védelmezze meg magát neje, Charis csókjai és ütlegei elől, aki a végén már-már Merkurnak hiszi őt. Sok keserves igazságot ad a költő Sosias szájába a botról, amely arról is meggyőzi az embert, hogy nem az, aki — vagy, hogy „az igazi Amphitryon mindig az, akinél asztalhoz ülünk”.

A Jupitertől csak az imént búcsúzott Alkmene viszont hidegen fogadja Amphitryont, ki erre gyanút fog, elrohan, visszatértekor ismét Jupitert találja nejenél, de ezúttal a házba se fogadják s meg kell érnie, hogy barátai, szolgája, népe, sőt felesége is megtagadja. Hiába: Amphitryont még Amphitryonnál is ügyesebben adja Jupiter. Ezen a ponton a vígjáték a tragédiát súrolja — de csak, hogy aztán Jupiter látványos önleplelésével és az azt követő, kicsit kétséges, de mégis hepiendjével szerencsésen ismét visszazökkenjen a komédiába s férj és feleség kibékülhessenek.

Kleist a témát Molière-től vette. Követi is mesterét — de mennyire más utakon!

Amenyire kedves naív igyekezete, hogy mindent végül az erkölcs értelmében intézzen el — ez mégsem mindig célravezető. De amit Goethe, Kleist nagy ellenlábasá — talán, mert Iphigeniájával hasonló vétkekbe esett — kifogásol: hogy antik és modern stílust kever, azt ma már más szemmel nézzük. Kleistnél a shakespeare-i mellékalakok ereje vetekszik a molière-i témakezelés szellemességével, s Alkmene minden erényessége mellett meg tudja tartani a klasszikus téma derűs pogányságát is — azonfelül hogy drámaibb, tömörebb, életteljesebb nem egy kortársánál — s nem egy kortársunknál is.

Vajjon mi teszi, hogy az Amphitryon-téma új, annyira hálás maradt, hogy ennyi feldolgozása — Giraudoux szerint harmincnyolc eddig — után is? Talán a férfi örök gyanakvása a hű asszonnyal szemben, hogy az, akit szeret benne: a férjet, vagy az — istent? Vagy örök problémája, önmagával szemben, vajjon saját képében eléggé az isten-e — isten képében pedig eléggé a rendes hétköznapi férje-e az asszonynak? S vajjon az asszony nem talál-e más férfit, aki hajszályaira az, mint ő, — éppen, csak istenibb? Ki tudja. Az Amphitryon-mese mindenestre kézzelfogható tényé teszi e sanda „vanúkat”.

Az „Amphitryon” ugyanúgy a szerelem bolondériájának a komédiája, mint a „Szentivánéji álom”. Csakhogy itt a házastársi veszekedés nem előidézője, hanem következménye a varázslatnak. Röviden: a baj az, hogy a férj nem mindig szerető, s a szerető néha érthetetlenül férjéé hidegedik. A „Szentivánéji álom” a szerelem örületében forgó ember komédiáját adja — az „Amphitryon” magát az örök embert figurázza ki, aki egyik percben hevül, másik percben — más ember. De a veszekedő Amphitryonok ugyanolyan hamar elfelejtik, hogy micsoda Jupiterként boldogították az asszonyt még az előbb, mint ahogy az Alkmenék sem értik, hogyan is válik egyik percről a másikra a

Németh Antal
(Székely Aladár felv.)

végigolvasta a darabot. A napokban egy idősebb színházi benjentes éppen darabolvasás közben lepte meg az igazgatót, aki elmondotta, hogy a darab, amit most olvasott, előadhatatlan, sajnos, vissza kell adni és ez nagyon kellemetlen.

— Bizony kedves igazgatóm — jegyezte meg a benjentes, — te már megmutatad, hogy kell egy jó darabot elfogadni és azt jól színre hozni. Most azt is meg kell tanulnod, hogyan kell egy rossz darabot jól — elutasítani.

*

Petheő Attila szenvedélyes sportember. A sport majdnem minden ága iránt érdeklődést tanusít. Remek autóvezető és mindig maga vezeti a kocsiját. Biztos szeme és biztos keze van. Uccai összeütközés nála nincs és nagyon kis valószínűség van, hogy ez egyáltalában lehetséges is. Legalább is a Petheő hibájából semmiesetre sem. Multkoriban egy kollégáját meghívta Petheő egy kisebb autókirándulásra. A város határában persze alapos gázt adott a kiváló színművész s a kolléga, ügylőszik, a nyúlsvívű emberek közé tartozott, egyáltalán nem vette ezt jó néven. Szerette volna megkérni, hogy egy kicsit lassabban hajtson, de hát erre nem volt bátorsága. A kirándulás után a kávéházban eldicsekedett a kolléga, hogy milyen autókirándulásban volt része, Petheő Attilával volt kirándulásban és valóságos életveszélyben forogtak.

Iványi Irén
(Vajda M. Pál felv.)

— Ugyan, ugyan, hogy lehetséges ez — mondták, — hiszen Petheő remek autóvezető.

— Igen. De képzeljétek, óriási iramban száguldottunk Szolnok felé, egyszer csak egy kanyarodóban szembe találkoztunk egy parasztszekérrel. Na, gondoltam, ha ezt nem tudja Petheő ügyesen kikerülni, akkor végünk van.

Patkós György (Vajda M. Pál felv.)

Délibáb

Petheő Attila
(Harsányi felv.)

— Nos és mi történt — kérdezték izgatottan.

— Képzeljétek, a legutolsó másodpercben ügyesen kikerülte.

*

Gobbi Hilda különösen kitűnt nagyszerű maszkjával. Bámulatos, hogy ez a fiatal tehetséges művész nő milyen önfel-

14

áldozással csúfítja el magát a színpadra, valahányszor erre csak alkalma nyílik. Multkoriban egy újságíró kereste Gobbit nyilatkozatért. A színházi folyosón találkoztak. A fiatal színésznő megkérte az újságíró, hogy várakozzon a földszinten levő társalgóban mindaddig, amíg színpadra nem öltözik, mert már későn van s nem tudja, hogy a jelenése előtt mennyi idő áll majd rendelkezésére. Mintegy negyedóra alatt kész volt Gobbi az öltözködéssel s leszaladt a társalgóba, mely népes volt a jelenésükre váró színészekkel. Gobbi intett a kollégáknak s egyenesen odament az egyik sarokban ülő újságíróhoz.

— Kérem, Gobbi művész nő türelmet kér, csak körülbelül 20 perc múlva tud lejönni.

Gobbi Hilda
(Solti felv.)

Az újságíró tudomásul vette a dolgot. Gobbi felment a színpadra, történetesen csak egy jelenete volt a darabban. Miután azt lejátszotta, gyorsan lemaszkírozta magát és lement a társalgóba. Egyenesen az újságíróhoz ezekkel a szavakkal.

— Boesásson meg, hogy megvárakoztattam. — És vígan adta a nyilatkozatot. Amikor az újságíró eltávozott, Lukács Margit, aki az egész ügynek szem- és fültanuja volt, megkérdezte:

— Mondd tulajdonképpen mire való volt ez a tréfa?!

— Mert kíváncsi voltam, tényleg olyan felismerhetetlenné tesz-e a maszkom, mint ahogy azt írják és mondják.

Lukács Margit (Solti felv.)

Délibáb

Gendet kérek TISZTELT VENDEGSEREG!

Írta: CSURKA PÉTER

Ma már a lakodalmak nagyon elhalkultak. A hét falura szóló dáridóknak falvakban és városokban egyaránt vége. Ma már nemcsak megsokasodtak, de meg is okosodtak az emberek, a lakodalom költségeit vagy bankokba teszik, vagy nászutazásra költik el. Mégis kár ezekért a gyönyörű falusi lakodalmakért. Bárhogyan is áll a dolog a ma emberével, de szinte jól esik, ha hallunk, vagy olvasunk lakodalmakról, ahol hatszáz meghívott vendég evett-ivott három napig. Elfogyasztottak három-négy ökröt, hatnyolc borjut, 300 pár csirkét, néhány száz kacsát, libát, 6000 darab fánkot és tíz hektó bort.

Hogy megy végbe egy ilyen nagy lakodalom?

A legtöbb városi ember nemcsak hogy nem látott ilyen lakodalmat, de még hírése hallotta ilyen falusi lakodárénak, ahogy tréfásan mondani szokták a Felső-Tisza mentén.

A lakodalomra élő meghívókat küldenek szét. Ezek a „meghívók” a menyasszony vőfélyei. A nagyvőfély ékes rigmusokban előadja, hogy a ház népét, apraját és nagyját, Nagypál István uram, akinek szépséges szép virágszálját, Erzsikét Kárász Gábor tűzi kebelére a jövő héten, kedden virradóra, tisztelettel meghívja egy kis barátságos dél-

Boldogi
fiatalok
(Eötvös Józ)

ebédre, meg a templomi esküvőre, hogy tehát azon megjelenni semmiképp ne terheltessek.

Az esküvői nap reggelén aztán gyülekeznek a lányok házhoz. Előbb a rokonok, aztán a meghívottak, úgyhogy mire a vőlegény és kísérete csengős-bongós szekereken (a szekerek egyikén a cigánybanda foglal helyet, vagy a fúvós zenekar) megérkeznek, már az egész násznép együtt van. Nagy a sürgés-forgás. Kézről-kézre jár a kulacs, meg a butykos és nagy tálakban az illatos tepertős pogácsa. Közben a vőfélyek lőnek egyet-egyét a levegőbe az ablakok alatt, mire a

Barabás Miklós
műve: A nász
megérkezése

banda tust húz, sőt egy-egy nótát is meg-
ereszt, de még táncolni nem lehet. Ugy
tizenegy óra tájban előáll a nagyvőfély és
ékes rigmusokban kikéri a menyasszonyt,
akit most már ők elvisznek magukkal. Erre
jön a násznagy, vagy nagykoma szavalata,
aki a síró-rívó szülők nevében kiadja a
leányzót. Mire a menyasszony vőfélye veszi
át a szót :

*Vajda, hegedűknek álljon meg zengése
A cimbalomnak is szűnjék meg pengése
Mert búcsúzásomnak most léssen kezdése
Ide figyeljenek, míg léssen végzése.*

Ezután bánatos sírásmokban elbúcsúztatja
a menyasszonyt a szülőanyjától, édesapjától,
sógorától, komáitól, leánytársaitól és a
szomszédoktól. Mindenkre jut egy-egy strófa
vers és három strófa sírás. Eközben a meny-
asszony fejére a nyoszolyólányok ráigazítják
a menyasszonyi fátyolt, a mirtuszból a vő-
fély kalapja mellé is tesznek egy csipet-
nyit, így aztán elindulnak a templom felé.
Csak az alkalmi szakácsnők, akik a falu és a
környék leghíresebb gazdasszonyai, marad-
nak otthon s akik ilyenkor mérik össze a
tudományukat.

A menet élén halad az egyik vőfély a
cigánybandával, akik húzzák egész úton,
végig a falun, a templomajtóig. A banda
után megy megint egy vőfély a menyasz-
szonnyal, azután a koszorúslányok, legé-
nyek párosan s végül a meghívottak apraja-
nagyja.

A polgári esküvőt már rendszeren az előbbi
héten eligazították és az egyházi szertartás
a vallás méltóságához illő komolysággal
megy végbe. Azután elindul a menet vissza-
felé, de most már a vőfély a menyasszony-
nyal egypárban. Hangos az ucca, amerre
mennek. A zene szól, egy-egy lövés, egy-egy
kiáltás közbe :

*Ez az ucca véggel erre
Szép menyasszonyt visznek erre.*

Vagy :

*Kenderkóc és gyapotrost
Menyasszonnyal jövünk most.*

Ilyen is hallható :

*Ez a lány ma menyasszony
Holnap asszony,
Holnapután komámasszony.*

Vagy :

*Kicsi nekem ez a csűr,
Kirepülök, mint a fűrj.*

Mire hazaérnek, már terítve az asztalok
és megkezdődik az ünnepi lakoma. Tyukhús-
leves az első fogás, csigatésztaival. A vő-
félyek hordják és kínálgatják fáradhatat-
lanul. Az első tálhoz mindig rigmus dukál,
de most már nemcsak a nagyvőfélyek sza-
valnak, most már a kis vőfélyekre is sor
kerül. Van nagy derűtség, amikor a kis-
vőfély rendszeren egy gyerekember, ezekkel a
szavakkal lödítja arrébb a tagbaszakadt
nagyvőfélyt :

*Állj felre, barátom, én is hadd beszéljek
Mert olyan legénytől, mint Te, még nem félek.
Hiszen a szád olyan, mint a szarkafészek.*

Minden fogáshoz más rigmus kell, olyan,
ami találó. Mint például :

*A jó csigaleves csinált apétitust,
Hogy le ne lohadjon, itt hozom a húst.
Fogyasszák csak bátran, hiszen nem apai juss.
Mit bámulsz úgy dádé? Húzz rá inkább egy tust.*

Aztán jön a főtt hús. A sok tyúk, liba,
kacsa, amelyik már az előző nap kimúlt, ha
kárálni, gágogni, hápogni kezdene, nem
lehetne érteni tőlük a vőfélyek szavát. Majd
következik a töltött káposzta, túróval.
De nem tehéntúróval, hanem disznó-, „túró-
val”, a disznó orrával, amivel turkálni szo-
kott, meg disznólabával, meg kolbásszal is
felcifrázzák. Aztán jönnek a pecsenyék,
fánkok, csörögék, tészták és utolsó fogásnak
a tejben főtt kása, megcukrozva, illatos fa-
héjjal körüldíszítve.

A kásás tálakkal együtt a szakácsnők is
bejönnek, nagy fakanalakkal, bepólyált, fel-

Déliabál

kötött karokkal. Előáll a nagyvőfély és elmagyarázza, hogy a kása nem fért a bőrében, rityegett, rotyogott, sőt a fazékból is kiugrott, pontosan a szakácsnők kezére s összeégette őket. Most aztán gyógyítani kell. Ez a fakanál itt arra való, hogy könyörületes szívek ebbe rakják a deákflastromra valót. És hull a kanalakba a pénz, a krajcár, a hatos, a huszas, sőt, ha szemrevaló a szakácsné, még egy-két bankó is kerül...

Öreg estére válik az idő, mikor az ebéd véget ér, akkor aztán megkezdődik a mulatás, a tulajdonképpeni lakodalom, a tánc és tart kivilágos virradatig, sokszor két napig, három napig.

Éjfélután van a menyasszonytánc. Ez a legszebb ünnepi esemény és a legősibb, legmagyarabb népszokás. Lassu csárdásba kezd a cigány. A vőfély felszólítja a jelenlévőket, hogy még egyet táncolhatnak a menyasszonnyal, mint lánnyal, de most már — csak pénzért. Eddig úgyis ingyen táncoltak vele, most azonban, hogy mingyárt asszony lesz, nyomban felkontyolják, kell a pénz „bölcsőmadzagra”... És hull a pénz újra, de most már nem a fakanalakba, hanem a tányérba, vagy tálcára, amelyet a vőfély tart a kezében. A vőlegény nyitja meg a táncot, majd a násznagyok következnek, azután az jön sorba, aki „beteszi a garast”, vagyis pénzt dob a tálcára. Ha szép a menyasszony és jómódú a háznép, 1—2 óra alatt nemcsak egy bölcsőre, de egy kisebb-fajta házravalót is összetáncol a szép menyasszony. Aprópénzért csak egy-két forduló járja, bankóért már több, kékhasú bankóért háromszor körül a termet.

A menyasszonytánc előtt a vőfély rigmust mond:

*Csendet kérek tisztelt vendégsereg,
Mert az én szám most sok szép szóra ered.
Im eljött ideje a menyasszonytáncnak,
Az első fordulót adjuk az ifjú párnak.*

Ekkor kezdi a táncot az ifjú pár.

*Ugy, úgy... kéz a vállon, kéz a derékon,
Járjátok csak kedvvel és szilajon.
Öregek, ifjak, urak, víg legények
A további táncok nem ingyenesek.
Meg kell fizetni érte az adót,
Hadd járja össze a menyasszony
A bölcsőmadzagra valót...
Nyuljon tehát kiki mélyen a zsebébe,
Tegye a bankót tányérba vagy kezembe.
Ki többet ad, az tovább járhat
Ára van itt minden fordulásnak...*

*Ugy, úgy, Csáki násznagy uram,
Köszönöm... bankó...*

Viszik a menyasszony ágyát
(Dr. Ébner foto)

*Adhat is az bőven, akinek sok van...
Most meg Berezi uram fészkelődik,
Ugy is van. Csáki után a nő násznagy jöhet.
Járja is már vígan, csak egy kicsit öreg
És Csákinál ő sem adott többet...*

Persze kurjongatnak, nevetgélnek a rig musmondás közben.

*Most Seprényi uram nagy bankót adott,
De a táncra nem mutat hajlamot.
Megártott neki a hegynek a leve,
Rozognak inai, félreáll a feje.*

Megesik az is, hogy egy elkeseredett legény, mert a szép menyasszony kikoszarolta, nagyon sok pénzt elszór bánatában a menyasszonytáncban. Ropja a táncot, kurjongat:

*Hej, haj, rica, ripp, ropp, ropp,
Szegény legény bújja hipp, hopp, hopp.*

A vőfély rögtönöz:

*Százás bankó repült a tányérba,
Vad tánc ez. Láttán vidul a szem;
Tán a szittyák járták így régiben...*

*Még egy százás... És na, nézzenek ide:
Nadrágcobából kibuggyant patyolatos inge.*

Mikor aztán a holtrafáradt menyasszonyt ismét a vőlegény kéri táncba, akkor vége a táncnak. A vőlegény átadja a menyasszonyt a koszorúslányoknak, akik elvonulnak vele és felkontyolják. Lebontják a menyasszonyi fátyolt és a haját, melyet eddig koszorúba fonva a homlokán hordott, takaros kontyba rakják és bekötik a fejét díszes selyemkeszkenővel.

Ezenközben meg is virrad.

Igy esett meg régen egy nagy parasztlakodalom a Felső-Tisza mentén. Hiszem, hogy most is. Megmaradt ősinek, réginek, szépnek.

Védkezés

IRTA-BIBÓ LAJOS

A kertben ültek. Az asszony mosolygott. Milyen ostobák ezek a férfiak. A férfi nyugodt tekintettel nézett maga elé a levegőbe. Milyen hiúk és önhittek ezek az asszonyok. Főlöszeges volt, hogy beszéljenek. Ebben a pillanatban mind a kettő tudta, a másik mit gondol.

Sokáig hallgattak. Az asszony szólalt meg.

— Alkonyodik.

A férfi csöndesen sóhajtott.

— Alkonyodik bizony. Múlik a nyár.

— Ebben sem talál semmit, amihez valami érzés fűzné?

A férfi föltekintett.

— Megint ki akarja tekerni a nyakát legutolsó kijelentésemnek. Miért keveri össze szándékosan a dolgokat? Szóval sem mondtam, hogy érzéstelen vagyok. Azt mondtam — nincsenek többé problémáim.

— Ez azt jelenti, hogy érzéstelen. Semmi sem érdekli.

A férfi csóválta a fejét. Szörnyű. Az asszonyi következetesség hétfejű sárkány. Minden ezer levágott fő helyébe hét újabb nő.

— Hányszor mondjam még? Tele vagyok érzéssel és éppen ezért minden érdekel. De önmagamban élek. Akár a föld és a tenger. Minden belőlem születik és bennem hal meg.

— Ez fecsegés.

— Csupán annak hangzik.

— Határozza meg akkor egyszerűbben és világosabban.

— Helyes. Rögtön egyszerűvé is világosodik az egész, mihelyst kérdez.

Az asszony pillanatig habozott, akkor elszánta magát.

— Kérdezek. De egy föltétellel. Őszinte és becsületes választ kapok.

— Ismer. Erre nem kell külön ígéretet tennem.

— Kezdjük tehát.

— Kezdjük.

— Miért ül például most itt? Már úgy értem, velem.

— Gondolom, megszokásból.

— Megszokásból látogat már fél év óta minden délután? Miért jött akkor, amikor

— Én vagyok a szenvedő fél. Jól tudja, —
szerettem

még nem szokta meg ezt a délutáni unalom-üzést?

— Már felelt is. Maga szép és fiatal. A tetejébe eszes is. Úgy éreztem, kellemes órákat tölthetek a közelében.

— Melyik jelzőn van a hangsúly? A férfiak ugyanis általában okosabbnak tartják magukat, mint a nőket.

— A hangsúly azon van, hogy maga szép és fiatal.

— Szóval azon, hogy — nő vagyok.
 — Igen.
 — És ez a körülmény nem jelent magára semmi veszedelmet?
 — Nem. Magam kormányzom a kíváncsiságomat.
 — Hogyan érti ezt?
 — Soha nem vállalom nagyobb kockázatot, mint amekkora haszonra számítok. Negyvenéves vagyok. Már nem töprengök. Nem teszem fel egyetlen lapra az egész életem. Belehajtsam magam valamely szerelembe? Miért? Hol az arány és az ellenérték? Mit kapok a lángolásomért, kétségeimért, szenvedéseimért, amelyekkel szenvedéllé fűtöm fel az érzéseimet. Csupa olyasmit, ami megöli bennem a lelkesedést és a lázt. Építsek? Hogy utána beérjem a romokkal?
 — A szerelemnek is megvan a maga természetes sorsa. Ifjúsága, gyerekkora és

öregsége. Szervedély csupán a kezdő sebesség.

— Ezt mondtam. Az óraműködésre beállított, megszeldített és az úgynevezett erkölcsi tartalommal megtöltött szerelem már nem szerelem. Önfeláldozás, hűség, becsület, de semmiféleképpen sem örültség. Lángolás helyett önmérséklet, rendtelenség helyett rend, harc helyett béke, bukás helyett győzelem — vagyis együttélés és házasság. Ez a család, gyermek, az élet biztosítása, de nem esztelenség és közletről sem lobogó örület.

— Ki áll ezen a mérlegen? Maga vagy a nő?

— A nő. Önző vagyok, mint minden egészséges lény. A magam szempontjából s a saját érdekem után ítélem meg a dolgokat.

— Ne bújjunk általánosítás mögé. Rólam volt szó.

— Nem magáról. Rólam.

— Én vagyok a szenvedő fél. Jól tudja, — szeretem.

— Tudom.

— Akkor miért beszél így? Miért von engem is szabály alá? Mondja meg nyíltan, én sem érek annyit, hogy kockázatot vállaljon értem.

— Nem mondtam ezt, mert ez nem igaz. Magával szemben és magáért szívesen vállalnám a kockázatot. De maga a szerelmet szeretné jelenteni számomra. Viszont már kijelentettem, hogy a szerelmet, mint olyat rossz üzletnek tekintem.

Elhallgattak — vége volt. Az asszony eddig keményen és hősiezen tartotta magát, most egyszerre kibuggyant a könny a szeméből.

Valahol távol toronyóra ütött.

— Nyolc óra...

A férfi közelebb hajolt az asszonyhoz:

— Miért sír?

— Nem sírok.

— Dehogyan nem. Csupa könny a szeme.

— Sírok... Jól esik.

A férfi keveset még várt, akkor felemelkedett a helyéről és elköszönt.

Amikor kiért az uccára, hirtelen meg-rándult a szíve. Most megy, mehet, nem tudja hova, nem tudja miért, de föltekinthet a csillagokra és íme egész testét átjárta a szabadság levegője. Hogyan magyarázza ezt meg az asszonynak, hogy negyvenéves és ma már saját magát szereti legjobban. Hogyan tudná megértetni? Sehogyan. Ez az a dolog, amit a férfi nővel sohasem tud teljesen elfogadtatni. Az asszonyok egyszerűen nem hiszik, hogy a férfi negyvenéves korában már öreg és romlott, aki nagyjában földott minden tiszta és becsületes hitet.

— Eh! — vágott bele keserű dühvel a levegőbe és nekilódult az éjszakának.

És másnap összetörtén, szomorúan és alázatosan megvallotta az asszonynak, hogy — szereti.

— Tudom

-
A
S
-
k
p

Don

Eltelt a színházi szezon fele, lezajlott ötvennél több bemutató és nagyobbjelentőségű felújítás, le lehet vonni bizonyos következtetéseket. Például arról, hogy milyenfajta darab és milyenfajta színész tetszett legjobban a közönségnek az első felidőben?

Nagyon sok szempontból lehetne osztályozni az előadásokat; ezek közül most csak egyet ragadunk ki, mert a legszembeötlőbb: a lezajlott színházi félévszezon — *nők szezonja volt!* Túlnyomórészt olyan darabok kerültek színre és arattak sikert, amelyek egy-két női szerepre épültek. A színészsikerek túlnyomó többsége női siker, sőt a szezon folyamán feltűnt fiatal színésznagyságok is túlnyomórészt a női nemhez tartoznak.

A Nemzeti Színház első darabja a *Farkaskaland* volt. Igazi férfidarab, történelmi levegő, kemény szavak, lóporfüst, nők mellékesen a háttérben. Mérsékelt közönségsikert aratott. Lényegesen jobban tetszett a közönségnek az utána következő *Két cárnó* című orosz darab, amelynek két nagy szerepét Makay Margit és Szörényi Éva játszotta. Nincs egyetlen női szerepe, de mindig nő van a színpadon Eötvös remekművében, *Éljen az egyenlőségben*. A *Fekete Mária* és a *Vidéki történet* című darabok közepes sikerét is közepes női szerepekkel lehet magyarázni. Nem volt ugyan sikere, de női szerepe a legjelentősebb az *Ordások* című darabnak és egy hatalmas női szerep, amelyben Somogyi Erzsébet kitűnő volt, nagymértékben járult hozzá az *Ahogy tetszik* sikeréhez. A két *Molière*-repríz inkább férfiszerepekre épült, a *Via Malában* és a *Zenélő órában* megoszlanak a szerepek, míg az *Amphitryon* egyik legnagyobb érdekessége az ideai szezonban debütáló Tőkés Anna volt. Egyetlen darabot játszott a Nemzeti Színház, amely túlnyomóan férfidarab és mégis nagyon tetszett a közönségnek: a *Madarak-at*.

A Vígszínházban előadott *A világ közepe*, amely férfidarab: Somlay Artúr, Kőmives Sándor és a kis Szepes Iván pompás játéka ellenére sem találta meg a közönséggel való kapcsolatot. Nem ment erősen *Az orvos dilemmája* sem, amelyben Jennifer afféle nagy szerep lenne ugyan, de a sok bölelet mondogó férfi között elvész. Az *Öregek és fiatalok*, valamint a *Havasi napsütés* férfiak és nők foglalkoztatása tekintetében körülbelül megoszlik. A francia szobalány középpontjában viszont egy kitűnő vígjátéki szubrett és a darabban a legkitűnőbb formáját futó Tolnay Klári szerepel. Ez vált az eddigi szezon egyik legnagyobb prózai sikerévé. De tetszett a *Márciusi szél* is egy nagy Muráti szereppel. Nagy Muráti-szerep *A szabad lány* című Amiel vígjáték a Pesti Színházban és egyetlen nagy női szerep áll *Az asszony és az ördög* középpontjában is. A *Művészpár* és a *Boldog órák* című darabban megoszlik a férfiak és nők szerepe.

Szinte teljesen női szezonja volt a Magyar Színháznak. Az ucca rengeteg szereplőjének középpontjában egy lány áll. Férfidarab ugyan a *Légy jó mindhalálig*, de nálunk Vaszary Piroska alakítja utólérhetetlenül Nyilas Misit. A *Démon* címszereplője férfi; meg-

előnyben

bukott. A *Válóok Dayka* Margit szerepének és egyéniségének hatalmas sikere, végül az *Erzsébet* két döntő szerepe hölgyé: a királynéé és udvarhölgyéé.

Az *Andrássyban* az *Angyalt vettem feleségül* főszereplője Lázár Mária, a *Bubusé Kiss* Manyi volt, a *Mondj igazat* főszereplője kivételesen férfi: *Törzs Jenő*.

A *Belvárosi Színház* három első darabja nem mutatott női túlsúlyt — és nem ment. Az *Örökké* nagy *Mezey*-szerep, a *Földindulás* sztárja egy férfi és egy nő: *Páger* és *Vaszary*, de a nagy mellékszerepek inkább nőknek jutottak.

A *Kamara színházi Keszérű aratásában* hatalmas férfiszerep dominál. Rosszul ment. Az *Országút* is jelentéktelen epizód, míg az *Utolsó tánc* tudvalevőleg egyetlen női szerepre, *Bajor Gizire* épült. A *Royalba* *Mindig a nők kezdik* nagy *Dayka*-szerep, *Marinka a láncosnő* nagy primadonna-szerep, a *Kávét habbal* egyformán hagyja érvényre jutni a hölgyeket és urakat és csak az utolsó darab, az *Egy bolond százat csinál* dolgozik férfival.

A *Terézkörútiban*: *Megsértették a minisztériumot* nagy *Muráti* szerep, az *Ugynevezett szerelemben* túlnyomóan nőknek van a legfontosabb dolga, a mérsékelten sikerült *Vigyázat mázolja* egyenlő mértékben foglalkoztat hölgyeket és urakat, az *Üstökösben* *Bulla*, az *Axel a mennyország kapujában* című operettben *Mezey* Mária a legfontosabb szereplő. Marad még a *Városi*, amely a *Fehér hattyúban* természetesen a primadonnát, *Honthy* Hannát helyezte az egész darab fölé, a *Katalin* pedig, mint a címe is mutatja, szintén női főszereplő körül forog.

Kik azok a színészek, akiket az idén először vett észre a közönség? Itt van a két legfrissebb: *Zimonyi* Márta és *Karády* Katalin. Mindketten valósággal sztári sorba ugrottak minden előzmény nélkül. A *Belvárosi Színház* felfedezte a kis *Tahy* Máriát, a *Nemzeti Színház* *Zádor* Gyöngyinek ad egyre komolyabb feladatokat. Kiugrottak még: *Erdélyi* Erzsébet a *Vígyszínházban*, *Nagy* Alice a *Süt* a nap című filmben és *Ördögh* Sári, aki a *Vadrózsa* című film egyik főszerepében ér el rögtön sztári rangot. A legfiatalabbak közül *Szaplonczay* Éva, *Náray* Teri, *Kormos* Márta, *Simor* Erzszi, *Lukács* Margit, *Kiszely* Ilona, *Olthy* Magda, *Rácz* Vali, *Raffay* Blanka, *Szepes* Lia, *Libertini* Éva és *Barabás* Sári azok a hölgyek, akik egy vagy több szerepük révén erősen megnövekedtek jelentőségükben, hírukben a közönség előtti népszerűségükben. És a sikeres bemutatkozók közé kell még számítani a vidéken már sokat szerepelt *Lantos* Icát és *Szondy* Birít.

Aki pedig azt hiszi, hogy ez a kimutatás csupán a férfikritikus udvariassága a hölgyekkel szemben, az lapozza végig az elmúlt évad színlapjait...

Szánthó Dénes

Délibáb

Bunbury

A Színművészeti Akadémia növendékei sikerrel játszották el Wilde Oszkár híres vígjátékát a „Bunburyt“-t. A főszerepekben különösen kitűntek máris kiforrott játékkukkal Hidvégi Valéria, Vitéz Benkó Gyula (1.) Lengváry Zsuzsi, Rajczy Lajos (2.) Feleky Sári és Tamás József, Várnay L.
(Wellesz felv.)

Chat

Noir

*kőnítisz egyjén
varázst kölesendő
a nőnek*

Álláspont

íta Torday Sándor

Nem hiszek a titokzatos emberekből. Nem hiszem, hogy aki télen is fekete szemüveget visel, az valami nagyhatalom megbízottja, aki kalapját a szemébe húzza, az rejtőzködni akar, vagy aki virágot visel gomblyukában, az valami pártnak a tagja. Idegenkedem a feltűnően titokzatos emberektől, mert ezek rendszerint nagyon is nyíltak. Ezt a kis történetet magam igazolására mondom el és csak a hatás fokozására szolgál, ha bevallom, hogy a hősnőt Zerlinának hívták. Zerlinát Párizsban mindenki ismerte. Mért beszéltek legtöbbször Zerlináról? Zerlina úgy öltözködött, mint senki. Nyugodt természetességgel viselte a leghetetlenebb ruhákat, a leghetetlenebb összeállításban.

Tagadhatatlan, ez már nem volt más, mint divathóbort és mégis fel kellett rá figyelni, mert Zerlina nem egy ötletét hirtelen felkapták és ami még egy hónappal előbb hóbort volt, az egyszerre divát lett. Amikor mindenki kis kalapot viselt, akkor egy malomkerék nagyságú kalappal a fején jelent meg, ha a szoknyák rövidültek, Zerlina biztosan méteres uszályban járt. Nem riadt vissza azonban vadabb dolgoktól sem. Kétféle kesztyűben, mesterségesen szintelenített pulloverben, szélesen csikozott anyagú estélyi ruhában és hasonló szép „újdonságokban” tűnt fel.

Egyszer egy elhagyott kis csendes utcában találkoztam Zerlinával. Sietett és látszólag nem szívesen vette, hogy velem találkozott. Nem törődtem vele és melléje szegődtem. Összebarátkoztunk. Kevés jóbarátja lehetett, mert őrá, hogy őszinte lehetett hozzá. Lakást keresett. Felmondtak neki, mert nem tudott pontosan fizetni. Ránéztem és nem értettem. Zerlina borsózöld angol kabátban (ilyet még senkin sem láttam), felborzolt pikkelyű kígyóbőr cipőben (ez lesz a legközelebbi divát), a világ legapróbb kalapjával a fején, nem tud fizetni? Zerlina megértette meghökkenésemet és hirtelen elhatározással meghívott teára. Boldogan ígént mondtam. Végre meglátom ennek a különönek különö otthonát. Tévedtem. Zerlina az anyjával lakott két kis, egyszerű, bútorozott szobában, egy csendes ucca egyik szürke bérházában. Mialatt a finom öreg hölgygel elbeszélgettem, Zerlina egy gyorsforralón teát főzött és egy pléhskatulyából néhány kekszet szedett elő. Kérdezés nélkül elmesélte életét. Egyszerű, érdektelen polgári életet éltek anyja nyugdíjából. Hiába voltak összeköttetései, nem tudott munkát szerezni. Egy januári napon — mondotta, — amikor az üzletekben a nagy kiadások vannak, egy ötletem támadt. Mindent megvásároltam, ami divatjamúlt és lehetetlen volt. Olesó pénzért adták a legdrágább anyagból készült holmit, mert az idény elmúlt és a fennmaradt különö darabokat úgysem veszi meg senki. Más nő ezeket átalakította volna, én azonban elkezdtem őket viselni. Sikerem volt. Később már, ha valamiből nagyon sok maradt vissza, akkor a cég velem kísérelte meg divatba hozni. Persze, ha nem sikerült, akkor én is kevesebbet kerestem.

Hónapok mulva találkoztam újra a titokzatos Zerlinával. Szürke kosztúm, ingblúz és félretaposott cipő volt rajta. — Állásom van — újságolta boldogan. Másnap azonban az újságban megdöbbenve olvastam, hogy a lap tudósítójának biztos értesülése szerint a legújabb női divát szürke kosztúm, ingblúz és két oldalt félretaposott cipősarok. A legújabb cipőmodellek már így félretaposva készülnek.

*Sereg
a film*

LILI PALMER,
az új angol
filmszínésznő

Hollywoodban

az elmúlt két év legnagyobb felfedezettjéről, Hedy Lamarról újra sokat beszélnek abból az alkalomból, hogy megint balszerencésje volt. A szép Hedy Lamarr, mint ismeretes, Hedy Kiesler korában Ausztriában élt, s eljátszotta a hírhedt „Extázis” című filmet, amelynek egyik jelenetében egyáltalában nem viselt ruhát. Igaz, hogy ez a jelenet csak távoli „total plan” volt, a szép Hedy egy mezőn futott keresztül, de mégis ez a jelenet rengeteg kellemetlenséget okozott. Hedy férjhez ment, s dús-gazdag gyáros férje rengeteg pénzt költött, hogy a film példányait felvásárolja. Hedy azután elvált és Hollywoodba került. Itt a nevét Lamarra változtatták éppen az Extázis-ügy miatt. Első nagy filmjének Amerikában nem volt sikere, mert a

férfifőszereplő, Charles Boyer a film végén meghal és ez nem tetszett az amerikaiaknak. Hedynek sikere volt, de a filmje mégis megbukott Amerikában. (Európában nagyon tetszett.) Azóta újabb filmbe kezdett bele, de itt is üldözte a balszerencse. A filmet Joseph von Sternberg kezdte rendezni, de a gyár leváltatta és Frank Borzagera bízta. Közben a férfifőszereplő, Spencer Tracy elszerződött egy másik filmhez, így Hedy ül és vár. Unalmában most a filmoperatőrszakma rejtjelmeit kutatja, mint az képünkön is látható. Hollywoodban persze meg vannak győződve arról, hogy ennyi nehézség után Hedy legalább olyan karriert fog befutni, mint Marlene Dietrich, vagy Louise Rainer.

Kiss Ferenc, Hajdu Eta,
Tőkés Anna és Ottrubay
Melinda a „Magyar fel-
támadás”-ban

Világhírű

Margaret Mitchell világhírű regényének, az „Elfujta a szél”-nek, filmváltozata minden bizonnyal nagy siker lesz: annyi bonyodalom, nehézség akadályozza elkészülését. Több mint egy fél-évtel ezelőtt készült el az igen terjedelmes film forgatókönyve. Cukor György, a „Kaméliás hölgy” híres rendezője ekkor kapta a megbízást, hogy rendezze a filmet, s tegyen előterjesztést a szereposztásra.

Cukor férfitársereplőnek Clark Gablet ajánlotta, de női főszereplőt nem talált. Katherine Hepburn több nyilatkozatot adott, hogy ő szeretne az „Elfujta a szél” Scarlet O’Harája lenni. A gyár azonban nem reagált a nyilatkozatokra. Cukor végre döntött és egy eddig majdnem teljesen ismeretlen színésznőt, Vivien Leighet szerződtette a női főszerepre. Az újabb bonyodalmak csak ezután következtek. Cu-

Ginger Rogers

kor nem értett egyet a gyár egyes intézkedéseivel, mire visszavonult a rendezéstől, noha 75 asszisztensével már megkezdte a film forgatását. A rendezést most Victor Fleming vette át.

Walt Disney legújabb színes rajzfilmje, „Fredinánd, a bika”, megkezdte amerikai és angol pályafutását. A bájos filmről époly elragadtatással írnak a kritikusok, mint annak idején a Hófehérkéről.

Ginger Rogers, Fred Astaire híres partnere végleg megunt a táncfilmeket. Felbontotta szerződését, amely Astaire-hez köti, s ezután könnyed vígjátékok főszerepeit szeretné játszani. Astaire azonban hű marad a tánchoz. Új partnert keres és a jövőben meg akarja mutatni, hogy a „jazz klasszikusaira” — klaszszikus színvonalú modern táncokat lehet táncolni.

Hollywood filmhegemóniáját nemcsak Astoria, a New-York melletti filmváros fenyegeti, nemcsak az újult erővel megindult angol filmgyártás, hanem a francia filmipar is. Az elmúlt két hónap alatt Amerikában majdnem háromszor annyi francia filmet játszottak, mint a múlt év megfelelő két hónapjában. Franciaországban 19 nagy filmműteremben és az épülő újabb négy gyárban nagy erővel folyik a francia filmek gyártása és fejlesztése. Hollywood kénytelen lesz a színvonalat erősen emelni, ha biztosítani

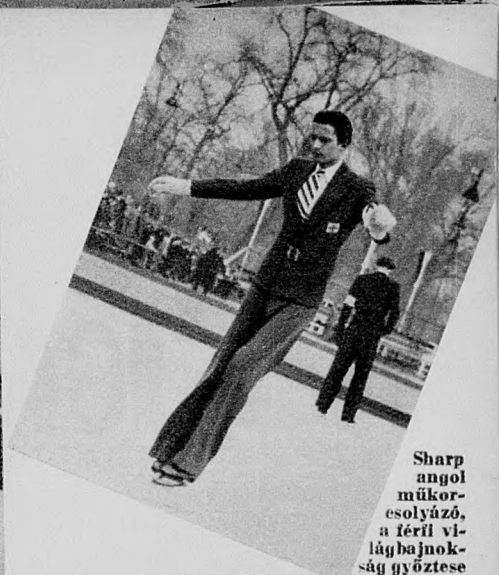
Délibáb

Világbajnoki versenyek

A VÁROSLIGETI MŰJÉGEN

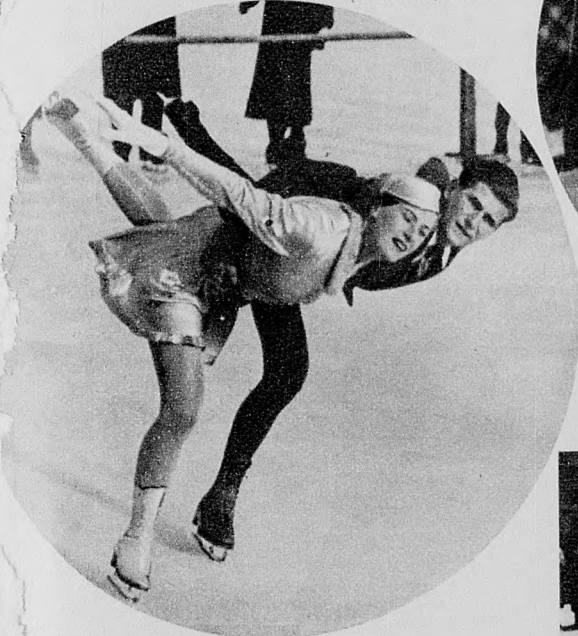
Miss Walter angol műkorcsolyázónő, a női nemzetközi verseny győztese, ugrás közben
(Kertész felv.)

Sharp angol műkorcsolyázó, a férfi világbajnokság győztese
(M. F. I.)

Vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó úr őfőméltósága a díszbemutatón. Mellette jobbról Hóman Bálint közoktatásügyi, balról Bartha Károly honvédelmi miniszter
(Bojár felv.)

A magyar Szekrényessy-testvérek szép helyezést értek el a páros világbajnoki küzdelmekben
(Pobuda felv.)

A Herbert—Baier-pár (Németország) nyerte az ideli páros műkorcsolyázó világbajnokságot

Délibáb

A CIGÁNYPRIMÁS

Írta: THURY LAJOS

— Nyolc esztendővel ezelőtt voltunk itt utoljára — mondta az asszony, amikor kiszálltak a nagyszálloda előtt.

— Nyolc? — kérdezte a férfi. Hamarjában utána számolt kissé, de aztán, hogy sok minden bizonytalannak látszott, csak ráhagyta. — Lehet. Úgy körülbelül. Gyerünk, kedves.

Beléptek és mentek egyenesen a ruhafárba. A férfitől elvették a bundáját, az asszony is átadta fehér hermélíngöpenyét, aztán megállt a tükör előtt, megigazította a haját, megegyszer végignézett önmagán. A férfi ránézett és hogy mindent rendben talált, alig észrevehetően bólintott felé a tükörben. Szép asszony volt a felesége, nagyon bántotta volna, ha egyszer valahol nem ő a legszebb, nem ő az érdeklődés központja.

Bevonultak az étterembe, elől az asszony, kis arany kezításkájával a kezében, nyugodtan, öntudatosan lépkedve, a tekintete mintha átsiklott volna mindenben, ami előtte állt. A frakkos, öreg pincér mélyen meghajolt előtte, az asszony kedvesen bólintott és követte a sarokba, a legjobb asztal felé. Leültek, az asszony odaságott az urának: — Még mindig a régi főpincér van itt és a régi cigány. Látod? — Az ura odanézett a másik sarokba, ahol a cigányok tanyáztak a cimbalom körül és bólintott. Látja, Akkor már jött is a felszolgáló pincér, megállt az asszony mellett és diszkréten, tompított hangon jelentette:

— Nagyon szép, friss szkampink van, méltóságos asszonyom.

Az asszony nagyon elcsodálkozva feltekintett rá és megkérdezte:

— Maga itt volt már nyolc évvel ezelőtt is?

— Igenis, méltóságos asszonyom — felelte a pincér, közben egyetlen vonás sem mozdult udvariasan merev arcában. — Parancsára.

— Jó, Kérek szkampit — mondta az asszony és mosolygott. A férfi is rendelt valamit, a pincér elment és az asszony csodálkozva nézett utána.

— Csodálatos, úgy-e. Nyolc esztendő óta először lépek be ide és a pincér nyomban

a régi kedvenc ételemet ajánlja. Én mintha sohase láttam volna, egyáltalán nem emlékszem az arcába és ő nyomban tudja, mit rendeltem nyolc évvel ezelőtt.

— Akkoriban elég gyakran jártunk ide.

Az asszony elgondolkodva bólintott.

— Igaz. Mégis nagyon meglepett.

— Az emlékezőtehetség csodálatosan kifejődik bizonyos tekintetben, a mindennapos használat hatása alatt — bölcselkedett a férfi. — Az ilyesmi egyáltalán nem szokatlan jelenség, ámbar igaz, hogy mindig meglepő.

— Úgy van. Meglepő.

A pincér hozta a szkampit, meg az előételt a férfinak, a másik sarokban hangolni kezdett a cigány. A primás odaállt a banda élére, úgy látszott, hogy a cimbalommal beszél még valamit. Az asszony kíváncsian ránézett és halkán mondta az urának:

— Nagyon megöregedett ez a cigány. Látja, milyen ősz már kétoldalt, a halántéka körül?

— Pásztor Jancsi? — A férfi is odanézett a primásra és helyeslőleg bólintott. —

Leült, a borosüvegből vörösborot öntött magának...

Déliabál

Hogyne. No... Természetesen, mi sem letünk fiatalabbak azóta.

— Nem.

A cigány játszani kezdett, halkan, csendesen és az asszony összeherezte. Azt játszotta a holdba, az isnóta következett: Az asszony könyörgő vagy zavarában, gyér szélére és szelít a primásra. A hajolva tartotta kehegedűt, borotvált fejezéstelen, a tekin-göny fölött kalando-gott, de a nagy esze-gedőbbetés is volt rához fordult. Hát ehhez mit

Mi az? kérdezte a férfi...
(Gehl rajzai)

A férfi mosolygott, nagy elismeréssel a cigány iránt.

— Jóravaló, értelmes gyerek ez a Jancsi és kitűnő zenész. Most talán még jobb, mint volt valamikor.

A cigány most már azt játszotta: „Fekete éjszaka, borulj a világra”. Az asszony hallgatta egy darabig, furcsán érzékenyen, végül újra kezébe vette a villát, csak akkor felelt a mély meggyőződés hangján.

— Sokkal jobb. Nagyon szépen játszik.

Azt is tudta már, hogy mi lesz a következő nóta: „Fehér galamb száll a falu felett”. Annakidején mindig ezt a négy nótát játszotta a cigány, ugyanebben a sorrendben, az ő nótáit, amint beléptek az étterembe. Még egyszer ránézett a primásra, kutató, mélyrenéző tekintettel és most valahogy másnak látta a komoly, kissé szomorú férfiarcot, mint eddig bármikor. Volt benne valami furcsa, félig elrejtett vonás, amelynek az értelmére nem tudott rájönni. Az úrához fordult, óvatosan tapogatózva.

— Milyen értelmes arca van ennek a primásnak.

— Ennek? — A férfi majdnem személyes

sértésnek vette a megjegyzést. — Mondom, hogy értelmes ember. Zeneakadémiát végzett, elsőrangú muzsikos, nagyon szép nótái vannak. Azonkívül is örökké tanul, csak igen komoly könyveket olvas. A legkülönbözőbb dolgokkal foglalkozik. Sokkal külön ember, mint majdnem valamennyien itt a teremben, akiknek muzsikál.

— Igazán? Érdekes. — Az asszony nagyon elgondolkozott a hallottakon, hirtelen felrezenve vette észre, hogy éppen a „Fehér galamb” utolsó futamai hangzanak el és azzal csönd lesz a teremben. A nóta elejét nem is hallotta. A primás nyugodt mozdulattal lebocsátotta kezében a hegedűt és félreállt a banda előtt. Két lépéssel eljutott az asztalához, leült, a boros üvegből vörösbort töltött magának és lassan kortyolva, kiürítette a poharat. Amikor leült, másképpen esett az arcába a feje fölött égő pirosernyős fali-lámpa fénye, mint eddig. Az asszony meglepett mozdulatot tett.

— Mi az? — kérdezte a férfi, aki látta, hogy a feleségét foglalkoztatja valami és nem tudott rájönni, hogy miről van szó. Az asszony közönyös mozdulattal elhárította magától.

— Semmi. Nem fontos. Csak éppen... eszembe jutott valami.

Akkor pedig már tisztában volt minden-nel, amire az előbb nem tudott rájönni. Tisz-tán állott előtte az egész kép: az esküvőjük után történt, amikor uszályos fehér ruhájá-ban, újdonsült férje karjára támaszkodva ki-felé ment a templomból. Egy sovány, komoly, nyugodt kifejezésű férfiarcot látott a tömegben, a száz és száz egyéb arc között. Emlékezett a fekete szemek fátyolosan izzó, furcsa, borult tekintetére is. A cigány volt. Pásztor Jancsi. Úgy nézett rá akkor, ahogy az előbb a vörösborral telt pohárba bámult bele. Ott volt az esküvőjén és ugyan miért? Mi történik itt?

Az ura hűségekről és borokról tárgyalt a pincérrel, azután, hogy a pincér elment, megkérdezte az asszonyt, nem fázik-e. Nem fázott, érdeklődött, hogy mit kapnak még enni, nagyon rendben találta az étlapot, az-után váratlan kérdést tett fel:

— Mondja, van ennek a cigánynak családja? Házasember?

— Jancsi? — Az ura mértéktelenül csodálkozott a kérdésen. — Nem tudom biztosan, azt hiszem, nem az. Persze, tudom már: agglegény. Hiszen mondtam már az előbb is, hogy értelmes fiú.

Az asszony bágyadt mosollyal jelezte, hogy megértette a tréfát és újból könnyedén megborzongott. Furcsa, igazán nagyon furcsa eset. Egy pohár vörösbort kért. Könynyedén csevegő hangon mondott valamit, hogy tüljusson ezen a kis, belső nyugtalan-ságon.

— Tudja, olyan furcsa így visszatérni valahová, nyolc év után. Nyolc év nagy idő-nek látszik és mintha mégis semmiség volna, mintha egyáltalán nem változott volna a vi-lág ennyi idő alatt. Igazán mondom, egy pillanatra majdnem megzavart...

Nemzeti Szalon Tavaszi tárlat

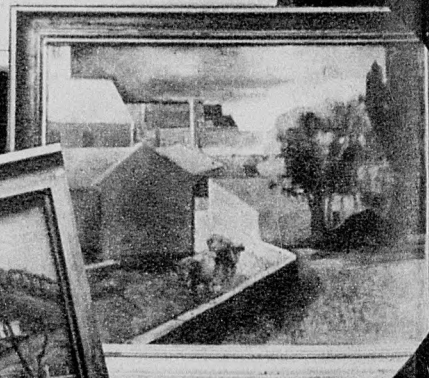
2

3

4

5

1. Vitéz Szabados Béla :
Gitáros lány. 2. Udvardy
Pál : Halászat a Balatonon.
3. Gallé Tibor :
Hajóácsok

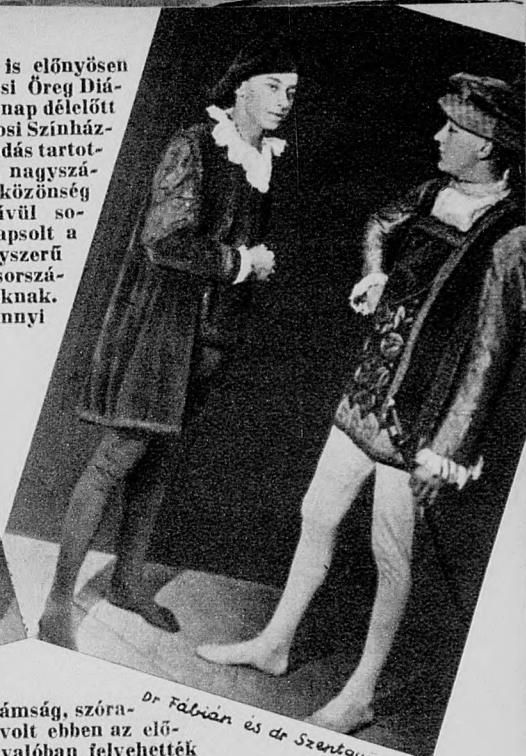
4. Varga Máttyás : Mene-
külők. 5. Hentz Hen-
rik : Kisvárosi út. 6.
Szabados Jenő : Fialat
fák

6

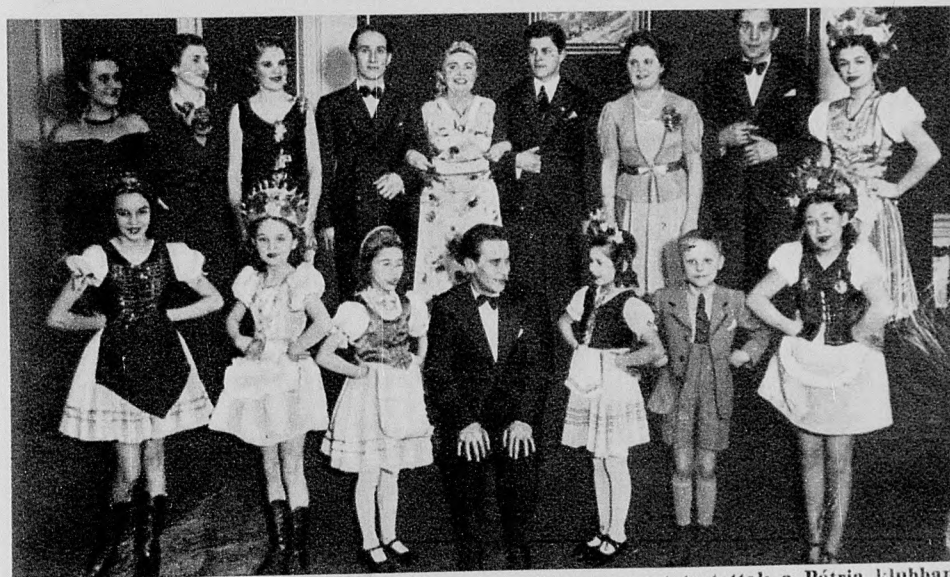
Kellemesi és dr Holub

A rádióból is előnyösen ismert Pécsi Öreg Diákok vasárnap délelőtt a Belvárosi Színházban előadás tartottak. A nagyszámú közönség rendkívül sokat tapsolt a nagyszerű műsor számoknak. Annyi

Dr Fábrián és dr Szentgyörgyi

ötlet, vidámság, szórakoztató tréfa volt ebben az előadásban, hogy valóban felvehették volna a versenyt a legjobb színészekkel is.

Pekáry Margit operaénekesnő növendékei sikeres hangversenyt tartottak a Pátria klubban. Vörös Sári, Zalka Erzsé, Zalán Sári, Csala János, Pekáry Margit operaénekesnő, Morvay Károly karnagy, Sebestyén Mária, Palesh János, Réz Éva, Balogh Ibi, Réz Ica, Bagó Nusi, Erdélyi Gergely, Prenka Kató, Németh Gyula, Réz Juel (Pátria felv.)

RÁDIÓMŰSOR (február 26-tól március 4-ig)
ÉS ISMERTETŐ CIKKEK

Hunyady Béláné

(Fotóház felv.)

8.00

BUDAPEST I.

8.00: Hanglemezek.

1. Ritter: Landler régi stílusban (Géczy Barnabás zenekara); 2. Lincke: Egyszer volt, operettdal (Greta Keller); 3. Planquette: A kornevilléi harangok, ária (Edmond Ramboud); 4. Holetscheck: Toppelbrüder, polka (Oberländer-zenekar); 5. Havási dal gitárral (ének: Ninja és Ismail); 6. Lehár: Cigányszeretem, dal (Joseph Rogacsevszkij); 7. Rivelli: Amor diszörsege (Paul Godwin zenekara); 8. Hubay: Minek turbékoltok (Nagy Margit); 9. Kodály: Katona vagyok én (Szekelyhidú Ferenc); 10. Figedy Sándor: Magyar ábránd (Mária Terézia 1. honvédelmi gyalogezred zenekara, vez. a szerző); 11. Pete Lajos: Nem való bokréta (Cselényi József); 12. a) Reményi Béla: Kék pettyes rakottszoknya (Keve szö.); b) A faluban nincsen szép lány... — csárdások (Cselényi József).

8.45: Hírek.

10.00: Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi főplébániatemplomból.

A szentbeszédet mise közben P. Szabó Pius dr. tábori esperes mondja. Énekel a templom énekkara Berg Ottó vezetésével. Orgonál Kereszty Jenő. Énekek: Palestrina: a) Missa brevis; b) Offertorium (Scapulis suis); Erkel: Himnusz; Kereszty: Passacaglia (bevezető orgonaszám).

11.15—12.15: Evangélikus istentisztelet a Deák téri templomból.

Prédikál D. Raffay Sándor püspök. Énekszámok a Dunántúli Énekeskönyvből: 323., 184. és himnusz. Karénekek: Bach J. S.: Már nyugosznak a völgyek. Éneklé a Lutheránia Vegyeskar Kapi-Királik Jenő vezényletével. Orgonál Zalánfy Aladár.

12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés.

12.30: Operaházi zenekar.

Vezényel Failoni Sergio. Olasz művek. 1. Vivaldi: d-moll concerto grosso; 2. Donizetti: Don Pasquale, nyitány; 3. Debussy: Egy faun délutánja; 4. Pizetti: La Pisanella, szvit; 5. Verdi: Szicíliai vecsernye, nyitány.

Szünetben kb.

1.30: Dutka Ákos előadása.

2.00: Hanglemezek.

1. Händel: Care salve (ének: Louis Graveur); 2. Bach: G-dur prelude és fuga (orgona: Edouard Commette); 3. Mozart: Figaró házassága, ária (Peter Dawson); 4. Mozart: Szóktetés a szerályból, ária (Margherita Peras); 5. Baccherini: A-dur szonáta—Allegro (gordonka: Pablo Casals); 6. Beethoven: In questa tomba (ének: Saljapin); 7. Schubert: a) Heidenröslein; b) Lied im Grünen, dalok (ének: Elisabeth Schumann); 8. Liszt: La campanella (zongora: Jeanne Marie Darré); 9. Wagner: Lohengrin, ária (Franz Völker); 10. Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok, kettős (Elisabeth Rethberg és Friedrich Schorr); 11. Brahms: d-moll szonáta—Adagio (hegedű: Szigeti József); 12. Verdi: Aida, kettős (Elisabeth Rethberg és Lauri-Volpi).

3.00: „Időszerű gazdasági tanácsadó.”

(A földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata.)

3.45: A rádió szalónzenekara.

Vezényel Bertha István. 1. Strauss J.: Asszonyháború, nyitány; 2. Szűcs János: Tangószerenád; 3. Fehér István: Mazurka; 4. Poldini: Fegyvertánc; 5. Fall Leó: Sztambul rózsája, egyveleg; 6. Pongrácz Zoltán: Verbunkos-szvit.

4.30: „A külföldi magyarok.”

Nagy Károly, a Magyarok Világszövetsége elnökének előadása. (Közművelődési előadás-sorozat.)

5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

5.10: Táncclemezek.

6.00: „Selmec három élete.”

Szinyay Zoltán előadása.

6.30: Lakatos Gyula és Lakatos Vince cigányzenekara.

7.15: „Ahol az új pápát választják.”

Irta Dercsényi Dezső dr. (Felolvasás.)

7.30: Höchtl Margit Liszt-műveket zongorázik.

1. Funerailles; 2. Erdősongás (Waldesrauschen); 3. Petrarca-sonett, E-dur; 4. Dalok: a) Minő csodálatos lehet; b) Szerelmi mámor (Szendy átírata).

7.50: Sporteredmények.

8.00: „Kozsibrovsky üzetlet köt.”

Hangjáték három részben. Mikszáth Kálmán novellája nyomán írta Hunyady Béláné. Rendező Barsi Ödön. Személyek: Wraditzne — Somogyi Erzszi; Kozsibrovsky — Kiss

Ferenc; Knopp — Kürthy György; Szlamcsik — Major Tamás; Kozsehuba — Kovács Károly; Báró — Pethes Sándor; Vargányi — Abonyi Tivadar; Intéző — Harasztos Gusztáv; Utas — Szilassy Gyula; Antal — Baptist — Szöke Sándor; Menyecske — Vándory Margit; Bleda — Vándory Gusztáv; Állomásfőnök — Perényi József; Utasné — Hernády Gizzi; Kalauz — Szilágyi Aladár; Kramer — Tompa Béla; Anesa — Fáy-Kiss Dóra; Portás — Nyerges Ferenc; Arus — Ihász László; Paraszt — Baksa-Sós László; Inas — Pásztor János.

Utána kb.

9.40: Hírek, időjárásjelentés.

10.00: A kassai rádió műsorából:

A 21. honvédegyalozred fúvózenekara játszik Pongrácz Géza vezényletével. 1. Pongrácz Géza: Határőr diszinduló; 2. Bánfi Sándor: Lili keringő; 3. Stolz: Királynőm, nyitány; 4. Borsay: Kuruc tanyán, ábránd; 5. Farkas: Horthy-nóták, egyveleg; 6. Brahms: V. és VI. magyar tánc; 7. Lehár: Horthy-induló.

10.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.00: Dénes József cigányzenekara muzsikál.

Orbán Sándor énekel. Dalok: Van egy város; Ne menj rózsám a tarlóra (népdalok); Balázs Árpád: Rozmaringos kertben; Garami Béla: Felhőzik a tiszavirág lelke; Huszka Jenő: Két veréb (Beöthy szövé.); Bányai Aladár: Gyöngyvirágos kis kertedben (Magyarádi szövé.); Mihályi: Kersek egy esendes zugot (Selymesí szövé.); Kárpáth Zoltán: Édesanyám (Sághi szövé.); Thegze-Gerber: Ha én gazdag lennék (Selymesí szövé.); László Imre: Régi módi nóta; Farkas Jenő—Kertész Zsigmond: Ugy zúg a szél; Recece; Repül a szán (népdalok); Sándor Jenő: Tiszapart.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

11.15—12.15: Rácz József cigányzenekara.

3—3.40: A rádió szalózenekara.

Vezényel Bertha István. 1. Varney: Tiszturak a zárdában, nyitány; 2. Bányai Aladár: Szerenád; 3. Schönherr—Kemeter: Bécsi egyveleg; 4. Pécsi József: a) Fatimé szerelmi dala; b) A csepürágó; 5. Lehár: Vig özveggy, egyveleg.

6.35—7.00: Kalocsay Kálmán eszperantó nyelvű előadása:

„Kion denis la Hongaroj al la homaro”.

7.15: Lakatos Gyula és Lakatos Vince cigányzenekara.

Délibáb

7.35: „Vasúton a Nilus deltájában.”

Borbély László dr előadása.

8.00: Hírek, ügétőversenyeredmények.

8.20: Höchtl Margit Liszt-műveket zongorázik.

1. Harmonies du soir; 2. Ha álmodom mély (Szendy átírat); 3. Szent Ferenc a hullámok felett.

8.45—9.35: Schubert: VII. szimfónia. C-dur.

Előadja a londoni szimfonikus zenekar, vez. Leo Blech. (Hanglemezről.)

KASSA (259.1 m.)

9.45: Református Istentisztelet a kassai református templomból. Prédikál Gönczy Gábor.

10.45: Hírek, majd a Kassai Rádió műsorának ismertetése.

11.00: Sik Sándor költeményeiből szaval Marossy Lajos.

11.30: Magyar-lengyel matiné a Miczkiewicz Társaság rendezésében. Közvetítés a Capitol Mozgóból. Beszélő Münszter Irma. 1. Lengyel Himmusz, előadja a kassai kat. Legényegylet vegyeskara. Vezényel Filecsák Béla; 2. Lukács György v. b. t. I., ny. miniszter, a Magyar Miczkiewicz Társaság elnöke; 3. Zaleski Zbigniew, a budapesti Lengyel Intézet igazgatója: Mit tettek a magyarok Lengyelország függetlensége érdekében; 4. Dr Kertész János, a Magyar Miczkiewicz Társaság titkára; 5. Bathory István magyar fejedelem és lengyel király; 6. Liszt—Millstein: Vigasztalás, Wieniavski: Polonaise. Előadja Leósz József hegedűművész, zongorán kiseri Reiter Márta; 7. Vörösmarthy Mihály: A ledől szobor. Előadja Schmotztné-Tarcsal Mária; 8. Magyar Himmusz. Előadja a kassai kat. Legényegylet vegyeskara, vezényel Filecsák Béla karnagy.

Utána kb.

12.40—10.00: Azonos Budapest I. műsorával.

10.00—10.40: A 21-ik gyalozred zenekarának hangversenye. Vezényel Pongrácz Géza. 1. Pongrácz G.: Határőr diszinduló; 2. Bánfi Sándor: Lili keringő; 3. Stolz: Az én királynőm, nyitány; 4. Farkas: Horthy nóták, egyveleg; 5. Borsay: Kurucz tanyán, ábránd; 6. Brahms: 5. és 6. magyar tánc; 7. Lehár: Horthy-induló.

10.45—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMÚ MŰSOR

Február 26-án, vasárnap délután a HAS 3 hívójeles adóállomáson, 15.370 kilocikluson, 19.52 méteren

Délután 3—4 óráig.

Február 26—27-én, vasárnapról hétfőre virradó éjjel a HAT 4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilocikluson, 32.88 méteren

Éjjel 1—2 óráig.

A közvetítőállomások műsorát ezúttal a 45. oldalon közöljük

Kiss Ferenc

7.20

(Rozgonyi felv.)

BUDAPEST I.

6.45: Torna. Hírek. Hanglemezek.

1. Szöllőssy Ferenc: Rendőr díszmenetinduló (rendőrzenekar, vez. a szerző); 2. Mandolinata, spanyol tánc (mandolin: Pedra Ferrari); 3. Linka: Hűségben egyesülten, induló (fúvószenekar); 4. Borders: Hallga, a kakuk szól, dalkeringő (ének: Erwin Hartung és éneknégyes); 5. Adorján Sándor: Induló (József nádor 2. honvédseregzenekara, vez. Seregi Artúr).

Utána: Étrend, közlemények.

10.00: Hírek.

10.20: „A kápolnai csata.”

Irta Nyíry László. (Felolvasás.)

10.45: „A középipar fejlődésének jelentősége a magyar középosztály szempontjából.

Haidecker Sándor előadása.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: Szalónötös.

1. Schubert: Két szerenád; 2. Rajter Lajos: Régi emlékek; 3. Rózsavölgyi Márk: Ugrós; 4. Fridl Frigyes Tábortűz mellett; 5. Jacquet Francia táncok; 6. Hubay: Pusztai hangok; 7. Rachmaninov—Zakál: Szerenád; 8. d'Ambrosio: Két noveletta; 9. Bihari kesergője; 10. Székely Imre: Lakodalmi tánc; 11. Régi magyar táncnóta.

Közben kb.

12.30: Hírek.

1.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

1.30: Bura Sándor cigányzenekara.

2.35: Hírek.

2.50: A rádió műsorának ismertetése.

42

3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

4.15: A rádió diáktélorája:

„Thaly Kálmán, a nemzetnevelő”. Kertész Dániel előadása.

4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

5.10: „Élő kövületek.”

Méhés Gyula dr. természettudományi előadása.

5.40: Magyar indulók és egyvelegek.

Előadja a Mária Terézia 1. honvédseregzenekara Fígedy Sándor vezényletével.
1. Fígedy Sándor: Hunyadi János induló; 2. Ruszinszki Nándor: Ipolysági bevonulási induló; 3. Bachó István: Magyar ábránd; 4. Fricsay Richárd: Ladiladilom, induló; 5. Dezsőfy György: Magyar virtus, induló; 6. Pécsi József: Magyar ábránd; 7. Barna: Árpád apánk, induló; 8. Profant István: Széchenyi-induló; 9. Fígedy Sándor: Régi magyar dalok és táncok; 10. Óvári József: Ozdi frontharcosok indulója; 11. Zách Győző: Magyar dalsokor; 12. Lehár: Vásárhelyi induló.

6.50: „A napoleoni idők katonája.”

Markó Árpád alezredes bevezető előadása egy hadtörténeti sorozathoz.

7.20: Bolgár est.

Bevezetőt mond C. Sztojlov bolgár követ. Közreműködik Teofona Kalceva (zongora), Nelli Karova, a bolgár opera tagja (ének) és Jankov Boris (hegedű). Bolgár verseket mond Kiss Ferenc, a Nemzeti Színház tagja. Rendező A. Balogh Pál.

8.20: „A magyar vers története.”

III. rész: A debreceniek. Összeállította Illyés Gyula. A verseket R. Simonffy Margit mondja el.

8.50: Kóczé Antal cigányzenekara muzsikál.

9.40: Hírek, időjárásjelentés.

10.00: Kedvelt hanglemezek.

1. Rachmaninov: cisz-moll prelúd (orgona: Marcel Palotti); 2. Perez—Freire: Ay, ay, ay, dal (Fleta); 3. Taubert: Madár az erdőben (ének: Erna Sack); 4. Dellbes—Dohnányi: Nalla, keringő (zongora: Wilhelm Backhaus); 5. Moya: Énekek éneke (Richard Crooks); 6. Yames: Maori bölcsődal (Toti dal Monte); 7. Stecznisky: Bécs, álmaim városa, bécsi dal (Berolina-zenekar, haváji gitárral); 8. Kaper—Jurmán: Ninon, dal (Kiepura); 9. Young—Romberg: Will you remember, ket-tős (Jeanette McDonald és Eddy Nelson); 10. Friml: Indián szerelmi dal (hegedű: Fritz Kreisler); 11. Monaco—Burke: This is my night to dream, filmdal (Bing Crosby); 12. Ellis: Swing, filmdal (Frances Day); 13. Grey: A nevető trombitás (tréfaúzők együttese).

10.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

Déliab

11.00: Operaházi zenekar.

Vezényel Fridl Frigyes. 1. Weber: A bűvös vadász, nyitány; 2. Liszt: II. magyar rapszódia; 3. Rimszkij-Korszakov: Hópehely szvit; 4. Visky János: Két tánc; 5. Brahms: Magyar táncok; 6. Strauss János: Császárkeringő.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

6.20—6.45: „Külpolitikai nevelés.”
Drucker György dr előadása.

6.55—7.20: A Mária Terézia 1. honvédyalozred zenekara.

Vezényel Fígedy Sándor. 1. Mozart: Török induló; 2. Auber: A menyasszony, nyitány; 3. Popy: Szfinks, keringő; 4. Meyerbeer: Fáklyatánc.

7.30: Német nyelvoktatás.
(Szentgyörgyi Ede dr.)

8.00: Hírek.

8.20—9.30: Hanglemezek.

1. Schubert: F-dur nyolcas vonósötösrre, klarinéra, fagotra és kúrtre (Léner vonósnegyes; Léner (I. hegedű), Smilovits (II. hegedű), Roth (mélyhegedű), Hartmann (gordonka), Hobday (bőgő), Draper (klarinet), Hinchcliff (fagot) és Aubrey Brain (kürt); 2. Rachmaninov: Rapszódia egy Paganini-témára (zongora); Szergej Rachmaninov és a filadelfiai szimfónikus zenekar, vez. Stokowski).

KASSA (259.1 m.)

11.10: Az ifjúgának. „Élet és irodalom.” Semetkay József előadása.

11.35: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

12.00—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.

3.25: Cigánydalok cigánnyelven. Éneklí Sunda Piroška, gitáron kíséri Sunda József.

3.50: Hírek.

4.00: Székely Lajos szalózenekarának hangversenye. 1. Mozart: Szóktetés a szerályból, nyitány; 2. Fucik: A Duna mesél, keringő; 3. Lehár: Vig özvegy, egyveleg; 4. Robledo: Reggel három óra, hangkép; 5. Schumann: Esti dal (cselló); Horváth György.

4.40: A kassai Rádió műsorának ismertetése.

4.45—5.10: Azonos Budapest I. műsorával.

5.10: Szlovák fél óra. 1. „Szülői szemmel.” Dbanka Emil előadása; 2. Szlovák dalok hanglemezről. — Slovenska polhodinka. 1. Emil Dbanka: „Rodicovské oko.” Prednáška; 2. Slovenské piesne z gramofonových dosák.

5.40—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMÚ MŰSOR

Február 27—28-án, hétfőről keddre virradó éjjel a HAT 4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilohertuson, 32.88 méteren

Éjjel 1—2 óráig.

PILÓTA, AKI SZÁJÁVAL — RÁDIÓTÁVIRATOZIK . . .

A repülés gyermekkorában csak annyiból állt a pilóta dolga, hogy vezette gépét és ügyelt rá, hogy ép bőrrel kerüljön vissza a biztos anyaföldre. Igaz, hogy akkoriban ez is derekas munkát és nagy megerőltetést jelentett, mert a régifajta gépek felettébb törékeny és ingatag jószágok voltak; minden kis szellőkés, a legcsekélyebb hibás mozdulat már felboríthatta őket és nem kellett sok hozzá, hogy halálos zuhanás tegyen pontot a repülőkíséret végére. A mai repülőgép azonban már jól kiegyensúlyozott, biztos járomű és szinte tökéletes automata. Ha fel van szerelve úgynevezett „robotpilótá”-val, vezetőjének még a kormányok kezelésével sincs nagy baja, mert a robot magától vezeti és egyensúlyozza a gépet. Érdekes ellentétben áll mindezzel a tény, hogy a modern pilóta tenni-va-lója mégis sokkal több; szétágazóbb technikai részletekre kell ügyelnie és bővebb ismeretekre szorul, mint elődei és olyan kérdésekkel is akad dolga, amikről az első fa-vászonmadarokon lovagló „aviatikusok” nem is álmodhattak. Ilyen például a repülőgép rádióösszeköttetése a földdel, a légi rádiótájékoztató, a vakrepülés és a hozzávaló műszerekkel összefüggő tudnivalók. Vagy hadirepülőknél a repülőgépbe szerelt különféle fegyverek kezelése és a bombavetés. Akinek alkalmá nyílt egyszer, hogy a pilótafülkébe pillantson, alighanem visszahőkölt a rengeteg műszer, fogantyú, emelő, kerék és kapcsoló láttára, ami mind a pilóta gondjaira van bízva. Egy mozdony vezetőfülkéje, egy hajó-

gépház, vagy egy áramfejlesztőtelep ellenőrzőtermének műszerekkel borított kapcsolótáblája sem lehet ennél bonyolultabb. Igaz, hogy a nagy utasszállító- és csatarepülőgépeken nem egyetlen pilóta teljesít szolgálatot, hanem rajta kívül még másodpilóta, motorszereelő és rádiós, a nagy hadigépeken pedig lövészek is; a gépmadar vezetésének sokoldalú és nehéz munkája tehát több ember között oszlik meg. De mitévő legyen az egyszemélyes harci gépek vezetője? Az egy-magában pilóta, megfigyelő, motorszereelő és rádiós is kell hogy legyen; azonkívül, szükség esetén, a gépfegyverrel is kell bännia, hogy felvehesse a harcot a közeledő ellenséggel. És mindezt nem egymásután, hanem elég gyakran bizony — egyszerre! Olyan munkakör ez, melynek betöltésére már a két kezünk sem elegendő. Belátták ezt a hadirepülőgéptervezők és mérnökök is és minthogy hadigépeken a rádiózás a legfontosabb tennivalók egyike, nemrég olyan rádiótávírókészüléket szerkesztettek, melyet a pilóta keze helyett — szájjával is működésbe hozhat. Ha táviratozni akar, egyszerűen belefúj a szájába nyúló kis csőbe. A légáramlat villamos érintkezőt zár, az pedig mozgásba hozza a morzebillentyű működítő elektromágneket. Hosszú fúvás vonalat, rövid pedig pontot jelez s ilyké a pilóta, anélkül, hogy kezét a kormánytól, vagy a gépfegyveravasztól elvenné, sorozatos fúvásokkal, a legvadabb légi harc közepette is lemorzézhatja jelentéseit a földi vevőállomásnak.

Csuka Béla

(Rónai felv.)

7.45

BUDAPEST I.

6.45: Torna, Hírek. Hanglemezek.

1. Potuzsnik—Pazeller: Manilova, induló (Hunyadi János 9. honvédgyalogezred zenekara, vez. Fricsey Ferenc); 2. Lindsay—Theimer: Vineta harangjai (bécsi Boheme zenekar); 3. Pulci: Olasz balilla induló (római császári zenekar); 4. Schmiedseder: Holladró, humoros fox (Erhard Bauschke tánczenekara); 5. Fiala: Magyar induló (rendőrzeneke, vez. Szöllősy Ferenc).

Utána: Étrend, közlemények.

10.00: Hírek.

10.20: Történet az állatvilágból:

„Megfogtuk a rókát”. Irta Nyáry Andor. (Felolvasás.)

10.45: Tavasz divatbemutatók hírei. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Déli harangzó az Egyetemi templomból, Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: Rácz Lajos cigányzenekara. Közben kb.

12.30: Hírek.

1.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

1.30: A rádió szalózenekara.

1. Siede: Szevillában, spanyol induló; 2. Künneke: Boszton; 3. Nagy József: Visszaemlékezés; 4. Zakál Dénes: Szerelmes rózsák, idill; 6. Ganne: Japán mazurka; 7. P. Horváth Dezső: Los Saracenos; 8. Hubay: Tavasz szerelmi dal; 9. Lehár: Részletek a „Cigányszerlem” c. operettből.

2.35: Hírek.

2.50: A rádió műsorának ismertetése.

3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

4.10: Asszonyok tanácsadója. (Arányi Mária előadása.)

4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszín nyelven.

5.10: A Vonatkísérők Országos Otthona központi dalköre.

Vezényel Seres László. 1. Seres: Jelige; 2. Roeske: Holland ballada; 3. Bartholomew: Indián dal; 4. Di Capua: Olasz szerenád; 5. Várady Aladár: Vén Duna partján; 6. Adám Jenő: Balaton-somogyi nóták; 7. Dienzl—Demény: Liliomszál; 8. Bárdos Lajos: Széles a Duna.

5.45: „A mai Szlovákia.”

Nosz Gyula dr előadása.

6.15: Sz. Dely Margit magyar nótákat énekel,

kísér Pertis Pál cigányzenekara. Dalok: Huszka Jenő: Sohase járj olyan helyen; Ákom Lajos: Piros rózsát adtam; Garami Béla: Bementem a patikába (Herodekné szövege); Népdalok: Kéri pusztán; Az endrődi határban; Elvitték a szeretőmet; Kiss-Angyal Ernő: Cudar ez a világ; Thegze-Gerber Miklós: Népem, népem (Thury szövege); Balázs Árpád: Gyere velem az erdőbe (Baghy szövege); Fráter Lóránd: Tele van a város; Kókay István: Messze van a nyíregyházi kaszárnya; Dankó Pista: Nem fúj a szél, nem forog a dorozsmai szélmalom; Dankó Pista: Három bokor saláta; Huber Gyula: A biróék ablakába.

7.25: „A vörös-arany lobogó útja.”

Szitnyay Jenő előadása.

7.45: Csuka Béla gordonkázik

zongorakísérettel. 1. Zádor Jenő: Románc (a magyar rádió szünetjelének motívumára); 2. Radnai Miklós: a) Legenda; b) Intermezzo; 3. Kodály: Adagio; 4. Boccherini: Rondo.

8.20: Két egyfelvonásos.

Rendező: Kiszely Gyula. 1. „Az elválhatatlanok.” Vigjáték egy felvonásban. Irta Almássy Tihamér. Személyek: Lili — Egy Mária; Viola — Szörényi Éva; Szűts — Pataky Jenő; Kemény — Perényi László; Inas — Bazsaj Lajos. 2. „Nyughass Zsófi.” Vigjáték egy felvonásban. Irta Kispándy József. Személyek: Gáspár — Hosszu Zoltán; Zsófi — Ignác Rózsa; Postás — Koltay Gyula.

Utána kb.

9.20: Budapesti Hangverseny Zenekar.

Vezényel Rajter Lajos. 1. Mozart: 33. szimfónia, B-dur (K. 319.); 2. Geszler György: Szent György lovag, nyitány; 3. Nováki László: Téma változatokkal; 4. Tóth Dénes: Concerto grosso; 5. Esterházy Ferenc gróf: Hangverseny-rondo.

Közben kb.

9.40: Hírek, időjárásjelentés.

10.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.00: Táncklemezek.

12.05: Hírek.

5.15—

(Cla
előa

6.15: (Gar

6.45: gaz

7.15: kar

8.00:—

8.20—

I. r

kolc

Anc

éne

Linc

L.

Vig

Anc

egy

kret

ture

Film

mer

May

foxo

Dav

(Mil

Who

Edd

Lor

Mat

Nel

worl

8. F

Gra

foxt

kar)

11.10:

lés c

nás

vye

11.25:

Sae

d'Al

(K.

ária

12.00—

3.25:

1. S

(Gál

bár

5. F

A g

új ad

Sche

berg

ado

éne

tén

jáj

kess

ség

BUDAPEST II.

- 5.15—5.40: „Naplemente a kőkötőben.“
(Claude Lorrain művészete.) Farkas Zoltán előadása.
- 6.15: Francia nyelvoktatás
(Garzó Miklós dr.)
- 6.45: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági főosztálya.
- 7.15: Szmirnov Szergej orosz balalajkazenekara.
- 8.00: Hírek, ügétőversenyeredmények.
- 8.20—9.20: Hanglemezek.

I. rész: Operettrészletek. 1. Millöcker: A koldusdiák, egyveleg (Carla Spoltter, Peter Anders, Hienz Nissen és a berlini operaház ének- és zenekara, vez. Norbert Schultze); 2. Lincke: Luna asszony, egyveleg (F. Schuster, L. Werkmeister, E. Poremski); 3. Lehár: Vig özvegy, részletek (Anita Gura és Peter Anders); 4. Herbert: Babák játékoszámban, egyveleg (Victor operettegyüttes, vez. Schilkret); 5. Novello—Prentice: Careless rapture, részlet (ének: Olive Gilbert); II. rész. Filmzene: 1. Monaco—Burke: On the Sentimental side (Bing Crosby); 2. Gordon—Revel: May I have the next romance with you? slowfoxdal (ének: Ruth Etting); 3. Livingston—David: Sixty seconds got together, slowfox (Mills-fivérek); 4. Hammerstein—Romberg: When I row too old to dream (ének: Nelson Eddy); 5. Lerner—Goodhart—Hoffmann: Lord and lady whoozles, slowfox (ének: Jessie Matthews—Jay Weibur); 6. Hanby: Darling Nelli Gray (Mills-fivérek); 7. Gershwin: Nice work if you can get it (ének: Fred Astaire); 8. Kern—Fields: The whistling boy (ének: Grace Moore); 9. ... Turkey in the straw, foxtrott (Andre Costelanetz Conducts zenekar).

KASSA (259.1 m.)

- 11.10: Szlováknyelvű ifjúsági előadás. „A nevelés céljai.“ Pásztor János dr előadása. Prednáška pre mládež. Dr. Ján Pásztor: Cieľe vychovy.
- 11.25: Hanglemezek. Opera-áriák. 1. Saint-Saens: Sámson és Delila, aria (Marguerite d'Alvarez); 2. Leoncavallo: Bajazzók, aria (K. M. Oelmann); 3. Verdi: La Traviata, aria (Deanna Durbin).
- 12.00—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.
- 3.25: Radnóthy Éva énekel zongorakísérettel. 1. Schubert: Szerenád; 2. Huszka: Gül-baba (Gábor diák dala); 3. Strauss János: Cigánybáró (Szaffi dala); 4. Lehár: Paganini, keringő; 5. Krasznai: Sárga liliom.

3.50: Hírek.

- 4.00: Hanglemezek. Magyar indulók. 1. Fricşay Richárd: A volt 69. gyalogezred indulója (Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara, vez. Figedy Sándor); 2. Seregi Artúr: Katka bogárka, induló (2. honvédgyalogezred zenekara, vez. Seregi Artúr); 3. Striczl József: Bakanóták, induló (Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara, vez. Figedy Sándor). Közben: „A katonai hivatás alapvető fogalmainak kapcsolata az ifjúság nemzeti nevelésével.“ Vitéz Csatóry József ezredes előadása.
- 4.40: A Kassai Rádió műsorának ismertetése.
- 4.45—5.10: Azonos Budapest I. műsorával.
- 5.10: „Két magyar költő emlékezete: Kosztolányi Dezső és Juhász Gyula.“ A bevezetőt Vass László írta. A verseket előadja Kenéz Lilla.
- 5.45—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMÚ MŰSOR

Február 28—március 1, keddről szerdára vrradótól éjjel, a HÁT 4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilocikluson, 32.88 méteren.
Éjjel 1—2 óráig.

A közvetítőállomások (Nyiregyháza 267.4 m, Magyaróvár 227.1 m, Miskolc 218.6 m, Pécs 204.8 m) e heti műsora:

VASÁRNAP, FEBRUÁR 26:

Egész nap azonos Budapest I. műsorával.

HÉTFŐ FEBRUÁR 27:

Egész nap azonos Budapest I. műsorával.

KEDD, FEBRUÁR 28:

Reggel 6.45-től délután 6.45 azonos Budapest I. műsorával.

6.45—7.10-ig azonos Budapest II. műsorával. Utána azonos Budapest I. műsorával.

SZERDA, MÁRCIUS 1:

Egész nap azonos Budapest I. műsorával.

CSÜTÖRTÖK, MÁRCIUS 2:

Egész nap azonos Budapest I. műsorával.

PÉNTEK, MÁRCIUS 3:

Egész nap azonos Budapest I. műsorával.

SZOMBAT, MÁRCIUS 4:

Reggel 6.45-től délután 7.00 azonos Budapest I. műsorával.

7.00—7.25 óráig azonos Budapest II. műsorával. Utána azonos Budapest I. műsorával.

UJ TÁVOLBALÁTÓ-ÁLLOMÁS AMERIKÁBAN

A gyorsan fejlődő amerikai távolbalátás most új adóval gazdagodik. A New-York állambeli Schenectady-től mintegy 20 km-nyire, a Helderberg Hills-en épül a 10 kilowattos állomás. Az adóépület egy 450 m magas dombra kerül, antennája pedig egy 30 m magas toronyra. Érdeklősége, hogy a városban levő stúdiójával nem

vezeték, hanem 1.4 m hosszúságú ultrarövid hullámok kötik össze. Az állomásnak saját filmszínháza is lesz, melynek filmjeit az adón át fogják közvetíteni; továbbá egy távolbalátó-felvévőkamarával felszerelt gépkocsija; ez széles területeket fog bejárni, hogy helyszíni közvetítéseket adjon különböző érdekes eseményekről.

Saskó Hilda

(M. F. I. felv.)

12.10

BUDAPEST I.

6.45: Torna. Hírek. Hanglemezek.

1. Seregi: Magyarország, induló (József nádor 2. honvédgyalgezerred zenekara, vez. a szerző);
2. Mahr: Inceselkedés, intermezzo (harmonika: Walter Pörschmann);
3. Lope: Gallito, pasodoble (királyi alabárdosok zenekara);
4. Amberg—Sarony—Holmes: Spanyol falusi zene, keringő (Ernst Harten);
5. Faulwetter: Hazai hangok, induló (Hunyadi János 9. honvédgyalgezerred zenekara, vez. Fricsay Ferenc).

Utána: Étrend, közlemények.

10.00: Hírek.

10.15: Gyermekdélelőtt:

Muzsikáló képeskönyv Kossuth Lajosról.

10.45: „Alaszka kalandos meghódítása.”

Irta: Csillay Kálmán. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: Saskó Hilda és Havas András énekel, zongorakísérettel.

1. a) Donizetti: Ária a „Lammermoori Lucia” c. operából; b) Dellanua: Villanelle (Saskó);
2. a) Csajkovszkij: Pimpinella, toscanai dal; b) Rotali: La gondola nera (A fekete gondola), ballada; c) Brogi: Visione Veneziana (Vencelci látomás) (Havas);
3. a) Liszt: Szerelmi álmok; b) Laurisín: Mező, mező; c) Szabados Béla: Szedjük életünk; d) Pásztor Zoltán: Ősszel lehull a levél (Saskó);
4. a) Capolongo: Suonna e fantasia (Álom és fantázia), nappolyi dal; b) Tosti: Tristezza (Szomorúság); c) De Curtis: Torna a Surriento (Sorenttoi emlék), nappolyi dal; d) Barthelemy: Chi se nne scorda occhiu, nappolyi dal (Havas).

Közben kb.

12.30: Hírek.

1.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés.

46

1.30: Hanglemezek.

1. Gluck: Iphigenia Aulisban, nyitány (berlini filharmónikusok, vez. Kleiber);
2. Scarlatti: Pastorale a 9. szonátából (csembalo: Vanda Landowska);
3. Grétry: Balettszvit három tételben (Conservatoire zenekar, vez. Coppola);
4. De Laserna: Tonadilla (gordonka: Gaspar Cassado);
5. Mozart: Divertimento (kö. 1888., berlini állami opera zenekara, vez. Blech);
6. Haydn: Menüett (hegedű: Renée Chemet);
7. Bocherini—Dushkín: Canzonette (szimfónikus zenekar, vez. Meyrowitz);
8. Beethoven: Für Elise (zongora: Artur Schnabel);
9. Weber: A bűvös vadász, közzene a III. felvonáshoz (berlini filharmónikusok, vez. Furtwengler);
10. Chopin: Etűd, 10. mű, 8. sz. (zongora: Carlo Zecchi);
11. Liszt: Tarantelle, Venezia e Napoli (berlini filharmónikusok, vez. Kleiber).

2.35: Hírek.

2.50: A rádió műsorának ismertetése.

3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszer-árak.

4.15: A rádió diákfelőrája:

„Híres versek titkai.” (Petőfi: A Kiskunság.) Fábíán István dr. előadása.

4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

5.10: Horváth Béla cigányzenekara.

6.15: „Magyar mecénások: Esterházy Miklós herceg.”

Hoffmann Edit dr. előadása.

6.45: A rádió szalózenekara.

Vezényel Bertha István. Közreműködik Martin Ferenc saját találmányú martinofon hangszerrel. 1. Norman O'Neil: Ünnepi előjáték; 2. Losonczy Lajos: Este a kiskapuban, zenekép; 3. a) Schubert: Ave Maria . . . ; b) Liszt: Csodálatos dolog (Martin); 4. Billi V.: Ördög-szerenád; 5. Buttykay Ákos: Részlet a „Bolygó görög” c. operettből; 6. a) Böhm: Still, wie die Nacht . . . ; b) Kacsóh: Késő ős van . . . (Martin); 7. Szántó Jenő: Szerelmi üdvölet; 8. Stolz Róbert: Sárbogárd-Dombóvár (Martin); 9. Rosas: Kís csolnakom, keringő.

7.40: „A pápaválasztás.”

Baranyai Jusztin egyetemi tanár előadása.

8.10: Operaházi zenekar.

Vezényel Rajter Lajos. 1. Dohnányi: Simona néni, nyitány; 2. Liszt: VI. magyar rapszódia (Pesti karnevál); 3. Volkmann—Rajter: a) Szerlem; b) Fegyvertánc; 4. Buttykay Ákos: Változatok egy magyar népdalra; 5. Szerémi Gusztáv: Két kép: a) Korcsolyázók; b) Farsangi multság; 6. Rajter Lajos: Balettrészlet; 7. Schubert—Dohnányi: Moments musicaux.

Közben kb.

9.00: A rádió külügyi negyedórája.

9.40: Hírek, időjárásjelentés.

Déliabál

10.00: Magyar nóták és táncok.

(Hanglemezzől). 1. Berény átirata: Magyar tánc (hegedű: Rigó Jancsi); 2. a) Füredi: Végigmentem az ormódi temetőn; b) Szentirmay: Vörös bort ittam az este (Palló Imre); 3. Repülj feckém... (Magyari Imre cigányzenekara); 4. a) Édesanyám, ha bejön Egerbe; b) Októbernek elsején; c) Harminckettes baka vagyok én, csárdások. (Magyari Imre cigányzenekara); 5. Balázs Árpád: Gyere velem akáclobos falumba (Koréh Endre); 6. Kubányi György: Most kezdődik a tánc (Cselényi József); 7. Murgács Kálmán: Fehér galamb száll a falu felett (László Imre); 8. Bodrogi Zsigmond: Futóbolond lett a falu legderekabb legénye (Cselényi József); 9. Thezger Gerber Miklós: a) Sargul már a kukoricaszár; b) Klarinét-csárdás (Kubányi György); 10. Marton Géza—Vajda: Megugrattak Hortobágyon (László Imre); 11. Julcsa-csárdás (Cselényi József); 12. Németh Béla: Nem megyek el a templomba (László Imre); 13. Sándor Jenő: Miért hittem a szavának; Jó ital a kadarka, dal és csárdás (Kalmár Pál); 14. Csermák: Diszpalotás (Magyari Imre cigányzenekara).

10.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.00: A József nádor 2. honvéd gyalogezred fúvószenekara.

Vezényel Seregi Artur. 1. Hetényi Pál: Vitéz Marschalkó Béla-induló; 2. Thomas: Raymond, nyitány; 3. Seregi Artur: Az én nőtáim, magyar népdalegyveleg; 4. Sebek: Der-visék kara, zenevázlat; 5. Kliment: Bécsi dalcsokor, egyveleg.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

6.45: Olasz nyelvoktatás.
(Gallerani Bonevantura.)

7.15—7.40: „Magyar státusférj a polgárosodás korában.”

Halász Gábor dr előadása Csengery Antalról.

8.00: Hírek.

8.20: Hanglemezek.

1. Dostal: Szervusz Bécs, dalegyveleg (ének: Paul Hörbiger); 2. Zeller: Madarász, kettős (Erna Sack és Marcel Wittrisch); 3. E. Fischer: Yoshivara, japán interm. (orgona: Ernst Fischer); 4. Kreuder: Mutterlied, film-dal (Karl Schmitt-Walter); 5. Kreuder: Ich spur in mir, filmkeringő (ének: Greta Keller); 6. Herbert: Red Mill, operetrészetek (Victor; együttés, vez. Shikret); 7. Bercsényi nótája

(Lavotta átirata, Bertha István zenekara); 8. Kacsóh: János vitéz, részletek (Cselényi József és Szedő Miklós dr); 9. Huszka Jenő: Darumadár fenn az égen (Martos szöv.); Cselényi József); 10. Lehár: Mesze a nagy erdő; Volt nincs, fene bánja (ének: Sándor Anna).

9.05—9.50: Lovászi Ferenc cigányzenekara muzsikál.

KASSA (259.1 m.)

10.15—10.45: Azonos Budapest I. műsorával.

10.45: Hanglemezek. 1. Suppé: Reggel, délben, este Bécsben, nyitány (berlini filharmónikusok, vez. Schleger); 2. Strauss Richard: Rózsavalog, keringő (berlini filharmónikusok, vez. Erich Kleiber); 3. Sinding: Tavasz zsongás (berlini állami opera zenekara, vez. Meyrowitz); 4. Dohnányi: Rurallia Hungarica, II. tétel (londoni szimfónikus zenekar, vez. Dohnányi Ernő); 5. Moszkowszky: Két spányol tánc (berlini filharmónikusok, vez. Meyrowitz); 6. Strauss János: Perpetuum mobile (Nagy szimfónikus zenekar).

11.15: „Magyar viselet régen és ma.” Göbel Marianne csevegése.

11.35: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

12—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.

3.25: Ruszin félóra. „Vasárnapi élet a kárpát-orosz faluban.” Bacsinzsky Mária előadása. Utána Negratnaja Olga orosz románcokat énekel zongorakísérettel. 1. Glinka M. I.: a) Bizonytalanság; b) Pacsirta; 2. Bakalejnikov: Vágtassatok lovak. — (Polcsa dlja Podkarpatskoj Rusi. 1. Nedeljnaja ziznj v karpatorusskoj derevne. Doklad Mariji Bacinskoj; 2. Olga Negratnaja ispolnit russkija romansy pri soprovozdenij rojalja. 1. M. I. Glinka: a) Somnenije; b) Zavororok; 2. Bakalejnikov: Nu bystrej letite koni.)

3.50: Hírek.

4.00: Timár László hegedű, zongorán kíséri Hemerka Mária. 1. Ries: Süite, op. 26.

4.40: A Kassai Rádió műsorának ismertetése.

4.45—6.45: Azonos Budapest I. műsorával.

6.45: „Joób vize.” Egri Viktor hangjátéka. Rendező: Darkó István. Személyek: Gregor—Várady Lajos; Teréza, a felesége: Moóry Lucy; Jusztina, vénasszony: T. Némethy Rózi; Anicska: Voszkojnikov Évi; Mihuska: Gulyás Kató. Aggastyán—Seress Gyula.

7.25: Hanglemezek. Magyar nóták és csárdások. 1. Kacsóh Pongrác dr: János vitéz, részletek (Cselényi József, Szedő Miklós dr); 2. Lehár: Vig özvegy, részletek (Kőszegi Teréz és Angyal-Nagy Gyula); 3. Huszka Jenő: Lili bárónő, egyveleg (szöveg: Martos Ferenc). (Sándor Anna).

7.40—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLAMÚ MŰSOR

Március 1—2-án, szerdáról esütörtökre virradó éjjel, a HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilohertuson, 32.88 méteren

Éjjel 1—2 óráig.

6.30 Ottrubay Melinda
(Vajda M. Pál felv.)

BUDAPEST I.

6.45: Torna. Hírek. Hanglemezek.

1. Striczl: Kukorica-induló (Mária Terézia 1. honvédgyalozred zenekara, vez. Figedy Sándor); 2. Tierney: Mesebeli kék ruháska, keringő (Henry Jacques zenekara); 3. Popy: Sportinduló (Woitschach-zenekar); 4. Steeger: Gretchen kedvenc tánc, polka-mazurka (hangrjátékszólo, zenekarral); 5. Egressy—Figedy: Klapka-induló (Mária Terézia 1. honvédgyalozred zenekara, vez. Figedy Sándor).

Utána: Étrend, közlemények.

10.00 Hírek.

10.20: Móríc Pál elbeszéléseiből:

1. Kutyaszelidítés a Nagybagota pusztán;
2. A tuka-szilágyi galambászok. (Felolvasás.)

10.45: „A bűvészet titkaiból.”

Irta Joós F. Imre. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: Hanglemezek.

1. Mozart: Così fan tutte, nyitány (berlini városi opera zenekara, vez. Zweig); 2. Mozart: Varázsfuvola, ária (Szabó Lujza); 3. Donizetti: A kegyencnő, ária (Tilo Schipa); 4. Chopin: Prelüdök, 28. mű, 7., 8., 9., 10. szám (zongora: Cortot); 5. Moniuszko: Halkaparasztok kara (ének: Stefan Schwer és a hamburgi állami opera zenekara és énekkara, vez. Hans Schmidt Isserstädt); 6. Verdi: A végzet hatalma, ária (Bianca Scacciati); 7. Catalani: La Wally, ária (Renato Zanelli); 8. Glinka: Kamarinszkája (berlini állami opera zenekara, vez. Alois Melichar); 9. Massenet: Miasszonyunk bohóca, ária (Marcel Journet); 10. Saint-Saens: Sámson és Delila, kettős (G. Cernay és Georges Thill); 11. Wagner: Walkürök lovaglása (berlini filharmonikusok, vez. Meyrowitz); 12. Giordano: Fedora, ária (Gigli); 13. Puccini: Manon Lescaut, ária (Dusolina Giannini).

Közben kb.

12.30: Hírek.

1.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés.

1.30: Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara.

Vezényel Isov István. 1. Vitéz Pál Imréné: Hajrá vitézek, induló; 2. M. Uhl: Bécsi bohémok, egyveleg; 3. Siede: Almafavirágzás; 4. Lincke: Porcellánbabák; 5. Kéler Béla: Pillangóvadászok; 6. Pécsi József: Keleti lakodalmom; 7. Bánfi Sándor: Villanyzúkrák, gyorspolka.

2.35: Hírek.

2.50: A rádió műsorának ismertetése.

3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszer-árak.

4.15: Háztartási tanácsadó.

Héjjas Pálné előadása.

4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

5.10: „Tavaszi munkák réten és legelőn.”

Sulyok Tivadar dr gazdasági felügyelő előadása. (A földművelésügyi minisztérium rádió-előadássorozta.)

5.40: A rádió szalózenekara.

1. Schmalstich: Karnevál-szvit; 2. Náday Béla: Szerená; 3. Mya Tamás: Keringő-szerená; 4. Liszt: XII. rapszódia.

6.30: „Ritmus és tánc.”

Ottrubay Melinda, az Operaház szólótáncosnőjének előadása.

7.05: Magyar Béla cigányzenekara.

8.10: Közvetítés a Városi Színházból.

„Katinka.” Operett 3 felvonásban, 3 képből. Történik 1912-ben. Irta Bihari Nándor. Zenéjét Kubányi György verseire szerezte Máthé István. Rendező Tihanyi Vilmos. Vezényel: Nagypál Béla. Személyek: Poroszlay Kristóf, földbirtokos — Galetta Ferenc; Katinka, a leánya — Barabás Sári; Karsay Béla — Víz Béla; Bardóczy Gábor, huszárezredes — Solthy György; Marossy Tibor, kapitány — Delly Ferenc; Kerekes György, főhadnagy — Kézdy-Kovács Antal; Botka Berci, hadnagy — Antók Ferenc; Kokas Pista, kadett — Feleký Camill; Ordas Béni, zupás őrmester — Bársony István; Csutak Marci, kutyamosó — Fodor Artúr; özv. Bodzay Boldizsárné — Sziklai Szeréna; Piroška — Verő Erzi; Tavasz Teri, színésznő — Révész Vilma; Juli, szolgáltó — Szondy Biri; Ezredorvos — Horti Sándor; Őreg pincér — Gábor Tibor; Pincér — Horti Lajos; István, öreg paraszt szolgáló — Szerényi János; Kaszírno — Szőke Kató; Cigány — Szeeskó Ferenc.

Az I. felv. után kb.

9.10: Hírek.

A II. felv. után kb.

10.10: Időjárásjelentés, sporteredmények.

Délibáb

Az előadás után kb.
10.50: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
11.15: Miletin Géza jazzhármasa látszik.
12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

5.10: A rádió szalózenekara.
1. Részletek Offenbach operettjeiből; 2. Lehár: Giuditta, keringőegyveleg.
5.40—6.05: „Influenza vagy nátházal.”
Somogyi Béla dr előadása.
7.30: Angol nyelvoktatás
(J. W. Thompson.)
8.00: Hírek, ügétőversenyeredmények.
8.20: Markó Éta énekel.
Zongorakísérettel. 1. Népdalok Bartók feldolgozásában: a) Töltik a nagy erdő útját; b) Eddig való dolgom; c) Asszonyok, asszonyok; 2. Népdalok Kodály feldolgozásában: a) Rossz feleség; b) Kírátkótyu mese; 3. Tarnay: a) Postakürt; b) Kinyúlt egy kéz; 4. Kacsóh: Késő ősz van; 5. Szabados Béla: a) Te a tavaszt szereted; b) Könnyek.
8.50—9.35: Táncclemezek.

KASSA (259.1 m.)

11.10: „A női divat történeti fejlődése.” Radványi Magda csevegése.
11.35: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
12.00—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.
3.25—4.40: Bogdány Aladár cigányzenekara muzsikál.
Közben
3.50: Hírek.
4.40: A Kassai Rádió műsorának ismertetése.
4.45—5.10: Azonos Budapest I. műsorával.
5.10: „A magyar kultúra helyzete Szlovákiában.”
Duka-Zólyomi Norbert dr előadása.
5.30: Hanglemezek. 1. Ákom Lajos (szöveg: Kulinyi): Magyar szerenád, dal (Székács Elemér); 2. Albert Zabel: A szökőkút nál (hárfa: Mildred Dilling); 3. Millöcker: Gasparone — Canzonetta (ének: Erna Sack).
5.40—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMŰ MŰSOR

Március 2—3-án, esütörtöktől péntekre virradó éjjel, a HAT 4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilocikluson, 32.88 méteren
Éjjel 1—2 óráig.

EGY REPÜLŐGÉPRAJ MERÉSZ VÁLLALKOZÁSA

Harminc esztendővel ezelőtt az volt még az általános vélemény, hogy a repülőgép csak szép, derült, szélesenedő időben használható, mert a legkisebb szellőkés is felborítja, vagy legalább is annyira megnehezíti repülését, hogy kénytelen leszállni. Hanem amint tökéletesedtek a gépmadarak, kiderült, hogy a jól épített és körültekintéssel, hidegvérrel vezetett repülőgép még nagyon rossz időjárási körülményekkel is megbirkózik. Mégis akadtak olyan viszonyok, melyek között szinte a legutóbbi időkig halálos veszedelmet jelentett a repülés: a köd, a hóvihár, a nagy hideg. Ködben nem lát a pilóta, elveszti tájékozódását s túlközel kerülhet a földhöz, vagy nekivágódik valami hegyoldalnak. A hóvihár nemcsak a tájékozódást nehezíti meg, hanem, azonkívül még a gép törzsére és szárnyaira ülepítő hórétteg feleslegesen növeli a járómű súlyát; nagy hidegben pedig jégkéreg rakódik a szárnyakra és a légsavarra és hamarosan megbénítja a gép működését. Ezek a természeti erők már rengeteg gépet s velük számos emberéletet pusztítottak el. Most azonban mégis kifogott rajtuk az ember s ezt, egyéb műszaki segédeszközökön kívül, elsősorban a rádióknak köszönheti. A mai pilóták már a „vakrepülésben” is járatosak, vagyis pusztán önműködő műszerek és rádiójelentések alapján is tudnak tájékozódni és tartják az irányt, akkor is, ha szuroksötétségben, vagy sűrű ködben kell repülniök s egy centiméternyi távolságra sem látnak el. De még így is merész vállalkozásnak számít az, amit legutóbb egy három gépből álló amerikai bombavetőraj hajtott végre. A gépek a kaliforniai *Hamilton Field*-ről indultak el a távolabbi *Bakersfield* katonai repülőtérre. Az volt a parancsuk, hogy bármilyen rossz időjárási viszonyok közé kerülnek is útközben, a raj-alakzatot mindenképpen fenn kell tartani és az egész utat szabályos kötélekrepülésben kell végrehajtaniok. A raj 1050 méternyire emelke-

dett s ebben a magasságban hirtelen ködgomolyok közé került, úgyhogy a tájékozódási lehetőség úgyszólván teljesen megszűnt. A helyzet válságos volt, mert a gépek éppen a Diablahegy közelében repültek. A pilóták ekkor rádióérintkezésbe léptek a földi állomásokkal és egymással s „vakon” repültek tovább; majd a rajparancsnok, rádión, parancsot adott a feljebb-emelkedésre, abban a reményben, hogy kijutnak a ködből a napsütötte légrétegekbe. 2550 méterig küzdötték fel magukat, de itt még rosszabb viszonyok közé jutottak, mert ködön kívül hatalmas hóvihár is fogadta őket. Most már nem igyekeztek még feljebb, hanem bátran nekivágtak a viharnek. A köd és a milliárdnyi hópehely átláthatatlan fehér falat vont a pilótafülke köré; úgy tűnt, mintha a gépek sűrű tejben úsznának, gomolygó, feneketlen hó- és ködtengerben. Közben csakúgy dobálta őket az orkán. De a vakmerő repülők egy pillanatra sem veszítették el higgadságukat. Szemüket az előttük lévő műszerek mutatóira függesztették, fejjelükkel pedig figyelték a láthatatlan földről érkező rádiójeleket, s mindezek hűségeen kalauzolták őket: „most tartásotok egyenesen az irányt... most fordítsátok jobbra a kormánykereket... most egy kissé balra... vigyázat, hegyesűs következik, emelkedjétek feljebb!...” Közben a jég is megpróbálkozott, hogy bevonja a szárnyakat, de a jégtelenítő készülékek lepattogtatták a képződő jégkérgét. A vihar pedig csak tombolt tovább, egyik-másik gépnek antennája is megrongálódott és a légköri zavarok mindjobban megnehezítették a rádióvételt. Másfél óra múltán mégis kijutottak a viharfelhőből és centiméternyi pontossággal betartott raj-alakzatban szálltak le a *Bakersfield* repülőtérre. Néhány esztendővel ezelőtt ilyen légi vállalkozást még a legelőreltöbb szakemberek is képtelenségnek minősítették s a rádió segítsége nélkül az is maradt volna.

Heinemann Ede jazz-zenekara
11.20 (Foto Artistica)

BUDAPEST I.

- 6.45: Torna. Hírek. Hanglemezek.
1. Stefan: II. Lajos induló (Hunyadi János 9. honvédegyletzenekara, vez. Fricsay Ferenc); 2. Löhr: Szerelmi szerenád (vibráfón: Herbert Hettrampf); 3. Kirsten: Német ébresztő (fúvószenekar); 4. Waldteufel: Estudiantina, keringő (berlini filharmonikusok); 5. Müller: Kossuth-induló (rendőrszenekar, vez. Szöllőssy Ferenc).
- Utána: Étrend, közlemények.
- 10.00: Hírek.
- 10.20: „Bessenyei és a testőrfrók.”
Irta Vályi Géza. (Felolvasás.)
- 10.45: „Az öregember idegei.”
Irta Kellner Dániel dr. (Felolvasás.)
- 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Himnusz. Időjárásjelentés.
- 12.10: Rauchwerger Livia zongorázik, Zsámboki Miklós gondolkázik.
zongorakisérettel. I. a) Tartini: Grave ed espresso; b) Debussy: Menüett; c) Granados: Andaluza (Zsámboki); 2. a) Dohnányi: March humoresque; b) Bartók: Este a székyeknél (Rauchwerger); 3. a) Beliczay: Adagio religioso; b) Kazacsay: Bölcsődal; c) Járay: Szerenád (Zsámboki); 4. a) Weiner: Hat magyar parasztdal; b) Kodály: Tánccok; c) Dohnányi: Rurallia Hungarica (Rauchwerger).
- Közben kb.
- 12.30: Hírek.
- 1.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
- 1.30: RácZ Béla cigányzenekara.
- 2.35: Hírek.
- 2.50: A rádió műsorának ismertetése.

50

- 3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
- 4.15: A rádió diákkézlőrája:
„Padova”. Zambra Szidónia dr. előadása.
- 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
- 5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
- 5.10: Horváth Rezső cigányzenekara.
- 5.50: Sportközlemények.
- 6.00: „A légtalalom legújabb tapasztalatai és fejlődési iránya.”
Borsányi Julián hadmérnökkari százados előadása.
- 6.20: Táncrezletek dalművekből.
(Hanglemezről.) 1. Gounod: Faust, balettzene (szimfonikus-zenekar, vez. Busser); 2. Borodin: Igor herceg — Poloveci táncok (berlini filharmonikusok, vez. Meyrowitz); 3. Saint-Saens: VIII. Henrik, balett (National Symphony Orchestra, vez. Damrosch); 4. Strauss Richárd: Salome, hét fátvoltánc (filadelfiai szimfonikus zenekar, vez. Stokowski).
- 7.15: „Balladák, vadrózsák, csángódalok.”
Ignác Rózsa előadástje.
- 7.50: Az Operaház előadásának ismertetése.
- 8.00: Az Operaház előadása a Városi Színházban.
„Traviata.” Dalmű négy felvonásban. Szövegét ifj. Dumas Sándor írta. „A kaméliás hölgy” c. színműve után írta Piave. Fordította Lányi Viktor. Zenéjét szerezte Verdi. Az előadást vezényli Ferencsik János. Rendezte Rékai András. Személyek: Valery Violetta — Mercedes Capsir; Bervoix Flóra — Kovács Jolán; Annina — Egerszeghy Gitta; Germont Alfréd — Lombardi Enrico; Germont György — Biasini Pietro; Gaston — Sárdy János; Duphol báró — Vitéz Tibor; D'Obigny marquis — Komáromy Pál; Grenvil orvos — Szomolányi János.
- Az I. felv. után kb.
- 8.40: Hírek.
- A II. felv. után kb.
- 9.40: Hírek, időjárásjelentés.
- A III. felv. után kb.
- 10.30: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
- Az előadás után kb.
- 11.20: Heinemann Ede jazz-zenekara játszik.
- 12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

- 5.50: Horváth Rezső cigányzenekara.
- 6.20: Gyorsírótanfolyam (Szlabey Géza).
- 6.50: „Szeretem a halál küszöbén.”
Koroda Miklós elbeszélése Reviczkyről.
- 7.20: Saint-Saens: „Állatok farsangja”.
zoológiai fantázia 14 képben. Előadja a párizsi szimfonikus zenekar, vez. Georges Truc. (Hanglemezről.)

Délibáb

8.00: I

8.20: /

1. F

Balá

stein

csirt

kusz

Tere

szere

„Kas

böl;

9.50: I

11.10:

orosz

adási

devo

11.35:

12—3.2

3.25:

képe

Ame

egyete

50.000

legnagy

ultrará

s az e

néhány

gyógyi

máris r

Maga

voltak

próbálk

tekeres

bocsátó

felett r

mágnés

rejték

első és

kívül

áramok

percen

vagyis

hosszú

rezgése

gyító h

szapor

tehát f

adóallo

rádióllá

géseket

oly mód

De még

villamo

elsősor

már ne

mikor r

még szá

mélyha

diather

gyógyít

hatásta

mohoz

hullám

fénlém

Dél

8.00: Hírek.

8.20: A rádió szalózenekara.

1. Eisemann: Miss Amerika, előjáték; 2. Balázs Árpád: Marika, altatódal; 3. Rubinstein: Melódia; 4. Lehár: Részletek a „Pacsirta” c. operettből; 5. Coates: A tamarisz-kusz fák alatt, intermezzo; 6. Strauss János: Tere-fere polka; 7. Zakál Dénes: Éjféli szerenádj; 8. Gebhardt Rio: Részletek a „Kastély az adriai tenger partján” c. operettből; 9. Delibes: Sylvia, balettrészletek.

9.50: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

11.10: Ruszinnyelvű ifjúsági előadás. „Kárpát-ország leányok feladatai.” Oszuszky Mária előadása. Molodezi. „Zadaci karpatorusskich devocek.” Doklad Mariji Osuszkoi.

11.35: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

12—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.

3.25: „Magyar városok élete.” Felvidéki városképek. Sándor László előadása.

3.50: Hírek.

4.00: A Kassai vonósnegyes műsora. Tagjai: Loósz József (1. hegedű), Buchner Sándor dr (2. hegedű), Angyal Imre (mélyhegedű), Horváth György (gordonka). — Rubinstein: Vonósnegyes op. 17. No. 2.

4.40: A Kassai Rádió műsorának ismertetése.

4.45—5.10: Azonos Budapest I. műsorával.

5.10: „Az északi magyarság.” — 1. „A végvári élet történelmi távlatai.” Darkó István előadása; 2. Versek a végekről. Szavalja Némethy Zoltán; 3. Régi magyar katonadalok. Énekli Fischer Károly, zongorakísérettel; 4. Kisebbségi magyarokból végvári magyarok. Dobossy László előadása; 5. Katonadalok hangleméről.

6—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMŰ MŰSOR

Március 3—4-én, péntekről szombatra virradó éjjel, a HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kiloeikluson, 32.88 méteren
Éjjel 1—2 óráig.

TÖKÉLETESITIK A RÖVIDHULLÁMU GYÓGYÍTÁST

Amerikából érkező hírek szerint a pittsburghi egyetem orvostudományi tanszéke legutóbb 50.000 dollár értékű támogatást kapott az egyik legnagyobb amerikai villamosságai vállalatától, az ultrarövidhullámú gyógymódok tökéletesítésére s az ezzel kapcsolatos kutatásokra. Mindássa néhány esztendeje csak, hogy a rövidhullámú gyógyítás bevonult az orvosi gyakorlatba és máris nagyszabású eredményeket érnek el vele. Maga a gondolat: villamossággal gyógyítani, voltaképpen nem új. Eleinte mágneses erővel próbálkoztak, olyképp, hogy a beteget hatalmas tekercsekbe helyezték és a tekercsen áramot bocsátottak keresztül. A módszer azonban nem felelt meg a hozzáfűzött reményeknek. Később mágneses erők helyett villamos erővel kísérletek meg a gyógyítást. Ennek a módszernek első és legismertebb fajtája a diathermia és rendkívül gyors váltóáramok, úgynevezett *Tesla*-áramok alkalmazásán alapul. Az áram másodpercenként 600.000—1.000.000-szor váltakozik, vagyis 300 métertől 500 méterig terjedő, közep-hosszúságú rádióhullámokat kelt. Ezeknek a rezgéseknek a melegfejlesztése váltja ki a gyógyító hatást. A rezgéseket azelőtt villanyszikrák szapora kipattanásával idézték elő: a készülék tehát felettébb hasonlított a régi szikratávíradóállomásokhoz. Ujabbban ezen a téren is a rádiólámpa vette át a vezető szerepet. A rezgéseket két fémlappal vizsik át a beteg testrésze, oly módon, hogy a lemezeket jó erősen rászorítják. De még így is legfeljebb annyit érnek el, hogy a villamos erő a szervezet legkülsőbb felületét, elsősorban tehát a bőrt éri; nagyobb mélységekbe már nem hatol. Mértőldes lépést jelentett ezért, mikor német és amerikai kutatók rájöttek, hogy még szaporább rezgések, azaz rövidebb hullámok mélyhatása sokszorosa felülmúlja a közönséges diathermiáét és olyan betegségeket is sikerrel gyógyít, melyekkel szemben a régi módszer hatástalan. Így jutottak a 3—15 méteres hullámokhoz s ezt a módszert hívják ultrarövidhullámú gyógymódnak. Itt már nem is kell a fémlamezeket a beteg testére szorítani; elegendő,

ha csak bizonyos közelségbe hozzák vele s a hullámok még a ruhán át is a test belsejébe nyomulnak és hatásukat közvetlenül a baj gócpontjában fejtik ki. Ha egészen mélyre akarnak hatolni az orvosok, rendszerint 6 méteres, vagy még rövidebb hullámokat használnak; ebben az esetben olyan szédületes gyorsasággal lüktet a gépben az áram, hogy a másodpercenkénti rezgésszám eléri, sőt meghaladja az ötvenmilliót. Fel-színesebben fekvő helyek kezelésére rendszerint 12 méter körüli hullámhosszakat alkalmaznak. Mint az eddigi megfigyelések bizonyítják, az ultrahullámok besugárzása alá vetett beteg fájdalmi és kínos feszültség-érzetei enyhülnek, szöveteiben verbőség lép fel, az élenkebb vérkeringés elszállítja a felhalmozódott mérges termékeket és a szervezet a kezelést folytán fokozott mértékben termel bacillusölő ellenanyagokat is. Ennek tulajdonítható, hogy számos esetben sikerült ilymódon furunkulusokat, karbunkulusokat és más gennyves gyulladással járó bajt orvosolni. A besugárzás eredményeképpen az orr üregeiben, a tüdőben és a gerincvelőben képződő gennygócok is gyorsan meg szoktak gyógyulni, vagy legalább is az orvos nagymértékben sietetheti velük a gyógyulást. Az ultrahullámok-átjárta test hőmérséklete erősen emelkedik s ez a „mesterséges láz” egész sereg fertőző baj esetében bizonyított üdvös hatásúnak. Sajnos azonban ma még nem ismerjük teljes pontossággal, hogyan is hatnak a rádióhullámok a szervezetre s így még rengeteg kutatásra van szükség, amíg a tudomány ebből az új eszközből tökéletes gyógyító fegyvert kovácsol. Eppen ez a célja az említett alapítványnak és a pittsburghi egyetem új kutatásainak. A bűvárdadások kapcsán megkísérlik az ultrarövid hullámokat a közönséges hüléses betegségek, az influenza, a tüdőgümőkór, bizonyos szívbetegségek és egyéb bajok gyógyításában is alkalmazni. A szakértők már most megállapítják, hogy a rádióhullámokon alapuló „artificial fever therapy” (mesterséges láz-gyógymód) lehetőségei ma még beláthatatlanok.

Déliabál

Kalászi Tivadar

(Párisi felv.)

7.45

BUDAPEST I.

6.45: Torna. Hírek. Hanglemezek.

1. Scharoch: A volt cs. és kir. 72. gyaioezred díszindulója (Mária Terézia 1. honvédegyalozezred zenekara, vez. Fricsay Richárd); 2. Baptiste—Alexander: Mimile, keringő (Bizsu harmonika-zenekar, fütty- és jódlival); 3. Musso: San Marco induló (olasz királyi tengerész zenekar, vez. Pietro Carlo Aghemo); 4. Dörmögő medve, polka (Dajos Béla zenekara); 5. Neidhardt: A volt kassai 34. Vilmos bakák indulója (Hunyadi János 9. honvédegyalozezred zenekara, vez. Fricsay Ferenc).

Utána: Étrend, közlemények.

10.00: Hírek.

10.15: Ifjúsági rádió:

Tinódi Lantos Sebestyén élete és dalai. Lantkísérettel, énekel Tarnay Béla.

10.45: „Mit nézzünk meg?“

Régi olasz mesterek szobrai a Szépművészeti Múzeumban. Ismerteti B. Bakay Margit dr.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: Beszkárt-zenekar.

Vezenyel Müller Károly. 1. Kesztlér Lőrinc: Szent István, ünnepi nyitány (áll. pályadíjat nyert mű; rádióban először); 2. Nevin: Egy nap Velencében, szvit; 3. Ziehrer: Farsangi keringő; 4. Garami Béla: Magyar nótakalásis; 5. Sousa: Csillagos lobogó, induló.

Közben kb.

12.30: Hírek.

1.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállás-jelentés.

1.50: Hanglemezek.

1. Gluck: Orfeusz — Boldog lelkek tánc (newyorki filharmonikusok, vez. Toscanini); 2. Egyveleg Weber operából (Elisabeth Paetzold, Peter Anders, a berlini filharmoni-

nikusok zenekara és kórusa, vez. Schroder); 3. Verdi: Luisa Miller, ária (Salvatore Salvati); 4. Verdi: Othello — Ave Maria (Margherita Sheridan); 5. Musszorgszkij: Gopak (zongora: Mark Hambourg); 6. Csajkovszkij: Zarándokdal (Lawrence Tibbett); 7. Balakirev: Georgiai dal (Ninon Vallin); 8. Volgai hajósok dala (Saljapin—Koenemann felolgozása, ének: Saljapin); 9. Massenet: Festői jelenetek, szvitészlet (londoni Palladium-zenekar, vez. Crean); 10. Mascagni: Paraszttbecsület, borsdal (H. E. Groh); 11. Puccini: Gianni Schicchi, ária (Frances Alda); 12. Leoncavallo: Bajazzók, intermezzo (berlini filharmonikusok, vez. Meyrowitz); 13. Marx: Japán esődal (ének: Luise Miller); 14. Strauss János: Déli rózsák, keringő (ének: Erna Sack); 15. Mendelssohn: Szentivánéji álom, scherzo (sanfranciscói szimfónikus zenekar, vez. Alfred Hertz).

2.35: Hírek.

2.50: A rádió műsorának ismertetése.

3.00: Ártolyamhírek, piaci árak, élelmiszer-árak.

4.15: „A holdak szigete.“

Jánosi György meséje. (Felolvasás.)

4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

5.10: Szabó István dr előadása.

5.40: Zimonyi Mária énekel,

zongorakísérettel. 1. Huszka Jenő: Részletek az „Erzsébet“ c. daljátékból: a) Ida belépője; b) Szegény magyar nép; c) Szeptember végén; 2. Kiszely Gyula: Részletek „A nagy kaland“ c. operettből: a) Marianne belépője; b) My lady... 3. Buday Dénes: Részletek a „Csodaticskőr“ c. daljátékból: a) Teneked adom a lelkem; b) Oh, de furasa ez a világ; c) Szép a világ, széles a világ.

6.15: „Cicero a forradalomban.“

Révay József történeti csevegése.

6.45: Károlyi Árpád cigányzenekara.

7.45: Két egyfelvonásos.

Rendező Gyarmathy Sándor. 1. „Két árva az országúton.“ Jelenet. Irta: Szilárd János. Személyek: Gyuri, drótoslegény — Lehotay Árpád; Annuska — Révész Zsuzsi. 2. „Leszámlolás.“ Hangjáték egy felvonásban. Irta Kalászi Tivadar. Személyek: Mihály gazda — Lehotay Árpád; Boris, Veron, leányai — Füzess Anna és Révész Zsuzsi; Pista — Bihary József; Bíró — Kürti József.

Utána kb.

8.20: Kedvelt magyar keringők.

A rádió szalózenekarának műsora. 1. Huszka Jenő: Bob herceg; 2. Jacobi: Leányvásár; 3. Lehár: a) Luxemburg grófja; b) Arany és ezüst; 4. Dohnányi: Nászkerítő a „Pierrette fátyla“ c. némajátékból.

9.00: A varsói lengyel rádióleadóállomás műsora.

Közreműködik a lengyel rádió zene- és ének-kara Zdiszláv Gorrinski vezénylessel. 1. Adam Wronski: Polonaise; 2. Ludomir

Rozycki: Krakowiak a „Panu Twardowski” c. balettéből; 3. Jan Maklakiewicz: a) Troja, sziléziai tánc; b) Hegyi rablók; 4. Feliks Nowowiejski: Kujawiak; 5. Feliks Rybicki: Szeper-Kasubek tánc; 6. Michal Kondracki: Fantasia des Kurpie; 7. Adolf Sonnenfeld: Oberek Fantastique; 8. Franciszek Izbiński-Maklakiewicz: Egyveleg; 9. Marian Rudnicki: Mazurka a „Kék Visztula” c. szvitből.

9.45: Hírek, időjárásjelentés.

10.05: Csárdások. Sárai Elemér cigányzenekara muzsikál.

10.20: Magyar szerzők divatos táncszámai. (Hangf. mezzről.)

10.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11—11.15 és 11.45—12.00: Csárdások. Sárai Elemér cigányzenekara muzsikál.

Közben kb.

11.15—11.40: Thaler Gyula és Végh Mihály jazzzenekara játszik.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

5—5.25: A Szociális Missziótársulat előadása. Farkas Edit alapító főnökasszony: „Missziós üzenetek.”

7.00: A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági felőrája.

7.30: A rádió szalózenekara.

1. Rixner: Fickó, polka; 2. ifj. Szabó Béla: Keringórapszódia; 3. Drigo: Eszmeralda, balettszvit; 4. Losonczy Dezső: Rapszódia.

8.00: Hírek.

8.20: „Műveltségünk bölcsője.”

(Kréta). Kreilisheim György előadása.

8.50—9.40: Hanglemezek.

1. Gyenge Sándor nótája (Cselényi József); 2. Két népdal (Mitrovics Ancsica); 3. „Vraesanszki kora”, néptánc (katonazenekar vez. Mihajlov); 4. A tizenkét rabló, orosz dal (cserkesz férfikórus, vez. Sztatkov); 5. Hakatai kikötőben, japán dal (ének: Otomaru); 6. „Terang boelan”, havái dal (Ninja és Tobing); 7. Foster: My old Kentucky home, dal (Paul Robeson); 8. Aviles: El chato de Manzanilla, pasodoble (Los Castilians-zenekar); 9. Tiersot: Le pauvre laboureur, francia népdal (Reynoldo Hahn); 10. Bishop: Home, sweet home, angol dal (Marion Talley); 11. „Denning Dagmars Dod.” (Palestrina-kórus); 12. Kjellson: Kivikspolka (Gunnar Hahn

négyes); 13. Kamienski gyűjtése: a) A gdy bedzie stonce I pogoda; b) A ty ptaszku skovroniaszku, lengyel népdalok (ének: Annie, Wolkensteiner tiroli énekegyüttes, vez. Joseph Pöll); 15. Tagliaferri: Mandulitana a Napule, nápolyi dal (ének: Tito Schipa); 16. Ritka búza, ritka árpa, gyorscsárdás (Magyar Imre cigányzenekara).

KASSA (259.1 m.)

10.15—10.45: Azonos Budapest I. műsorával.

10.45: Hanglemezek. Magyar nóták és csárdások.

1. Csermák—Káldy: Díszpálotás, csárdás (Magyar Imre cigányzenekara); 2. Mihály László (szöveg: Selymes): Feccskemadár, feccskemadár (KalmárPál); 3. Dírner Gusztáv: Kicsi fehér meszelt szoba (László Imre); 4. Cserebogár (Nagy Izabella); 5. Sándor Jenő dr: Mért nem szabad szeresselek (Kalmár Pál); 6. Szentirmay Elemér: Csak egy kislány van a világban (Kalmár Pál); 7. a) Egyszer esik esztendőben karácsony...; b) Piros bort ittam az este... csárdások (Farkas Jenő és cigányzenekara).

11.10: „A magyar állam és a szlovákság.” Vajlok Sándor dr. szlováknyelvű előadása. (Madarsky stát a Slováci. Prednáška dra Alexandra Vajloka.)

11.35: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

12—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.

3.25: „A magyar állam és a szlovákság.” Vajlok Sándor dr. előadása.

3.50: Hírek, majd sportközlemények.

4.10: „A felvidéki magyar testnevelés elmúlt húsz éve.” Bárczy Oszkár dr. előadása.

4.40: A Kassai Rádió műsorának ismertetése.

4.45—5.40: Azonos Budapest I. műsorával.

5.40: Ruszin félóra. „Leánykerés.” Hangjáték. Irta Csehov A. P. Személyek: Stepan Csubukov földbirtokos — Nikolajevics Alexej Pavel; Lomov Iván Vasziljevics, a vőlegény — Csepinyec László; Natália Stepanovana — Visnjaj. Rendező: Csepinyec László. Polcasa dlja Podkarpatskoj Rusi. Anton Pavlovic Cechov: Predlezenije. Radio-pjesa. Ispolnjat clenj Karpatorusszkaho Zemskaho Teatra. Stepan Csubukov pomescik — Pavel Alexej Nikolajevic; Ivan Lomov Vasiljevics zenich — Vasiljevics Cepinec; Natália Stepanovna — Visnjaj. Rezsissér: Vasilj Cepinec.

6.15: „Régi felvidéki költők: Kerényi Frigyes.” Kovács Endre bevezetőjét és a verseket elmondja Orosz Barna.

6.45—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMÚ MŰSOR

Március 4—5-én, szombatról vasárnapra virradó éjjel, a HAT4 hívójelű adóállomáson, 9.125 kilohertuson, 32.88 méteren.

Éjjel 12—1 óráig.

Marconi kísérleti eszközeit az olasz állam kapja meg

Tudvalévő, hogy Marconi, a világhírű olasz feltaláló kísérleteit túlnyomórésztben pompás rádió-kutatóműhelyekre berendezett „Elettra” nevű jachtján végezte. Ezt a hajót a Marconi-Társaság az olasz államnak ajándékozta. Az olasz igazságügyminisztérium most megjelent

rendelete értelmében, a hajó, a kísérleti eszközökkel együtt, az olasz posta és távirada tulajdonába megy át. Az olasz postai hatóságok az értékes ajándékot nem kívánják gyakorlatilag értékesíteni, hanem a nagy feltaláló iránti kegyelemből, Marconi-múzeumnak rendezik be.

Déliláb

A külföld zenei műsorai

Február 26. vasárnap

Ujrendszerű külföldi zeneműsorunkban a függőleges oszlopok között megtalálhatja a kedvene műsor-számait. Ha például tánczenére vágyik, egy szempillantást kell csak vetni a negyedik oszlopokra s abban nyomban megtalálhatja, hogy milyen időpontban hallhat tánczenét. Ahol az éppen kedvező időpontot megtalálta, tekintsen vízszintesen az állomások rovata-ra és tudni fogja, hogy melyik állomásra kell beállítania a gépet.

Ha pedig kedvene állomása van s ennek műsorára kívánsi, akkor az abécé sorrendjében következő állomások közül kikeresi azt és melllette vízszintes sorban megtalálja, hogy mikor és milyen zenét hallhat onnan.

Kilowatt és hullámhossztáblázat egészíti ki e műsor-újdonságot.

Kilowatt	Hullámhossz		Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Tánczene	Hanglemez
3	437	Beograd		22.15	20.00		
100	357	Berlin		20.10	19.20	22.30	
100	316	Breslau			24.00		
32	325	Brno				21.30	
17 60	364 1875	Bucuresti és Radio Romania		19.30	18.15	22.15	21.15
60	1571	Deutschlands.		22.30	19.00		
150	1500	Droitwich		18.20	22.35		
25	251	Frankfurt	20.10		24.00	22.30	
100	331	Hamburg		20.10		18.25	
100	456	Köln	19.30			22.15	21.50
100	291	Königsberg			20.15		
120	382	Leipzig		20.10			19.30
50	342	London Reg.		19.35 20.15			
150	1304	Luxembourg			22.00	24.00	0.30
50	368	Milano	17.00	22.30		23.15	20.30
100	405	München		20.10		22.30	
120	470	Praha			18.25	22.35	22.20
60	215	Radio Paris	21.30	21.15	20.00	24.00	23.30
60	420	Róma		22.00	21.50	23.15	
55	426	Stockholm		22.30	20.30		
100	349	Strasbourg	22.30	20.40	21.30		21.15
100	523	Stuttgart			20.10	22.30	19.00
60	3861	Toulouse		21.30	22.30	0.15	
120	1339	Warszawa			21.20	22.30	19.30
120	507	Wien	20.10	19.15	24.00	22.30	

Amit érdemes meghallgatni...

19.00: Deutschlandsenderről: Mozart: Varázsfuvola c. operája. 21.00: Kölnből: Beethoven: VII. szimfónia és egyéb művek. 21.00: Rómából: Bruckner: IV. szimfónia.

A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

20.10: Stuttgartból: Részletek Lehar: Szép a világ c. operettjéből, Strauss, Blankenburg, Suppé művek. 20.45: Deutschlandsenderről: Rajnoga Klári hangverseny. 21.10: Prahából: Axmann: III. szimfónia.

A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

nap		Február 27. hétfő					A külföld zenei műsorai					Február 28. kedd				
Hanglemez		Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Tánczene	Hanglemez	Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Tánczene	Hanglemez	Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Tánczene	Hanglemez
		20.00				18.50										
				19.00												
			22.30	20.10										19.00		20.10
			21.10	19.25		22.35										
21.15			19.15 20.35	22.15												
		19.00	23.15													
			23.10		0.15											
			20.15			19.30										
21.50		21.00	24.00	20.10	22.30	22.15										22.15
			20.10	22.45		19.00										20.10
19.30			18.15	20.10												
			20.50	24.00	23.25	0.30							20.50 0.30	22.00	23.25	
0.30			23.05	21.10	22.05	19.45								21.00	24.00	19.45
20.30			22.15	21.00	23.15	19.20							21.00	22.40	23.15	19.20
			21.20		19.15								21.15	19.10		
22.20				20.00		21.00								19.25		22.20
23.30			23.30	21.30	24.00								21.15	20.00		
		21.00	22.15		23.15	19.20										19.20
			21.15	22.15	20.15								21.30	22.15		
21.15			20.30	21.30		21.15							22.45			21.15
19.00			24.00	20.10	18.00								22.35	20.10		
			0.15	20.05		23.15							23.15	22.15	0.15	
19.30			19.00 21.00			18.30							21.00 22.25	19.00		
			18.15	22.40									18.50	20.00	22.35	

Amit érdemes meghallgatni...

20.10: Königsbergből: Beethoven V. szimfónia. 20.30: Berlinből: Dvorzsak: Uj világ szimfónia. Weber, Schumann művek. 24.00: Stuttgartból: Zilcher: IV. szimfónia
A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

20.00: Stockholmból: Wagner: A Rajna kincse c. operája. 21.00: Rómából: Honegger és Ibert: A sasfiók c. operája. 22.35: Deutschlandsenderről: Liszt: Az est csendje c. műve. 24.00: Stuttgartból: Verdi: Othello c. operája lemezekről.
A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

Március 1. szerda						A külföld zenei műsorai	Március 2. csütörtök					
Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Tánczene	Hanglemez	Opera Szimfónia		Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Tánczene	Hanglemez		
	19.30	22.15			Beograd		21.00	18.00	22.15			
20.30	20.10	19.00			Berlin			19.00	20.10			
	19.00	20.10	22.30		Breslau		20.10					
	16.10	18.55			Brno		20.00					
	20.10	19.20	22.15		Bucuresti és Radio Romania		20.15	19.15		22.10		
	22.00	20.10			Deutschlands.		22.35	20.10				
22.45	21.25		23.35	0.30	Droitwich		23.35	19.40	0.15			
	22.20	20.15		19.30	Frankfurt		20.15			19.30		
	20.10	19.00			Hamburg		20.15	22.35				
	22.15	19.15			Köln		22.15	23.00	24.00			
21.10		19.00			Königsberg		19.00		20.10			
	21.30	20.10			Leipzig		19.00	20.10				
	20.50	21.15 22.15	23.25	0.30	London Reg.		22.00	19.00	23.25	0.30		
	22.05		24.00	19.40	Luxembourg		23.00	20.45		19.30		
21.00		19.20			Milano		21.35	20.30	23.15	22.20		
	21.30	20.25		20.50	München		19.15	22.20				
19.30				22.20	Praha		21.30			22.20		
	21.30	22.00	24.00		Radio Paris	21.30	21.15	20.00				
		19.30	23.15		Róma	21.00				19.20		
	21.05		22.15	20.20	Stockholm	20.00	21.40			22.15		
21.30	19.30			20.30	Strasbourg		23.00	22.00		21.50		
24.00		22.30	20.10	23.00	Stuttgart	24.00	20.15	22.30				
	24.00	22.15	0.15		Toulouse		0.50	0.30	23.15			
	21.00 22.00				Warszawa	23.05	22.05	19.00		21.50 22.30		
	20.10	24.00	22.30	21.20	Wien			22.35	20.10			

i...

A Rajna Honeg-
22.35:
Az est
gartból:
ekről.
rszámó-
lón ad
eléz!

Amit érdemes meghallgatni...

20.10: Breslauból: Puccini: Pillangókis-
asszony c. operája. 20.10: Stuttgartból:
Mozart: Don Juan c. vígoperája. 20.30:
Droitwichből: Kodály: Énekszógyűjtéséből
énekel Falkner bariton. 22.15: Stockhol-
mól: Telmányi hegedűművész hangversenye.
A rovatokban csak azokat a műsorszámó-
kat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad
az illető állomás, tehát nem reléz!

20.10: Münchenből Részletek Lehar: A
víg özvegy c. művéből. 20.30: Strassbourg-
ból: Liszt: h-moll zongora szonáta. 21.00:
Milanóból: Gounod: Faust c. operája.
22.15: Luxembourgból: Beethoven: V. zongora-
verseny, Borodin: II. szimfónia.
A rovatokban csak azokat a műsorszámó-
kat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad
az illető állomás, tehát nem reléz!

tök

Hanglemez

22.10

19.30

0.30

19.30

22.20

22.20

19.20

22.15

21.50

21.50

22.30

ibáb

Március 3. péntek						A külföld zenei műsorai	Március 4. szombat				
Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Tánczene	Hanglemez	Opera Szimfónia		Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Tánczene	Hanglemez	
				22.15				20.00	22.15	18.15	
20.00				19.00	Beograd						
					Berlin			20.10		19.00	
20.10		24.00		19.15	Breslau		20.10	24.00	22.30		
	19.25			23.25	Brno		20.30		21.10		
					Bucaresti és Radio Romania			22.15	21.15	20.15	
19.35	18.15				Deutschlands.	23.00	22.35	20.10			
	22.35	20.10		18.20	Droitwich		22.40	21.00	24.00		
	20.30	21.00	24.00		Frankfurt		20.15			19.30	
	20.45	20.15		19.30	Hamburg		18.30		22.30	20.10	
	20.10			19.10	Köln		19.10	24.00	22.15		
	19.00	21.00		22.00	Königsberg			20.10			
	20.10	19.00		22.40	Leipzig			19.00	18.15		
	20.10	18.25	22.30		London Reg.						
	21.00		23.25	20.50			19.30	22.00	23.30		
	22.00		0.30		Luxembourg	22.15	20.45	21.30	24.00	23.45	
	23.40		24.00	19.45	Milano	21.00		19.20		20.30	
	21.00		23.15	20.30	München			20.10	22.20	19.00	
	20.10	19.00			Praha			19.25		22.20	
	21.00	18.25		22.20	Radio Paris		21.15	20.00	24.00	23.30	
	24.00	20.00		23.50	Róma		21.30	22.20	23.15		
		21.00	23.15	19.20	Stockholm				24.00	21.55	
	22.15	20.30	21.15	22.00	Strasbourg		20.30	19.45	21.30		
	22.15	19.30			Stuttgart		24.00	20.10	22.30	19.50	
	20.10	24.00	19.00	23.00	Toulouse		19.40	21.45	24.00	23.15	
			0.30	0.15	Warszawa						
		19.30			Wien		21.00	19.15		23.15	
		21.15	21.00	22.45				21.00			
							18.55	24.00	22.35		
	20.10		22.35								

A SZEM VILLAMOS REJTÉLYEI

A szem az ember legbecesebb testrésze, de egyúttal a legtitokzatosabb is. A szem csakugyan tud erőt, akaratot, bájt, hangulatot árasztani. Ezt már régen tudjuk. De azt csak legújabbán fedezték fel, hogy titokzatos villamos erők székhelye is és kapcsolat áll fenn közötté és az agyvelőben keringő villamosság között.

Erre a felfedezésre a rádiócsövek alkalmazása vezetett. Dr. Walter R. Milles, az amerikai Yale-egyetem tanára lepte meg legutóbb a tudományos világot azzal a felfedezéssel, hogy a szem villamossággal van telítve. Az már régen ismeretes, hogy idegeinkben gyenge villamos áramok keringenek, valahányszor egy testrészünket mozditjuk. Kezünk-lábunk minden egyes moccanása, lélegzőizmünk működése, mosolyra vonódó ajkunk, összeráncolódó homlokunk nyomán a megfelelő izmokat működtető idegekben villamos áram indul meg. Sőt, ha érzünk, gondolkodunk, akkor is kimutathatók ezek a rejtélyes villamos erők az idegrendszerben és az agyvelőben. Dr. Hans Berger jénai egyetemi tanár már több mint tíz esztendővel ezelőtt fedezte fel az „agyhullámokat.” Rádióerősítő csövekkel ellátott érzékeny készüléket szerkesztett; a koponya különböző részeire kis fémlemezket helyezett s ezeket összekötötte az erősítővel. A rádiólámpához csatlakozó írószerkezet szabályos hullámvonalakat rajzolt egy mozgó papírszalagra. Később tökéletesítették a berendezést és úgynevezett katódsugaras oszcillográf segítségével tették láthatóvá az agy villamos rezgéseit. Az oszcillográf légüresre szivattyúzott üvegcső, melynek belsejében vékony elektronsugár vetítődik egy foszforeszkáló anyaggal bevont üvegfelületre. Ahol a sugár az üveglapot éri, ott fénylő zöldes folt támad. Amíg az erősítő magában állt, a fénylő folt is egy helyben nyugodott. De amint összekötötték a kísérleti személy koponyájával, zöldesen ragyogó hullámok indultak meg az üveglapon.

Ezzel a berendezéssel amerikai tudósok legutóbb érdekes kísérleteket folytattak. A kísérleti szerepre vállalkozó személyt sötét szobába helyezték s koponyáját összekapcsolták egy másik helyiségben felállított rádiócsöves oszcillográffal. Az üveglemezen abban a pillanatban megjelentek az agyhullámok. Most villanylámpával éles fénykévét irányították szemére. Ebben a pillanatban mintha egy láthatatlan kéz suhant volna végig a foszforeszkáló üveglapon és letörölte volna a hullámokat: úgy tűnt el valamennyi és csak egy fénylő, zöldes pontocska maradt vissza. Ez tehát annyit jelentene, hogy a szemet érő fényinger, valamilyen módon, gyengíti az agyvelőben lüktető villamos rezgéseket. Találtak ugyan olyan kísérleti esélyeket is, akiknél a szemüket érő fény sugar ellenére is jelentkeztek az agyvelőhullámok, de ezeknél is sokkal jobban lehet a rezgéseket észlelni, ha teljes sötétben tartózkodnak.

A kutatók még tovább is mentek. Hipnotizálták a kísérleti személyt. Bevezették egy sötét szobába, leültették a hipnotizáló orvos elé, aki szigorúan rászólt:

— Ön nem lát most. Ön megvakult!

Ugyanakkor azonban szemére fénycsóvát vetettek: s ime: az agyhullámok úgy jelentkeztek, mintha a kísérleti személy továbbra is teljes sötétben tartózkodnék és csakugyan nem látna a fényt. Ha azonban felébresztették a delejes álomból, az oszcillográf üveglapjáról hirtelen eltűntek a hullámok, jeléül annak, hogy a fényinger most már tudatáig hatolt. Ekkor eloltották a lámpát és a hipnotizőr új parancsot adott „áldozatának” a koromsötét szobában:

— Ön lát! Vakító világosságot lát!

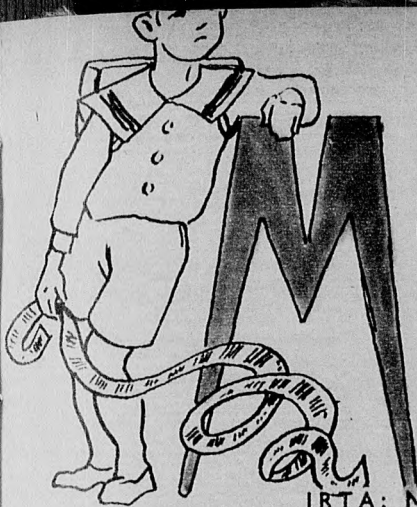
S ime: abban a pillanatban, amikor a hipnózis hatni kezdett, az agyhullámok éppen úgy félbeszakadtak, mintha a szemeket csakugyan világosság érte volna. A pusztá sugallás, a hipnózis tehát ugyanúgy befolyásolta a szemet keresztül az agyvelő villamos tevékenységét, mint a fény sugar.

A kutatók most még nem tudják helyesebben értelmezni ezeket a jelenségeket és nincsenek tisztában vele, mi is az összefüggés az érzékszervek munkája és az agyvelő villamos rezgései között. Bonyolítja a kérdést Miles tanár új felfedezése. Ő nem a koponyát, hanem a szemet kapcsolta rádióerősítőjének áramkörébe, olyképp, hogy a szem környékére vékony staniollemezkeket ragasztott s ezekről huzalt vezetett a készülékhez. Ily módon megállapította, hogy az emberi szemben átlag kétezred voltnyi villamos feszültség van; ezt azonban nem befolyásolja a megvilágításnak semmiféle változása. A szemlencse — úgy mond — a mérések szerint mindig pozitív, a szemgolyó mögötti látóhártya pedig negatív töltésű. Durva hasonlattal tehát azt is mondhatnók, hogy minden szem egy-egy gyenge villanytelep, melynek pozitív sarka a lencse, negatív sarka pedig a recehártya.

Most folynak a kutatások, hogy kiderítsék, mi is a szerepe ennek a villamos töltésnek a szem működésében. Vajon összefüggésben van-e valamilyen látásunkkal? Vajon nincs-e valami rejtett kapcsolat a szemben tevékenykedő villamosság és a különböző szemhibák és látási zavarok között? És vajon mindazok a titokzatos erők és képességek, melyeket a szemnek tulajdonítunk, nem gyökereznek-e végeredményben a szem, a szemidegek és az agyvelő villamosságában? Csupa olyan rejtély, melynek nyitját égő kíváncsisággal keresik most az életbúvárok. Felhasználják munkájukban a legnagyobb erősítőképességű rádió-lámpákat s általában a legérzékenyebb villamos vizsgáló eszközöket, amelyeket csak ismerünk. A munka persze felettébb fárasztó és rengeteg költséggel jár. De megéri, mert itt talán meglepő titkok várnak arra, hogy fellebbentsük róluk a fátylat...

Még
uccai e
és mir
különb
hogy h
engedh
ember
észreve
szórak
Tanu
mészet
néhány
végérv
mat. V
újtáso
tam, ú
zatlan
Terzét
tökédű
virágz
ünnepr
harmin
amely
huszon
hogy g
leges
leendő
Szab
ipari t
a film
bódtít
féle j
szép r
lami h
a játé
mi me
mozig
Linder
nem c
esupár

MESE

a filmről

IRTA: NÉMETH KÁROLY

Még nem multam hétesztendős, a gyár-uccai elemi iskola elsőéves hallgatója voltam és mint sok más szegénysorsú hallgató, különböző mellékfoglalkozásokat űztem, hogy hozzájuthassak a szórakozáshoz elengedhetetlenül szükséges összegekhez. Az ember ugyanis már hétesztendős korában észreveszi, hogy nem fenéig tejfel a munka, szórakozásra is szükség van.

Tanulmányaim mellett, amelyek természetesen egy vasat nem jövedelmeztek néhány elhibázott kísérlet után már végérvényesen a filmiparra vettem magamat. Volt néhány figyelemreméltó technikai újításom, ezeket részletesen kiaknáztam, úgyhogy rövidesen a filmipar koronázatlan fejedelme voltam a Gyár ucca és a Teréztemplom közt elterülő hatalmas és tökéletes vidéken. Vállalatom pompásan virágzott, nem mult el nap, a vasár- és ünnepnapokat sem kivéve, hogy húsz-harminc fillér ne fordult volna meg kezemen, amelyből tisztán megmaradt tízenyolchuszonnyc. Mondanom sem kell talán, hogy gazdagságom felkeltette minden tényleges, egész sereg kiszolgált, sőt tucatnyi leendő elemista pokoli irigységét irántam.

Szabadalmazatlan, de gondosan őrzött ipari titkom megértéséhez tudni kell, hogy a film ebben az esztendőben kezdte meg hódítását elemista körökben. A Birbaumer-féle játéknagykereskedés kirakatában egy szép napon kiállítottak közbámulatra valami harminc-negyven filmkockát, amelyhez a játékkereskedés tulajdonosa nem tudni, mi módon, jutott hozzá. Alighanem egy mozigépész ismerőse ajándékozta a Max Linder-filmből való kockákat, amelyeket nem eladásra szánt érdekességnek tettek csupán a kirakatba.

Mi elemisták néhány napig minden szabad időnkot ott töltöttük a kirakat előtt és rendkívül élénken elcsevegtünk afölött: hogyan s mint lehetséges e kis kockákból előállítani a nagy, pazar és mozgalmas mozielőadást, amely mindnyájunknak a szórakozás tetejét jelentette. Ellenállhatatlan kívánságot éreztünk, hogy ezeket a kockákat kezünkbe vehessük, átnézhessünk rajtuk, mert ezáltal a mozi kulisszatitkaiba véltünk bepillantást vehetni.

Hosszas tanakodás után végre is bementünk a játékküzletbe, ahol a tulajdonos mindnyájunk által jólismert idős és haragos huga, Jozefin kisasszony fogadott bennünket. A filmkockák iránt érdeklődtünk, de ő kijelentette, hogy azok nem eladók. Arra kértük, legalább engedje azt meg, hogy átnézhessünk rajtuk.

— Hinauszi Pagás — kiáltott ránk jellegzetes kiejtésével és már kapta is a porolót, hogy kiporoljon bennünket a boltból.

Birbaumer úr, a bátyja azonban megértőbb volt, utánunk jött az uccára, oda-intett bennünket a kirakathoz, amelyet kinyitott, egy filmkockát a kezünkbe adott és engedte, hogy mohó érdeklődéssel, végtelen gyönyörűséggel valamennyien átnézzünk a kockán. Jozefin kisasszony fojtott dühvel nézte szórakozásunkat.

— Nem lehetne legalább ezt az egy kockát megkapni? — kérdeztük alázatosan és sóvárogva Birbaumer úrtól.

Az öreg játékkereskedő felnézett az égre, eltöprenkedett, tekintete egyre jobban felmelegedett, úgy, hogy kezdtünk izgatottan köréje seregleni és már verekedésre készen álltunk egymással szemben, nehogy a másik kapja meg a szép ajándékot. Birbaumer úr szinte már nyujtotta a filmet, amikor hir-

telen közbesüvöltött Jozefin kisasszony hangja:

— Öt darab húsz fillér.

Dermedten hallottuk a borzalmas kijelentést. A gyerekeknél egyáltalán nem volt pénz, nálam pedig pontosan húsz fillér volt, amelyet palatáblavásárlás céljára kaptam. Megszállottként, szinte önkívületi állapotban nyúltam zsebembe és már oda is adtam a húszfillérest. Enyémi volt az áhított kocka. Boldogságomat azonban nagyon is rontotta a túlfizetett, a méregdrágán vásárolt gyönyörűség rossz íze, amelyet azóta is jaj, mi sokszor éreztem.

Igaz, hogy a gyerekek irigyeltek és ez finom volt, de viszont sürgősen gondoskodnom kellett az elherdált húsz fillér visszaszerzéséről, mert anyám a könnyelműségekben nem ismert tréfát. A legkegyetlenebb eszközökkel igyekezett elfojtani bennem ezt a vonást, attól tartva, hogy ez idővel úgy elburjánzik, mint szegény jó atyámban.

Gondolkozni kezdtem és percek alatt megváltó ötletem támadt. Volt nekem egy kis, haszontalan fényképezőgépem, amellyel képet ugyan soha nem csináltam, de a fényképezés titkait elsajátítottam. Hazarohantam és a drágán vásárolt filmet lemásoltam félig-meddig már megsárgult fényképezési papírokra, amelyeket aztán ugyancsak elsárgult, elromlott aranyfűdőben megörögíttettem. Ezek a másolatok a világon semmit nem mutattak, annál kevésbé, mi-

vel a játékfilm pozitív, következőképek az általam készített képeken Max Linder frakkja volt fehér és a feje fekete.

Kis társaimnak azonban ezek a furcsa képek talán még jobban tetszettek, mint a filmkocka, amelynek élvezése nehézkes volt, tekintve, hogy hunyorgatni kellett és a részleteket bajosan lehetett kivenni. Két fillérért adtam el darabját ezeknek a másolatoknak. A könnyelműen kidobott húsz fillérből egy órán belül ötven fillérem lett. Legelőször is megvettem a palatáblát, utána nyomban belevetettem magam az üzletbe.

Másolataimmal elárastottam az osztályt, az iskolát, majd az egész vidéket. Amikor lanyhulni kezdett az érdeklődés, új műsorról gondoskodtam: vettem húsz fillérért másik filmkockát. Vállalatomnak nagy híre lett, lassanként egyéb dolgom sem volt, minthogy reggeltől estig zsebeljem a tenger pénzt. A mai rossz gazdasági viszonyok közt szinte nem akarom fájdtítani szívemet azzal, hogy visszagondolok ezekre az időkre, amikor csak úgy dült hozzám az egy krajcár, meg a két krajcár.

A gyerekek már a lakásomra is jártak és amiközben készítettem a másolatokat, akadt néhány türelmetlen, aki nem várta ki, amíg az aranyfűdőben megörögíttettem a képet. Vad mohóságukban elrohantak a romlandó portékával, amely a napon néhány órán belül egyenletes sötétbarna foltta sült. A kárvalott gyerekek természetesen kénytelenek voltak új képeket vásárolni.

Ez adta az ötletet, hogy általában ne nagyon aranyfürdessem ki a képeket, hanem csak kiesít, annyira, hogy legfeljebb reggeltől estig bírják a napvilágot. Ez a kis üzleti trükk óriási módon fellendítette a forgalmat, mert hiszen másolataimból állandó szükségletti cikk lett. Olyan árut árusítottam, amely, mint az élelmiszer, nem tart örökké, hanem nagyon is hamar elfogy.

A jólét napjaiban aztán lusta elmém több új ötletet nem is termelt és azt hiszem, soha nem is lett volna belőlem igazi nagy ipari fejedelem, ha irigy ellenségeim aljas összeesküvése nem ostromozza képzelmemet újabb vadászterületek felé.

Feljelentettek a tanító úrnál, aki végre megtudta, ki hozza forgalomba azokat az apró képeket, amelyek nézegetése néhány hét óta egyetlen foglalkozása tanítványainak. Ha egy gyerek nem figyelt, egész bizonyosan azon csípték rajta, hogy képeimet nézegeti. A tanító úr tehát kétszer nyakon kent és kilátásba helyezte, hogy még számtalanszor felfozoz, ha megtudja, hogy tovább is foglalkozom filmüggyel. Sokkal gyávább és jellemesebb voltam,

— Hinauszi Pagás — kiáltott ránk

semmint, hogy e komoly intés után akár dacolni merészeltem volna, akár pedig földalatti munkával igyekeztem volna kijátszani a tanító úr éberségét.

A nagy csapás meglehetősen levett a lábamról annál is inkább, mert az utóbbi időben rendkívül könnyelmű költségekbe vertem magam, úgyhogy most vállalatom összeomlása után rongyos negyven krajcárral a zsebemben ácsorogtam a Birbaumerkirakat előtt, amelynek újabb és újabb filmkockái nekem ez életben többé sem szórakozást, sem jövedelmet nem nyújthattak. Jozefin kisasszony hangja riasztott fel merengésemből:

— Tyere pe, fiú — invitált az üzletajtóból.

Éppen szomorúan közölni óhajtottam, hogy ezután nem vásárolhatok filmet, amikor legnagyobb meglepetésemre Jozefin kisasszony, mintha csak tudta volna már életem fordulatát, a következő meglepő bejelentést tette:

— Itt van új játék, drukeráj játék, most jött Bécsből, egy forint, ütyes fiú sokat keresi vele.

Gyönyörű nagy dobozt mutatott, amely tele volt gumibetűkkel, úgyhogy mindenfélét lehetett vele nyomtatni. Ennél érdekesebb játékokot el sem tudtam volna képzelni, dehát hatvan krajcárom volt, így hát szó sem lehetett a megvételtől. Ekkor azonban csoda történt. A mindig gyanakodó Jozefin kisasszony a szó szoros értelmében rámtukmálta a kis guminyomdát, elvette a hatvan krajcárt és biztatott, hogy a hátralévő negyven krajcárt ráérek megfizetni, amikor lesz pénzem. Ez a szokatlan formájú üzlet megdöbbenetete Birbaumer urat és rászólt hűgára:

— Mígor lesz ennek a tyerek hatvan krajcár?

Jozefin kisasszony jelentősegteljesen ránézett bátyjára és csak ennyit mondott: — I váz, vóz i váz.

Jozefin kisasszonynak igaza volt. Hazamenet első dolgom mi lehetett volna más, minthogy kiszedem, majd pedig kinyomtatom vagy kétszázszor a nevemet. Hihetetlen szórakozást okozott elmémnek, hogy nevemet nyomtatásban láthattam. Ugyálszik azonban, ez mindenkinek gyönyörűséget okoz, mert másnap az iskolában majd megvesztek a gyerekek, hogy egy krajcárért nyomtassam ki az ő nevüket is. Kis cédu-lára nyomtattam ki nevüket és ma már tudom, hogy zseni voltam, mert én találtam fel a névjegyet.

A hatvan krajcárt napok alatt letörlesztettem, volt olyan nap, amikor három-

Hunyorjgatni kellett és a részleteket bajosan lehetett kivenni

négyszer szaladtam át Jozefin kisasszonyhoz, néhány krajcárt törleszteni. Megrendeléseim irtózatosan szaporodtak. Nemsokára már segédszemélyzetre volt szükségem. Legszűkebb baráti körömből toborzott hatalmas nyomdászlegénységgel dolgoztam. A megrendelések mind változatosabbak lettek. Később már nem csupán névjegyet gyártottam, hanem a gyerekek irkaira, könyveire, mindenféle tulajdonukat képező tárgyra rányomtam nevüket. Egyszer az egyik fiú az édesanyja névnapjára köszöntőjét nyomtatta ki üzembemben őt krajcárért. Ettől kezdve úgy elárasztottak ilyen természetű munkával, hogy névjegyet már csak magasabb áron tudtam szállítani. Ha visszagondolok költségvetésemre, rájövök, hogy drágább voltam a legnagyobb nyomdai műintézeteknél.

Vagyonom nőttön-nőtt. Egy részét biztosan jövedelmező uzsoraüzletekbe helyeztem ki, más részén kora tavasszal, rendkívül olcsón, színes golyókat vásároltam, amelyeknek aztán nyáron igen felszökött az áruk.

Végül eljött a nyár s mint minden nagy ember, aki nagy dolgokat produkál, én is megéreztem a pihenés szükségességét. Néhány hónapra vissza akartam vonulni az üzleti élet fáradalmaitól s miután Jozefin kisasszony már amúgy is tett néhány célzást, egy júliusi délelőtt, hosszas és kissé szenvedélyes tárgyalás után heti egy forintért a vakáció tartamára bérbe adtam neki a nyomdát.

Virágos tavaszi divat

Virág mindenütt! Minden alkalomra. Fiatalos, tavaszias és olcsón megszerezhető dísz ruhának, kabátnak, kalapnak.

Egy csokor ibolya egyszeriben megszépíti, felfrissíti az egész télen át viselt — s mi tagadás, — ilyenkorra már megunt téli-kabátot. És milyen bájos, milyen nőies egy-egy ág aranyló mintóza a szigorú angol kosztüm férfias gallérján.

Az elmúlt téli évad divatja, különösen a báli és az estélyi ruhákra dúsan szórta a virágdíszet. Szerény mezei bokréta olcsó

batisztból és pompás biborszínű rózsza, vagy tányérnyi krizantémum drága velurból, brokátból pompázott a különböző anyagú ruhákon. A szirmok között strasszkövek, szív-árványszínű gyöngyök csillogtatták meg fényüket.

Most, tél utóján, a már kicsit hervadt, megviselt virágok lehullanak a báli ruhákról, s egy szakszerű cukrosvízes fürdő és gőzölés után újból használhatóan kerülnek rá a tavaszi holmikra. De nemcsak a kalapokra, ruhákra, a kabátgomblyukakba, hanem a divattervezők jóvoltából a kosztüмок derék-övéjére, meg a retikulók fogantyújára is jut belőlük.

Tavaszdodik. Elmúlt a téli sportok ideje; a koresolyát vastagtalpú hegymászó cipő váltja fel és a sípálya olvadó hórétege alól ibolya igyekszik a nap felé. Karnevál herceg inté-sére a bálók muzsikája is elhallgatott, s a cigánybanda kihurcolkodott a környéki kis-kocsmák gyalulatlan asztalai mellé, a söröz-gető kirándulók szórakoztatására.

A divatlevél ilyenképpen most már aligha mesélhet káprázatos, pompás táncruhákról, nem nyújthat leírást tarka-barka sport-holmik egyvelegéről. De helyette beszámol-hat az új tavaszi divatról, annak száz kis fortélyáról, ezer aprólékos ötletéről.

Kosztüm... divatosabb, mint valaha is volt. Kosztüm: gyapjúból, szövethől s néhány hét múlva már vászonból is, lila, zöld, narancssárga, rózsaszín, egyszóval élénk, sőt kicsit kiabáló színekben.

Egyik képünkön angolos kosztümot mutatunk be, hajszálszegőkkel díszített kabát-kával. Csinos, fiatalos szabás, előnyös vona-lak, bármilyen anyagból, bármilyen korú hölgynek alkalmas.

A délutáni ruháknál nagy szerep jutott a könnyű, pettyes selyemanyagoknak. Itt is bemutatunk egy nagyon csinos, matrőzruha-

Világosszürke kabátka 8—10 éves kistányok-nak, csinos, sötétkék kalappal

(Luigi Diaz felv.)

Délibál

Finomvonalú tavaszi
kosztüm. A szoknya
és a szegélyt ka-
bátka puha, drap-
szövetből, a blúz sötétbarnakrepdesínből
(Dorvyné felv.)

vagy
, bro-
ruhá-
szív-
meg

meg-
ról, s
szülés
rá a
okra,
em a
erék-
is jut

je ; a
váltja
bolya
inté-
, s a
i kis-
öröz-

ligha
król,
port-
mol-
z kis

na is
l s
lila,
zóval

mu-
abát-
ona-
korú

ott a
tt is
uha-

yok-

(elv.)

ál

Rövidujjú barna gyapjúruha, nyakbán sálal. A ruhához illő ugyanesak rövidujjú kabátka drap szövetből, a ruha színének megfelelő gombokkal

(Anita Louise)

(Metro foto)

Tavasza, nyárra pettyes selyemruha. Bekötős blúz, körülrakott szoknya. (Maureen O'Sullivan) (Metro foto)

szerű ruhácskát. Síma dereka, körülrakott szoknyája a legszebb, amit tavaszi ruhában elképzelni lehet.

Szürke antilop- és sötétkék bőrcipő, testszínű harisnya, gyapjú átmeneti kabát, csinos kosztüm, színes csipkeblúz, virágos, szalagos, fátýolos kalap szerepel a tavaszi divatrevú új műsorán.

*

A célszerű útmutatások mellett nem árt-hat, ha egy kis nemzetközi érdekességgel is szolgálunk a hölgyeknek :

Az egyik párizsi napilap a következő érdekes kérdést tette fel olvasóinak : Ki a világ legjobban öltözködő asszonya ?

A kérdésre mintegy huszonötezer felelet

Délibáb

Nagyestélyi, fekete
muszlinból, belesző-
vött aranyárga vi-
rágokkal
(Dorpyne foto)

a. Be-
ureen
o foto)

rakott
hában

, test-
t, csi-
rágos,
avaszi

n árt-
ggel is

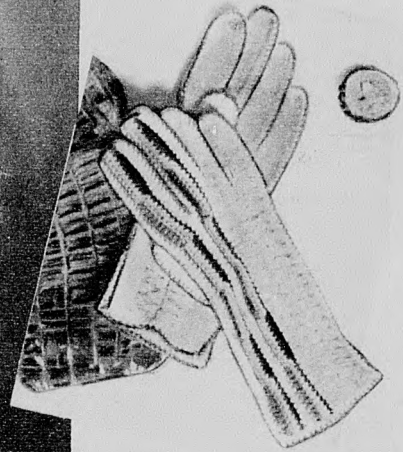
érde-
világ

telelet

ál

Dívtos tavaszi kalap, élénkszíni, nagy rózsákkal

érkezett be a lap szerkesztőségébe, nemcsak nők, hanem férfiak is nagyszámban szóltak hozzá. Napokig tartott, míg a rengeteg levélből kiderült, hogy kiket tart Párizs közönsége a világ legjobban öltözködő asszonyainak.

A legtöbb szavazatot Erzsébet angol királyné kapta. A szavazók közül sokan ki is fejtették, hogy azért tartják a királynét a legjobban öltözködő hölgynek, mert a divat útmutatásait nagyszerűen összeegyezteti saját, egyéni ízlésével.

A vélemények továbbá így oszlottak meg: a világ egyik legjobban öltözködő asszonya még Marina kenti hercegné, az angol király öccsének felesége. Aztán Rooseveltné, az Egyesült-Államok elnökének a hitvese.

Az elnök feleségének kitűnő ízlése van, ő maga is tud szabni, varrni, s azonfelül

nagyszerűen rajzol. Mindenféle ruháját, kabátját, sőt még a kalapját is egyedül tervezi.

Rooseveltnével csaknem egyenlő számú szavazatot kapott a windsori herceg szépséges, sudáralakú hitvese, akinek pompás ízlése közismert.

A névsorból nem maradhat ki Barbara Hutton sem, a legendás Woolworth arany-szőkehajú örökösője sem.

A világ legelegánsabb asszonyai közé tartozik a mesésen gazdag Aga kán felesége is, aki tudvalevőleg egy párizsi cukrászdából került főúri férjének palotájába.

Bizonyára nem volna érdektelen egy olyan szavazás, amely azt döntené el, hogy a világ legjobban öltözködő öt-hat asszonya közül is melyik a legelegánsabb? Ugyan melyikük vinné el a pálmát?

— Na
A cig
lábakkal
üstökébe
Koszos
átkötött
Az ág
kuporog
Füle mö
nyírva.
— Ho
előtt op
be?
— Va
férfi.
Leült
A szoms
szik. Mel
— Fá
A gye
mulja.
A férj
— Mi
— Ma
— Itt a
meg füle
— A
— Me
Az ap
— Ko
korpás.
Most ma
lány. A
az mi?
— Ar
a bajom
ki a kor
— No
rendes k
— Mi
— Uz
— Ne
Majd be
A férj
— Me

A „katoska”

Irtta: Mándy Iván

— Na, hogy vagy, mi?

A cigány az ágy mellett áll szétvetett lábakkal. Néha beletúr bozontos, fekete üstökébe. Alacsony, köpcös, sötétarcú férfi. Koszos ing van rajta, meg valami szíjjal átkötött kék nadrág.

Az ágy szélén egy barnaképzű kislány kuporog, kékefehér csikos kórházi ruhában. Füle mögött rózsaszín tapasz. Feje kopaszra nyírva.

— Hogy vagyok? Hát vagyok! Tegnap előtt operálták a fülemet. Miért nem jött be?

— Van is nekem arra időm — legyint a férfi.

Leült az ágy sarkára. Körülnéz a teremben. A szomszéd ágyban egy szőke kislány fekszik. Mellette fehér széken kékruhás asszony.

— Fáj még, ha nyelsz? — kérdi.

A gyerek csak int. A mennyezetet bámulja.

A férfi feléje rándítja fejét.

— Mi baja van?

— Mandulás — mondja a barna csemete.

— Itt a legtöbb mandulás. Van orros is, meg füles is. Én füles vagyok.

— A hajadat miért vágták le?

— Mert korpás volt.

Az apa megrándítja a vállát.

— Korpás volt! Na és? Az enyém is korpás. Mi van abba? De oda vannak. Most már azt se tudom, fiú vagy-e vagy lány. A fekete tábla, ott a fejed fölött, az mi?

— Arra írták a nevemet. Meg hogy mi a bajom. Ne turkáljon a hajába, ne rázza ki a korpát!

— No jó, nem turkállok. Mondd, kapsz itt rendes kosztot?

— Mi az, hogy? Ma húslevest is ettem.

— Uzsonnára mit kapsz?

— Nem tudom. Kávét vagy fagyaltot.

Majd behozza a nővérke.

A férfi összébbhúzza a nadrágszíjját.

— Megvárom.

Kis csönd. Aztán a gyerek:

— Otthon mi van?

— Mi lenne? Semmi. Még mindig a „Pléh Krisztus”-ba játszunk.

— Fölvehetne egy rendes ruhát.

— Ebbe a hőségbe! Mi a fenének?!

Na, téged jól kineveltek itt. Ne rázzam a korpát, vegyek rendes ruhát... Mint egy hercegnő.

A kislány följebb húzódkodik. Meztelen talpát vakarja.

— Tudja, én reggel fürödtem.

— Már van pénzed?

Az apa elhúzza a száját.
 — He? Mit csináltál?
 — Fürödtem. Olyan jó volt. Meleg víz, szappan. A nővére fürdetett. Ő szeret engem.
 — Adott pénzt?
 — Azt nem. De megengedte, hogy táncoljak a látogatóknak. Azok adnak pénzt. A férfinak felvillan a szeme.
 — Már van pénzed? Hol? Mutasd!
 A lány a párnára fekszik.
 — Mi köze hozzá?! Majd magának keresek. Ha kimegyek, veszek cipőt.

— Vedd a poharat, aztán eredj . . .
 (Tonez rajzai)

— Én veszek neked. Olyan szépet. Hol a pénz?! — tör ki dühösen az apa.
 A szomszéd hölgy riadtan fordul felé.
 — Itt nem lehet kiabálni — mondja a lány. — Kirúgják.
 — Na jó — bólint a férfi. — Azért adhatnál nekem valami pénzt. Tudod, nekem nincs. Nem is vagyok már a „Pléh Krisztus”-ba. Csak úgy mondtam . . .
 A gyerek felvonja hosszú, fekete szemöldökét.
 — Milyen disznóságot csinált már megint?
 Az apa a fejét csóválja. Mellét vakarja.
 — Én nem. Semmit. Hanem az anyád. Olyan veszekedést csapott. Bejött multkor este. Éppen pihentem. A Sárival ültem a sarokban. Az anyád meg mingyárt neki-esett. Az se hagyta magát. Na aztán az

anyád beverte a Sári fejét egy székkal.
 — Rendőr?
 — Jött az is. Elvitte az anyádat. Így ment az anyád.

Ökölbe szorítja kezét. Egymásra fekteti csuklóját.

— Bilincsbe verték. Mert a rendőrrel is veszekedett. Most bent ül. Majd holnap meglátogatom. Mind el vagytok helyezve, mind kaptok rendes ennivalót. Csak én tekergek. Kirúgott a gazda.

A gyerek szürke fuszeklit húz elő a vankos alól.

— Mind nem adom oda. Harminc fillér, itt van.

A takaróra teszi a pénzt. A fuszeklit gyorsan elrejtí.

Az apja vicsofít.

— Hát ennyit adsz te az apádnak?! Zsebrevágja a pénzt.

Bejön az ápolónővér, két kannával a kezében. Minden fehér rajta, a ruhája, a fejkendője. Arca széles, piros. Mosolyog.

Kezek nyúlnak felé, poharat tartva.

— Nekem is, kedves nővér.

— Egész tele tessék . . .

A nővér odamegy mindenkihez. Az éjjeliszekrényen álló pohárba önti a kávé.

Aztán egy széket húz a szoba közepére.

Leül. A kannát maga mellé teszi.

— Nem táncolsz, hatoska? — kérdi a cigánylánytól.

— Hehe, ez úgy van, mint a dutyiban — röhög a cigány. — Nincs név, csak szám. De ott nem mondják hatoska. Nem. Hatos. Egypár beteg felül az ágyban.

— Táncolj, hatoska!

— Táncolj! — döfi oldalba a lányt az apja. — Lesz pénz.

Nyurga fiatalember jelenik meg az ajtóban. Fején hatalmas kötés. A kórházi nadrág lóg rajta. Szájharmonikát ütöget a tenyerébe.

— Na, éppen jókor — mondja a nővér.

Hatoska kirepül a szoba közepére. Ugrál, cigánykereket vet.

— Nahát . . . — nevet a nővér. — Nem-rég operálták, aztán már hogy viháncol. Más ilyenkor mozogni se tud.

A szájharmonikás csárdást játszik. Hatoska fűgén ugrál. Néha egész váratlanul cigánykereket vet.

Az apjának ragyog az arca. Elnyúlik az ágyon. Vakarózik, ásít. Tekintete megakad az éjjeliszekrényen álló kávéscsészén. Szép lassan felemeli. Szájához veszi.

— Jó föle van neki.

Vigyorog. Lassú, megfontolt kortyokban issza a kávé.

Egy barna petty csupasz mellére hull.

Délibáb

székkel.
iat. Igy
a fekteti
dőrrel is
holnap
helyezve,
Csak én
a vankos
ne fillér,
fuszeklit
dnak ? !
nával a
ahája, a
osolyog.
rtva.
z éjjeli-
kávét.
őzepére.
kérdi a
iban —
k szám.
Hatos.

ányt az
az ajtó-
nadrág
tenye-
nővér.
Ugrál,
- Nem-
hancol.
k. Ha-
atlanul
úlik az
egakad
n. Szép
yokban
e hull.
báb

A modern szépségápolás egyik legismertebb és legtöbb sikerre jogosító módszere: az arcpakkolás. Fáradtságok, kimerültségek, betegségek, a napi munka vagy izgalmak után semmi sincs, ami úgy felfrissítené, megfiatalítaná, kivasálná az arcot, mint az okosan, jól megválasztott és jól alkalmazott pakkolás.

A hozzánemértő azt hiszi, hogy az arcnak különféle, a bőr milyenségéhez alkalmazott pakkolása új vívmány és a modern szépségápolás diadala. Sőt... Nagyon régi... Annyira az, hogy feljegyzések szerint már az ókorban, Sába királynője is használt arcpakkolásokat. Felváltva galambvér és nárdusolajjal.

Ugyanígy a középkor egyik legszebb királyi asszonya, Medici Katalin is, aki legendás szépségének megőrzését állítólag híres keményítőpasztájának köszönhette.

Később is a nők, akik szépségük fejlesztéséért és megtartásáért semmi áldozattól sem riadtak vissza, használtak különféle, főként húspakkolásokat.

Délibáb

a pakkolással.

A pakkolás elkerülhetetlen szükségessége: a pihenés és a csend. Kell, hogy a pakkolások

Olajos pákcolások száraz arera

Az elkészített álarcot ügyesen, úgy, hogy mindenütt egyformán ihassa be, megöntö-
ünk pár kanál táblaolajjal. Azután kényel-
tesen lefekszünk, az álarcot arcunkra
orítjuk, fölébe teszünk valami impregnált
ásonanyagot és eföle a villanymelegítőt
ágy melegített törülközőt. Az impregnált
ásonra azért van szükség, hogy az olaj
melegedés alatt át ne itathassa a melegi-
tőt vagy a törülközőt... Tizenöt, húsz
percig csináljuk ezt és utána a langyos
mosakodásnál láthatjuk, hogy bőrünk üde,
izsás és feszes.

amillateás pákcolás száraz és zsíros arera

Jó marék kamillát az álarc zacskójába
szünk. Fent a nyílást összefogva bemárt-
k forró vízbe és benne hagyjuk addig,
íg a virágubák felduzzadnak. Akkor ki-
omjuk, de csak annyira, hogy jó nedves
radjon. Most a kamillát egyenletesre
zítjuk benne, ráborítjuk az arera, fölébe
szük az impregnált vászondarabot, utána
melegítőt vagy változtatottan melegített
időket. Tizenöt percig fekszünk így az
yenletes melegítés alatt.

szépségideált. (Intert. News Photos)

idejére teljesen kikapcsoljuk magunkat min-
denféle elfoglaltságból, éppen ezért, ha csak
lehet, a pákcolások idejére vonuljunk vissza
és csendes, sötét szobában vagy ami a leg-
jobb, a fürdőszobában, esetleg fürdés idején
végezzük azokat.

Kezdjük azzal, hogy lágy, használt vá-
szonból szabunk két teljesen azonos álarc-
szerű darabot, amit a szem és szájnak ki-
vágott részeknél, meg széleinél is körül-
gépelnünk úgy, hogy a homlokrésznél négy-
ujjnyi helyet nem gépelnünk össze, miáltal
egy zacskószerű álarcot nyerünk. (Hogy
az álarc zacskószerű legyen, erre az egyik
pákcolásnál szükségünk van.)

Zablisztes, tojásos pákcolás zsíros és száraz arera

A gyógszertárakban kapható gyermek-
táplisztekből két kanálnyit hozzákeverünk
egy előzőleg felvert tojás fehérjéhez, hogy
sűrű legyen, mint a palacsinta tészta.

Üvegl
Fűsse

P hite
Amel

Hátan
Megtó

Talán
Hal b

De ta
Mint

Lerán
Csókr

Es fel
Egyet

Haxa
Szár

Déli

Két vers

TAVASZI MÁMOR

Üvegből volt a hold s az égbolt,
Fűszerszagú tavaszi éj volt,
- hittem neki,
I hittem a szívnek és a vérnek,
Amely a tavasz vad mérgének
lárját veri.

Hátam mögött a férfikornak
Megtört árnyai kavarogtak
boldogtalan,
Talán azt hitték, hogy a multnak,
Hol bánataim tornyosulnak,
még súlya van.

De tavasz volt, remények égtek,
Mint csalogató reklámfények
a köruton,
Leráxtam az emlék béklyóit,
Csókra gondoltam, a csók gyógyít,
már rég tudom.

És felnyúltam a csillagokba,
Egyet tettem a homlokomra,
egyed pedig
Haxavittem a kedvesemnek,
Szárítsa föl a szerelemnek
halk könnyeit.

MAJTHÉNYI GYÖRGY

Délibáb

SANZON

Ha jő az éj... s éled a esönd:
Hűlt szívem lassan áthévül
S itt belül a sok gondbörönd
A podgyászhalóba repül...
Fűtött az emlékmozdonyom,
A füstje száll — a hangulat!
A cél, kék horizontomon
Nyílegyenes utat mutat...
Hajrá! ... Repülni élvezet
Uj táj felé száz út vezet,
S mi szépség van a földtekén,
Villámlón mind bejárom én...
... S indítva könnyű kerekit,
Száguld a gondolatvonat.

— De minden sín Hozzád kerít
És kanyarja Feléd ragad!

Minden ösvény Eléd repít
S alázattal Feléd szalad...
Lágy szőnyeget eléd terít
A hű, halkléptű gondolat...
Te vagy a nap, ki összegyűjtöd
A bolygó vágysugárokat
És forró fénybe megfűrésztöd
Az őszbe ködlő álmokat...
Te vagy a cél. A Szerelem.

Az örökéző ragyogás!
... És védtelen az életem,
Hiába minden lázadás...
Te vagy a halálmáglya fény,
Vágypilléim lánggyilkosa.
Az őseréje televény!
S iránytűm sarki pólusa:
Minden irány Hozzád vezet,
Feléd futnak sínek, utak.
Összevonod az íveket
S Feléd buzognak könnykutak:

Ösvonal vagy! A végtelen...
S ez emberöltő életem:
A végzetem!

VÉCSEY LEÓ

GIMNÁZIUM

Játék egy felvonásban. Irta: SZEGEDI ISTVÁN

Személyek: A bajnok. Az edző. Az asszony

Szín: A tornaterem egyik sarka. Jobbra ajtó, az ajtóval szemben feljáró. Az előtérben korlát, súlyzók, buzogányok.

A bajnok: Karcsú, nem magasnövésű fiatal férfi. Egyszerű gyakorlatot végez sokszor egymásután. A mozdulat szépségét akarja kihozni és ütemét is. Úgy leng, mintha táncolna a színen.

Edző: Alacsony, szélesvállú, már kissé megroggyant ember. Borotvált arc, fáradt, de tiszta tekintet. Bajnok munkáját nem vizsgáló, hanem gyönyörködő szemmel nézi. Edző már nem dolgozik: bevégzett munkáját szemléli. Mikor a függöny fölmegegy, a gyakorlat már megindult. Mindez két percig tart.

Edző: Elég. Sebb már nem lehet.

Bajnok (szabályosan hátraugrik, megáll. Lassan elmozdul, Edző köpenyt ad rá. Bajnok köpenyestül valamelyik szerre dobja magát, a pihenés mozdulatával összekuporodik): Már mindig muzsikát hallok. Az első lendületnél. Keringőt. Ez viszi minden mozdulatomat. Táncolok. A táncosnőm egy ismeretlen asszony.

Edző (kicsit meghatottan, halkán): Az ismeretlen asszony.

Bajnok (nem hallja): Táncolok, repülök már. Felé repülök folyton. A billenés, a kelep lendülete feléje visz. És mintha láttam

volna már, hiszem, hogy láttam már, hogy láttam már sokszor. Feléje repülök, de nem érem el soha, mire ráismernék, eltűnik. Akkor le is szállok a szerről.

Edző (tettetett, száraz hangon): Az ütem és lendület önmagában szép és önmagáért fontos. Hogy kiért dobol és kihez viszen, azzal nem kell törődni. (Szigorú, felcsattanó hangon.) Nem szabad törődni.

Bajnok (egyszerűen): Nem törődöm veled, csak néha eszembe jut. (Reménykedően.) Ilyenkor szebben dolgozom.

Edző (főlényesen): Ezzel csak ámítod magad. Költő, komédiás köti dolgát, sikerét asszonyhoz. A gimnáziumban nincsen helye nőnek. Sem ismerősnek, sem ismeretlennek. (Meggyőződéssel, röviden Bajnok szemébe mondja.) Nincs helye.

Szünet

Bajnok: Mikor indul a vonat?

Edző: Reggel hét ötvenkor.

Bajnok: Kérem talán mégegyszer a mai munkarendet.

Edző: Most öt perc pihenés. Aztán félóra buzogány. Addig én felmegyek a szövetsebbe, megkapom az utolsó utasításokat az útra. Dél előtt már nem jövök vissza. Stürmer félegykor bejön hozzád és ledörzsöl. Lefekszel, félóra mulva hazamehetsz. Ne felejtse el, amit a mai ebédre mondtam. Délután négykor itt találkozunk, át-

Külföldi olvasóink figyelmébe!

A „Délbáb“ az itt felsorolt helyeken kizárólag az alábbi árakkal fizethető elő. **ROMÁNIA-BAN** 1/4 évre 100 lei. **FŐELÁRUSÍTÓ:** Frontiera A. Barna, Oradea, Str. Delavrancea no. 22. **JUGOSLAVIÁBAN** 1/4 évre 35 dinár. Putnik Hírlap iroda, Novisad Kralja Alexandra 21. (Csekk számlaszám: a Beograd-i postatakarékpénztárnál 55.646.) **CSEH-SZLOVÁKIÁBAN** 1/4 évre K. 18.— **Főelárusító:** Novitas, Bratislava, Frantiskanske nam 8. **FRANCIAORSZÁGBAN** 1/4 évre 25 Frs. **Főelárusító:** Transport Presse, Paris 2. e. 5. Rue D'Argout. **BRAZILIÁBAN** 1/4 évre 18\$000. **Főelárusító:** Klein Károly Rio de Janeiro Santa Clara 138. A kiadásunkban megjelenő művek csakis fenti cégeknél szerezhetők be. (Közvetlen nem szállíthatunk).

vesszük a nyujtót és a lovat, együtt iszunk kakaót és tejet, aztán te hazamegy és lefekszel. Holnap reggel értek megyek és együtt megyünk ki a vonat-hoz.

Bajnok (az utolsó mondatokra már hanyagul figyél): Láttá a mester a Sportvilágot?

Edző: Láttam.

Bajnok: Quintilian szépen dolgozik.

Edző: A felvételek rosszul készültek, olcsó hatásvadászat az egész. Az alsó mérleget szemben vették fel, de a fej és nyak mozdulatán, ha figyelmesen nézed, észreveheted, hogy a karok nyujtottsága nem tökéletes.

Bajnok: A kézállása utólérhetetlen.

Edző: Az íve megtörik, zavaros. Nem jelent semmit. A tiéd talán nem olyan biztosan épült, de a vonala gyönyörűsége a szemnek, a lélek öröme.

Bajnok: Mintha a Göncölszékéről ugrottam volna a szerre.

Edző: Javíthatatlan poéta!

Bajnok: A mester tanított így.

Edző: Én tanítottalak, de te tanultál. Az életünkben én voltam az értelem, de te vagy az életünk értelme. Egész életem tartalma, eredménye. Az ország dicsősége. A világbajnok.

Bajnok (egyszerűen): Még nem nyertem meg a versenyt.

Edző (hirtelen kitörő dühvel, tombolva ordít): Hogy mersz kételkedni? Hogy mersz!?

Bajnok (a zeme se rebben a kitörésre. Egyszerűen): Nem kételkedem. Tudom, hogy verhetetlen vagyok. Tudom, hogy a legszébbet viszem diadalra. De azt is tudom, hogy ma még nem nyertem meg a versenyt.

Edző (dühbe hirtelen elsillapul. Ellágyulva kissé): Mennyire igazad van. Bocsáss meg, amiért megbántottalak. (Kezet nyujt.)

A legnagyobb szórakozás és igazi áldás betegeknek, otthonülőknél, üdülőknél,

ha Tolnai Világlapja vagy Délbáb régebbi számból kiválasztott tiszta új példányokat rendel. Egy csomagban, mely négy kilogramm súlyú, körülbelül 38 példány Tolnai Világlapja van. Egy-egy négy kilogrammos csomag ára 2 pengő 90 fillér. Ugyanilyen feltételek mellett küldjük a Délbáb színházi betilap ragyogó tartalmú szép példányait is. A Délbábból körülbelül ötvenöt példány megy négy kilogrammra. Megrendelheti külön ráfizetés nélkül Tolnai Világlapját és a Délbábot keverve is. Ha egyszerre két ilyen csomagot rendel akármelyik lapból, akkor a nyolc kiló ára bérmentve 5 pengő 20 fillér.

Megrendelhető a DÉLIBÁB kiadóhivatalában Budapest, VII, Dohány utca 12. Minden újságárusnál is megkaphatja ugyanilyen feltételek mellett.

Délbáb

Télen, nyáron,

ősszel, tavasszal

Földes Margit-crème!

Bajnok (kezet nyujt, a szerről Edző nyakába ugrik): Drága mester!

Edző (egészen ellágyul. Dagadó büszkeséggel): Édes fiam!

Szünet.

Edző: Én most elmegyek.

Bajnok (felveszi a köpenyt, kezét fognak).

Bajnok (lecsúsztatja a köpenyt): Megkezdtem a buzogányt. (Néhány próbamozdulatot végez).

Edző (már az ajtóból): Szervusz, fiam.

Bajnok (buzogányt leteszi, egész testével az ajtó felé fordul tisztelettel): A viszontlátásra délután, mester.

Edző (az ajtóból): Húsz perc is elég lesz a buzogányból. Utána pihenj öt percig, aztán jöhet tíz perc szabadgyakorlat.

Bajnok: Úgy lesz, mester. A viszontlátásra délután.

Edző (az ajtóból most egészen visszafordul, udvariasan): A viszontlátásra.

Bajnok (meghajlik, megfordul, néhány lépést tesz, szabad kézzel, azután felveszi a két buzogányt és háttal az ajtnak dolgozni kezd).

Edző (az ajtóban állva marad, észrevétlenül, kezeit keresztbe teszi, az ajtófélfának dől. Most egészen átadja magát a gyönyörködésnek. Hirtelen megfordul és nesztelenül kimegy).

Szünet.

Bajnok (a buzogánygyakorlatokat végzi. Kezdi a legegyszerűbben és végigmegegy az összes fordulatokon. Minél nehezebb a gyakorlata, annál erősebb lendület viszi. Minden figyelme a dolgánál van, lendületében él csak. E tánc kábulatában elődegenül a külvilágtól. Így marad, amíg csak meg nem látja az Asszonyt, (aki ugyanazon az ajtón, amelyiken az edző kiment, akkor lép be, mikor a gyakorlatok már leghevesebb lendületüket veszik. Fiait, magas, karcsú, ideges nő, sugárzó szemű, egészen okos. Iskolázott fej és kedély. Magaakaró s elszánt. Valaki. Nagyon egyszerűen, de ötlettel öltözik. Ahogy az edző kiment, ő is nesztelenül lép be, pillanatra megáll, behúnnya a szemét, de nem érzékeny, aztán az edző volt mozdulatával az ajtófélfának dől, karját keresztbe teszi és gyönyörködik. Mikor Bajnok eléri a lendületek legnagyobb gyorsaságát, két kezét egyszerű mozdulattal a mellére nyomja és egyszer röviden, egészségesen felsikolt):

Asszony: Juj!

Bajnok (úgy marad, ahogy két karját a lendület hátulról a legmagasabb pontra vitte. Kábulatából felriad. Még nem tudja mi

történt, de érzi, hogy valaki van a teremben. Bizonytalanul): Maga az, Stürmer?

Asszony (kicsit megijed. Két kezét hátra teszi, a menekülés görcsével megfogja hátrattett kezekkel az aítófát. Aztán nem mozdul. Nem felel).

Bajnok (előbbi testtartással lassan hátrafordul. Egészen szembe az asszonnal. Akkor látja meg. Néhány pillanatig mozdulatlan. Aztán kicsit egész testében megmozog. A két buzogányt a befejezett lendület irányában, hátrafelé leejti. A zajra végkép felijed s két karját ugyancsak a lendület irányában hátra vágja, majd félig lekuporodva, öklét a szájába nyomja, letompított, de még így is rettentő vijjogó hördülés hagyja el): Hüh!

Rövid szünet.

Asszony (Bajnok merő nézése mintegy álomba ejti. Álomszerűen egyet előre lép. A mozdulatra):

Bajnok (kissé magához tér. Rettentően izgattott. Dadog): Mi történt?

Asszony (ránéz, nem érti. Nem felel).

Bajnok (ugyanúgy): Mi történt?

Asszony (ugyanúgy. Nem felel).

Bajnok (Miért van itt? Mi történt?)

Asszony (most már érti. Nagyon egyszerűen):

Nem történt semmi. Eljöttem ide.

Bajnok (Nem érti): Eljött ide? Miért? (Bizonytalanul.) Magának itt nincs helye.

(Fölényesen.) A gimnáziumban nincs helye nőnek, sem ismeretlennek, (ebben a pillanatban már agyában van a hallott mondat folytatása: sem ismerősnek és ugyanakkor ráismer az asszonyban az Asszonyra, aki felé minden lendülete viszi. Tudja, most először, egészen bizonyosan, hogy halálosan és végzetesen szerelmes bele. Ugyanakkor már roppant erővel leküzdí magát, minden fegyelmelzetségével kimondja a mondat folytatását. (Mindez a megérzékeltetéshez szükséges legrövidebb idő alatt történik), sem ismerősnek. Hittel, keményen Asszony szemébe mondja: Nincs helye.

Asszony (alig észrevehetően elmosolyodik. Aztán minden kacérság nélkül, komolyan, egyszerűen): Elférek itten.

Bajnok (nem érti ezt a nyelvet. Nem beszél még asszonnal egyedül, zavarba jött. Nem felel).

Asszony (kicsit tartottan, de egyszerűen): Rólad beszél a nagyvilág, amelybe ki nem lépek. Rólad beszél a kisvilág, amelybe ki nem lépek. Ha (alig észrevehető szünetet tart) nem vagyok egyedül otthon, mindig csak a te dolgaiddal hallok, ha egyedül vagyok, a neved úszik a levegőben és a falakról száz képed néz le rám. (Hevesebben.) Száz képed! (Kitér.) Látni akarlak. (Hirtelen letompul, egyszerűen.) Benne vagy az életben.

BENDKIVÜLI KEDVEZMÉNY

A DÉLIBÁB OLVASÓINAK

Előfizetőink és olvasóink részére rendkívüli kedvezményként az alább felsorolt pompás detektívregényeket ajánljuk fel. Minden regény gyönyge a detektívirodalomnak, érdekes tartalmuk, lélegzetelállító bonyodalmaik nagyszerű szórakozást nyújtanak. Egy-egy könyv terjedelme 200 oldal s pompás színes címlappal mégis csak 36 fillér az ára fűzött kiadásban, holott egy-egy kötet bolti ára 96 fillér volna. Vidéken a postadíj kötetenkint 10 fillér. Ha egyszerre 10 példányt rendel, akkor a tíz kötetért 2 pengő 96 fillért kérünk s a postadíj 60 fillér.

Kérjük az összeget előre beküldeni, mert utánvétellel 80 fillérrel drágább.

A regénysorozat a következő:

V. Dine: Greene-gyilkosság
V. Dine: A szkarabeusz bűnügy
V. Dine: Szörny a tóban
Strahan: A halál menyasszonya
Rogger: Az üllözött holttest
Hammett: Gyilkosságai kezdődik
Queen: Mandarin bűnügy
Rudd: A fűrdőszoza titka
Seldon Truss: Hív az akasztófa
Henry Holt: A „Farkas”
Child: Köztünk van a gyilkos
Gielgud Marvel: Statisztál a halál
Morland: A gyilkos hold

Rogger: Gyilkosság tizkor
Gribble: Bosszú?
Seldon Truss: A hullámsír titka
Latimer: Gyilkosság a tébolydában
Morland: Az árny-gyilkos
Abbot: Vészjel a sírhól
Prenn: A fehér boszorkány
Rogger: A sötét ablak
Blake: Gyilkosság a túlvilágról
Abbot: A cirkuszkirálynő
Fitzsimmons: 70.000 tanu
Morland: A leopárd uccája
Sylvester: Halálfejes orchideák
Abbot: Éjjeli halál
Rogger: Fekete láda

Fenti művek megrendelhetők a DÉLIBÁB kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány uca 12

Látni akarlak. Nem otthon, nem a pályán, ahol még harmincezer ember szeme lát. (Nagyon egyszerűen, határozottan, röviden.) Itt.

Bajnok (életelen zavarba jön. Felveszi a köpenyét.) Itt? (Karjait kitarja, egész testében kinyúlik, körülforog, kinyújtott két karjával mintha végigsimogatná a falakat, a szereket.) Itt még sohase volt asszony. (Lekuporodik, két ökle melléhez kerül.) Itt, még eddig nem, soha. (Felegyenesedik izgalommal.) És most egyszerre itt van. Eljött. (Kítörő örömmel.) Eljött hozzám. (Zavarban van.) És csakugyan, egészen elér itten. Jöjjön kérem, közelebb. Leültetném... (Zavarban van.) A terem egy kicsit kényelmetlen. (Zavarban van.) Nincs berendezve ilyen... ilyen eshetőségre.

Asszony (közelebb jön, körülnéz).

Szünet.

Asszony (zavarban van, körülnéz): Hát... hát itt dolgozik?

Bajnok (egyszerűen, higgadtan, sok szeretettel): Itt. Amott van a nyújtó, a ló, fent a gyűrűhinta, itt állanak a súlyok, a buzogányok és ez itt (A korláthoz nyúl szeretettel.) Talán tudja, hogy ez a legkedvesebb szerem?

Asszony: Mindent tudok magáról.

Bajnok (zavarban. A köpenyt összébb húzza magán.) Mindent?

Asszony (kicsit szívesen): Mindent.

Bajnok (kis izgalommal, mely Edző megérkezéséig egyre nő): Nem is tud rólam mindent. Csak amennyit bárki más. Csak annyit, hogy jól tudok tornázni.

Asszony (közbevágnak, most korlátlan rajongással): A legjobban!

Bajnok: Talán a legjobban. Akik ellenem versenyre kelnek, azok közül mindenestre a legjobban. De ezenfelül mit tud rólam mást? Mit?

Asszony (nagy zavarban van. Hallgat).

Bajnok (izgatott): Mindenki csak ennyit. Hogy jól tudok tornázni. Hogy ügyes vagyok. Hogy vakmerő vagyok. Mikor a kelepert csinálom, eláll a nézőkben a lélegzet, dörgő tapsot vált ki a mutatványom. Tapsolnak, mint egy vásári komédiást. Azt hiszik, mindenki, aki a feje körül megfordul: bukfencet vetett. (Keserűen.) Az én bukfencem a legügyesebb, a legvakmerőbb. Kész.

Asszony (feszülten figyel. A szeme okosan sugárzik. Már mindent tud): Nincs elintézve.

Bajnok (felvigyorol): Maga tudja? (Kiált.) Honnan tudja?

Asszony (nagyon egyszerűen, majd növekvő izgalommal): Maga már mindig muzsikát hall. Az első lendületnél. Keringőt. Ez viszi minden mozdulatát. Táncol. A táncosnője ismeretlen asszony.

Bajnok (feleszmél révetegen): Nem ismeretlen. (Öntudatlanul lecsúztatja a köpenyét.)

Asszony: Táncolva repülsz, feléje repülsz mindig. A billenés, a kelep lendülete fe-

ÖRÖM

AZ EMBER ÉLETE,
HA RENDES AZ EMÉSZTÉSE

ARTIN

AZ ENYHÉ, BIZTOS ÉS
OLCSÓ HASHAJTÓ

léje visz. És, aki, mintha láttad volna már, de mire ráismernél, eltűnik...

Bajnok (roppant izgalommal felordít): Nem. Nem tűnik el. Itt van. Itt vagy. (Egyetlen átfogó mozdulattal, lebírhatalanul magához fogja. Ügyetlenül, hosszan csókolja).

Asszony (végeképp meghódol. Feleszmél): Édes költöm.

Kinn ajtócsattanás.

Bajnok (kibontakozik az ölelésből. Felfigyel. Az órára néz. Higgadtan): Stürmer jön.

Asszony (nagyon megretten. Nem ijedt. Kétkedik): Stürmer?

Bajnok: Fél egyre vártam. Ledörzsöl.

Asszony: Most meglát itt engem.

Bajnok: Maga bemegy az öltözőbe. Mi majd a fűrdőszobába megyünk. Ha hallja, hogy az ajtót becsuktam, kijön az öltözőből és hazamegy. (Nagyon melegen.) Isten áldja meg. (Kezet csókol hosszan.)

Asszony (szabad kezét Bajnok fejére teszi): Sok szerencsét.

Bajnok: Azt is köszönöm. Most menjen be.

Asszony (nagyon melegen): Siessen haza, Pestre. Nagyon nehezen várom.

Bajnok (felsír): Drága!

Asszony (elegáns, ügyes mozdulattal besiklik a bal ajtón).

Szünet.

Edző (kint dohog): Ez mégis csak hallatlan. **Bajnok** (nagyon megijed, bal ajtóhoz ugrik, kilincset megfogja).

Edző (kint): Ez is csak nálunk történhetik. **Bajnok** (megnyomja a kilincset, e pillanatban bejön).

Edző (dühös): Nem reggel utazunk. Este. Ma este. A szövetségben meg vannak bolondulva. Mit gondolnak ezek az urak tulajdonképpen? Az edzést felborítják. (Str.) Az edzést. Azt hiszik, az csak úgy megy. Hogy egy fél nappal korábban megyünk el. Hát persze! Amilyen felületes munkához ezeket szoktatták. Amikor elmagyaráztam, hogy mi az a félnap különbség, mosolyogtak. Rajtam mosolyogtak, deveseri Tóth Jánoson! Azt mondtam: rendben van urak, minden felelősségem nélkül. Eljöttem ide, érted. Miért vagy úgy begyulladva?

Bajnok: Én... én...

Edző (megijed): Mi az, mi történt?

Bajnok (nem felel).

Asszony (kijön).

Edző (nagyon megijed): Mi történt?

Déliabál

77

Asszony (nem felel).
 Edző: Miért vagy itt? Mi történt?
 Asszony (nagyon egyszerűen): Nem történt semmi. (Kicsit meginog). Eljöttem ide.
 Edző (nem érti): Ide?
 Asszony (röviden, határozottan). Ide.
 Edző (nem érti): Ide? (Kicsit ingerülten) De hát miért? (Határozottan.) Neked nem volt itt keresnivalód!
 Asszony: Volt.
 Edző (nem érti).
 Asszony (röviden): Volt keresnivalóm.
 Edző: Micsoda?
 Asszony: Nem micsoda.
 Edző: Hát?
 Asszony: Kicsoda.
 Edző: Kicsoda?
 Asszony (Bajnokra mutat): Öt kerestem.
 Edző: Tessék?
 Asszony: Öt kerestem. Itt is találtam.
 Edző (nem érti. Már nem szokott asszony-nyal egyedül beszélni): Tessék?
 Asszony: Itt találkoztunk.
 Edző (most már érti. Meginog. A korlátnak dől. Haránt nyújtott jobb karját a korlátnak fekteti, balkarja a félbemaradt ember ernyedő mozdulatával lelóg. Hőrgö).
 (Kis szünet)
 Edző (hőrgö): Megint lemaradtam!
 Bajnok és Asszony (nem értik. Összenéznek).
 Edző (hőrgö): Mindig csak én. Mindig.
 Bajnok és Asszony (mint fenn).
 Edző (acsarkodik): De most nem hagyom. Nem hagyom magam. Majd én megmutatom. (Kegyetlen dühvel.) Tolvajok! (Az asszonyhoz, keményen.) Te! (Bajnokhoz, sokkal lágyabban, keserűn) ... és te! Éppen te!
 Asszony (felvívog): Ne bánts. Lehetett volna más?

Edző: Csend legyen. Most majd én beszélek.
 (Kis szünet)

Edző (elhagyja a korlátot, fel-alá járkál. Meg-megáll közben. Halkan, egyszerűen kezdi, mindinkább izgalomba jön). Már Palotán, a réten, én voltam a leggyorsabb futó. Elhagytam mindet. Ez jól esett egy kicsit, de hamar megúntam a dicsőséget, amelyre úgylátszik, nem születtem. Az én örömem a győzelmen kisebb volt, mint a bosszúság a többiek ügyetlenségén. Sokat civódtam velük, hogy lusták. Ösztökéltem, mutogattam. Tűzbe jöttem, elmondtam a fogásaimat. Eleinte nem hallgattak rám. Aztán akadt egy, aki felfigyelt. Derengett benne valami. Ezt megfogtam; szenvedéllyel magyaráztam neki. Megértett. Később megtanult tőlem mindent, nemsokára aztán — el is hagyott. Én magam sose tudtam őt elérni. Én értettem legjobban a futást, én tudtam a legjobban, hogy soha többet nem fogom elérni! Mikor felnőtt, tíz éven át védte az országos bajnokságot.

Asszony és Bajnok (feszülten figyelnek):
 Edző (izgatott): Aztán elkerültem a városba, gimnáziumba. Bizony nem tanultam én többet, mint amennyi éven kellett, a tornateremben éltem minden szabad időmet. Hát persze, én voltam a legelső tornász, de megint csak úntam ezt és a harmadikban tanítottam a tanárunk mellett, az ötödikben már a nyolcadikosok is tőlem tanultak és mihamar akadt három ügyes, akikről biztosan tudtam, hogy soha nem érhetem el őket többé. De akkor én már nem tornásztam régen — edző lettem.

Asszony (összintén): A legjobb!
 Edző: A legjobb edző is csak edző. Nem a

FILLÉRES IRODALOM

Andai Ernő: Álmod asszonya, 251 oldal.
 Atherton: Mikor a köd eloszlik, 398 oldal.
 Arnold Bennett: Hugo, 252 oldal.
 Arnold Bennett: Mr. Prohack, 398 oldal.
 John Ernskine: Szép Heléna magánélete, 256 oldal.

Frondale: A fejedelmi autó, 316 oldal.
 Godwin: Ahol minden vágó teljesül, 206 oldal.
 Szini Gyula: Homo doktor kísérlete, 240 oldal.
 G. Toudouze: Aki ellopta a Golf-áramot, 268 oldal.
 P. G. Wodehouse: Psmith mint újságíró, 259 oldal.

Az itt felsorolt 10 mű színes borítéklappal fűzve kapható.

EGY-EGY KÖTET ÁRA 36 FILLÉR

Szállítási díj 20 fillér. Ha mind a 10 kötetet egyszerre rendel meg és a pénzt előre beküldi, úgy bérmentve szállítjuk.

Megrendelhető a Délibáb kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány ucca 12.

szélek.

járkál.
szerűen
Már
gygyor-
l esett
dicső-
lettem.
o volt,
tlenség-
lusták.
jöttem,
nem
ki fel-
meg-
neki.
a min-
agyott.
En ér-
tam a
fogom
védte

k):
rosba,
am én
ett, a
idő-
tor-
és a
mel-
kosok
it há-
hogy
ve ak-
en —

em a

M

R

s a

12.

áb

magá életét éli, hanem a másokét. (Baj-
nokra mutat.) Az övét.

Asszony: Nem rossz élet az.

Edző: Nem rossz (kitör), de nem az enyém.
Az enyém (Asszonyhoz) csak te voltál.
Az ő (Bajnokra mutat) nevét hordta min-
den, a kora őszi szél a pályán és száz-
ezer ember ajka, az én elfelejtett neve-
met senki nem viselte, csak te. Te voltál
az utolsó, aki a nagyvilágban engem hir-
detett. És most te is? Nem engedlek el.

Asszony: Elmegyek.

Edző: Nem engedlek el.

Asszony: Elszököm. Elviszem magamat tőled.
És őt is. Mert már mindig csak őt aka-
rom.

Edző: Nem.

Asszony: Igen.

Edző (felnyög).

Asszony: Már mindig csak őt! Miért hoztad
el? Miért hoztad magaddal mindig, dél-
ben, este? Életemben harmadszor látom
ma, de két év óta együtt élek veled foly-
ton. Magaddal hoztad a fejlődő, gyö-
nyörű, tiszta életét. A mi lakásunkban élt,
a neve úszott a levegőben, a falainkról
száz képe nézett le ránk.

Bajnok (a köpenyt összébb húzza magán).

Asszony: Magaddal hoztad déliben ebédre,
este vacsorára.

Bajnok (elfordul).

Edző (kezdi érteni, felnyög).

Asszony: Őt megtanítottad arra, hogy a
gimnáziumban nincsen helye nőnek, őt
föltetted mindentől, ami a tisztaságát
megronthatja.

Edző (egészen érti): Ne tovább!

Asszony (nem is hallja. Kitör): Hát arra nem
gondoltál, hogy egy fiatal nő lakásában
nincs helye egy idegen fiatal férfinak?
Egy ilyen legszebbnek? Egy világbajnok-
nak? Órá tudtál vigyázni, énram nem?
Hát most én is elhagylak és elviszem
őt is magammal. Ennyi az egész.

Edző (felnyög): Miért is nem vigyáztam
rád.

Bajnok: Hiába vigyázott volna.

Edző: Mit tudsz te ahhoz?

Bajnok: Az emberekre nem lehet vigyázni.
Én is...

Edző: Mi az, hogy te is? Hát te mit akarsz?
Bajnok: Mindent akarok, amit elloptatok tő-
lem.

Edző: Tőled? Elloptunk?

Bajnok: Hát! Másnak az én koromban már
felesége van, két gyereke, két szép gye-
reke!

Edző (felfigyel).

Bajnok: Engem mindig csak mutogattok,
hogy így kell csinálni (eldobja a köpenyt),
ilyennek kell lenni. De hát miért kell ezt
csinálni, miért ilyennek lenni? Úgyes va-
gyok és arányos vagyok. De hol vannak
a gyerekeim? (Kitör, keserűen.) Elloptá-
tok a gyerekeimet!

Asszony (Edzőhöz): Hallod?

Bajnok: Családapának kellene már lennem
és álmod a kölyökkü esztelen ábrándja.

SELEJT PAPIR,

mindkét oldalon nyomva, kb.
21 x 29 és 29 x 42 cm nagy-
ságban, vegyesen, kg-ként 16
fillérért kiadóhivatalunkban
átvéve kapható. Minden né-
ven nevezendő csomagolásra
rendkívül alkalmas és az új
csomagolópapiros árához vi-
szonyítva példátlanul olcsó.
50 kg vételénél 3%, 100 kg
vételénél 5% és nagyobb meny-
nyiség vételénél külön enged-
ményt adunk.

**Megrendelhető a DÉLIBÁB
kiadóhivatalában, Budapest,
VII, Dohány uca 12 szám**

Hát minek ez, minek? Hát mire való va-
gyok én ezen az egész világon?

Edző: Te vagy az élet minden szépsége.

Bajnok: Az életet élni kell és nem képvi-
selni. Én nem akarok képviselő lenni. Le-
mondok. Nem kell ez a játék tovább. És
mostan elmegyek innen.

Edző (felordít): Nem mégy!

Bajnok: De elmegyek. Vele megyek el. (Asz-
szony felé lendül naiv rajongással.) Az
élet felé!

Edző (minden keserőséggel): Most veszett
el minden!

Bajnok (az élet utáni vágy minden lendüle-
tével megindul Asszony után, kitárt ka-
rokkal a korlát előtt. Barkarja beleakad
a szerbe. A korlát mintegy visszarántja.
Heves zökkenővel megáll. Szeme végig-
szalad a falakon, a szereken. Meghökken.
Aztán rajongva): Tisztaság!

Asszony (hívja az ajtóból): Zoltán!

Bajnok (lassan a korlát elé kerül. Megfogja
a szert. Ujjongva): Tisztaság!

Asszony (hátranéz, meglátja Bajnokot, aki
már felpattant a szerre. Rémulten): Zol-
tán!

Bajnok: Előbb mégis csak megnyerem nek-
tek ezt a versenyt. (Lassú lengéssel első
gyakorlatba kezd.)

Asszony (nagyon fáradtan az ajtónak dől,
mint először, Bajnokot mereven nézi. Le-
mondóan): Zoltán!

Edző (óvatos, marasztaló mozdulattal meg-
indul Asszony felé).

Asszony (elhárító mozdulattal tesz): De en-
gem elvesztettél. (Minden életével Bajnok
felé hajlik, aztán gyorsan kimegy.)

Edző (nagyon fáradtan az ajtónak dől, mint
az Asszony): És téged ez sem tudott le-
győzni!

Bajnok (széles lendülettel végzi a gyakor-
latot).

(Függöny)

Névtelen levelekre nem válaszolunk. Levélben csak abban az esetben adunk választ, ha a levélíró egy megcímezett és felbélyegzett válaszborítékot küld. A nekünk szülő levelet így tessék megcímezni: „Déliabá” szerkesztőségének, Budapest, Dohány uca 12. Felvilágosítást kérek.

Kéziratokat nem őrzünk meg és semmi körülmények között sem küldünk vissza

B. K. (12.) Jó volna tudnunk, hogy az alatt a három hónap alatt volt-e olyan alkalom, névnap vagy születésnap, amikor neki jelentett ugyanilyen gondot az ajándékozás kérdése. Talán nem érezte magát olyan rövid idő után még feljogosítottnak, hogy megajándékozza Önt. Ha azután most ő kap ajándékot, könnyen félreértheti a bécsületés szándékot és esetleg úgy magyarázhatja, hogy megakarta szegényíteni vele. Fogas kérdés! Azt ajánlhatjuk: gratuláljon névnapja alkalmából olyan meleg, őszinte szavakkal, amelyek fölérik majd az ajándékozás tényével is. Bár, azt hisszük, ezt úgyis megtenné.

Három nővér. (72.) Örökösödési adót mindazoknak fizetniök kell, akik az elhunyt után örökölték. Ha Önök az élvezeti jogot át is engedték, örökösödési adóval tartoznak, jelen esetben annak, aki Önök helyett kiízigte. Az ingatlan élvezőjének viszont nincs jogában az Önök — mint részörökösök — beleegyezése nélkül az ingatlant értékesíteni. Idevonatkozólag az árvaszék intézkedhet. Bővebb felvilágosításért — ami tanácsos — forduljanak a közjegyzőhöz, vagy egy jó ügyvédhez.

„Szerepcsere.” (28.) A beküldött versek soraiban okvetlen akad sok figyelemre méltó is. Egy-egy komoly, egyéni színezetű hang. Más sorok viszont nagyon is lerontják amazok értékét. Az az érzésünk: sok verset kell olvasnia. Ha elhivatottságot érez, a velejáró kötelességeket is vegye tudomásul, azt, hogy tanulni kell. Kezdve a klasszikusokon, a modernekig. Egyelőre még széteső, egyenetlen a verselése, nem ismer beosztásokat, mértéket, noha csupán ezeknek elsajátítása után üthet meg egyéni han-

got, azaz lehet költő! Örülünk, hogy közleményeink tetszenek. Reméljük, arra is sor kerül még, hogy az Ön írásai is odakerülnek.

Bakay Zoltánné. (6.) Utána fogunk nézni.
K. Henriette és Janka. (20.) A kértzett művész nő Berlinben, az Ufa filmgyárnál dolgozik. Oda írhatnak neki, természetesen németül. Bizonyára örülni fog neki, ha megírják, hogy mennyire szeretik. Talán még egy névaláfrásos fényképet is kapnak tőle. Mi a lapunkban mindig írunk a filmvilág tagjairól, életükről, karrierükről, alkalmasint róla is fogunk írni. Nagyon kedves volt a levelük, szeretettel gondolunk két kis barátnőnkre, ott messze. Sok üdvözlöt.

B. I. Csepel. (84.) Sok érzéssel megírt gondolatok, de közlésre, sajnos, még nem értek. Versekkel különben is hosszú időre el vagyunk látva.

Szöke kisleány. (5.) A fényezett bútort szappanos vízzel kell lemosni, aztán le kell törölni száraz ruhával. Egy adag olajat és egy adag denaturált szeszt keverjen össze és egy puha ronggyal aztán be kell dörzsölni a bútort, majd egy posztódarabbal egész fényesre lehet dörzsölni. Természetes, hogy a fentebb módon elkészített szert használat előtt jól fel kell rázni.

Érdeklőlő. (9.) Kertész Dezső, a kitűnő színművész, a Royal Színház igazgatója, az idén vállalt első ízben színházigazgatást. Kertész Dezső Aradon született.

E. Ö. (11.) Székelyhidý Ferenc dr-t megtalálhatja a Fészek klubban.

Operarajongó. (13.) Laurisin Lajos Kalo-csán született. Gimnáziumot, majd teológiát végzett és csak ezek után végezte el a Zeneakadémiát. Operaházi első fellépése a Bohémélet Rodolphe szerepében volt.

Konáromi. (15.) A színművészeti pálya ma már komoly tanulmányokat követel. A Színművészeti Akadémiát feltétlenül el kell végeznie. Felvételi vizsgát kell letennie, majd később rostavizsgán kell átesnie. Több-ször kell nyilvános vizsgaeladáson is bemutatni képességeit. Tandíjkezdve ményt csak később kaphat.

Éva. (15.) A fölösleges szórszálakat csak diathermiás úton távolíthatja el.

Virág II. (17.) Kéfével tisztíthatja a fésűt. Ha alaposan kikéfélté, posztóval törölgesse. Mosni nem szabad, mert a fogak megrepedezhetnek.

V. J. Szeged. (19.) A főpróbákat már többször próbálták eltörölni különböző okokból, elsősorban azzal az indokkal, hogy a főpróbán esetleg nem mindig kész a darab, így tehát sem a kritikusoknak, sem pedig a főpróba közönségének nincs alkalma teljesen kiforrott darabot látni. Végül is azonban a sok vitatkozásnak az lett a vége, hogy a főpróba intézménye megmaradt. Egyébként régebben is voltak főpróbák, csak nem annyira a civil közönség bevonásával.

Felújítják. (21.) Nincs kizárva, hogy a Nemzeti Színház újból felújítja a Cyrano de

az mondjuk egy évig megélhet. Természetes, hogy az igazi író azonban az újságírói munkán túl is talál magának időt a szépirodalmi munkásságához, mert hisz a tehetség olyan feszítő erő, amely miként Berzsenyi mondta, „kitör és eget kér.”

„Sch“ Jugoszlávia. (20.) Legtanácsosabb, ha közvetlenül öhozza fordul a Stúdió címén: Sándor u. 7.

Erzsi. (121.) Leghelyesebb, ha a Kivándorlókat és Visszavándorlókat Védő Irodához fordul, Fiumei út 4.

Fiúk. (123.) Az ilyen kalandos vállalkozások legtöbbször rosszul végződnek. Higgyék el, hogy a szülőknek van igazuk, akik hosszú élettapasztalat után ellenzik a dolgot.

Fáj a szívem. (125.) Próbálja elfelejteni a fiatalembert. Nem érdemi meg, hogy fájjon a szíve érte. Járjon sokat társaságba. Egész biztos, hogy rövidesen talál valakit, aki jobban megbecsüli Magát. Ha véletlenül találkoznak valahol, azért fogadni kell a köszönését. Fogadja úgy, hogy egy távoli, közömbös ismerős köszönését fogadni illik.

V. Gyula. (36.) Mi a pontos árat nem írhatjuk meg, mert azt Magának kell megbeszélni az illető szépségápolóval. 150—200—250 pengőről lehet szó. Úgy tudjuk, 2—3 hét alatt teljesen rendbe jöhet. Fájdalomról nem lehet szó.

Homoki. (8.) Bajor Gizi természetesen a Színművészeti Akadémiát végezte. Az Akadémia elvégzése után a Nemzetihez szerződött. A művész nő többször szerepelt már magánszínházban. Emlékezetes sikereket aratott a Magyar Színházban. Fellépett a Vigaszínházban is.

Délibáb-olvasó. (10.) Önnek a tánctanári oklevelet kell megszereznie, anélkül nem taníthat.

Többeknek. (9.) Tekintve, hogy a Délibábnak igen nagy postája van és a szerkesztői üzenetek rovatát technikai okokból is leg hamarabb kell lezárni, végül mert a kérdések egy részének megválaszolása bizonyos utánjárást igényel, mindezek tudatában kedves olvasóink türelmét kérjük, ha egy-egy kérdésre csak bizonyos idő után van módunkban válaszolni. Egyébként a szerkesztőség minden kérdésre válaszol, de természetesen elsősorban színház, film és rádió vonatkozású kérdésekre.

Emma. (16.) Szívügyekben nehéz tanácsot adni, mondják, mert ismerni kellene tökéletesen a szereplőket és különböző körülményeiket. De a fentebb említetteknek a fordítottja is igaz, mert egy harmadik fél éppen azért adhat tanácsot szívügyekben, mert hidegen látja a dolgokat és nincs befolyásolva az érzelmeiktől. Pedig higgye el, hogy éppen érzelmi ügyekben nem árt okosan gondolkodni. Maga, mint írja, nem tudja, hogy hozzámenjen ahhoz a férfihoz, akibe ugyan nem szerelmes, de aki végtelesen jó rokonszenves Magának, akinek jó állása van és derék ember is, de...

és itt vaján a nagy De, az illető pont egyidős Magával. A legjobb meggyőződéssel azt tanácsoljuk Magának, hogyha csupán ez az egyetlen ok, ami a házasságtól visszatartja, akkor nyugodt lélekkel hozzámehet ahhoz a férfihoz. Persze hogy igaz, amit ír, hogy jobb volna, ha a férfi legalább néhány évvel idősebb volna Magánál. De ha már ezen a tényen nem lehet változtatni, akkor el kell azt fogadni. Ez a körülmény nem lehet egy esetlegesen boldog házasság akadálya.

Sport. (33.) Az édesanyjának valószínűleg igaza van. A túlzásba vitt sportolás lényegesen rosszabb következményekkel járhat, mintha nem sportolna. Ezt ne értse úgy, hogy a sportolás felesleges, csupán annak túlhajtásától kell tartózkodnia. Ha körülményei megengedik, elegendő a teniszezés. A Maga társaságában alighanem ennek könnyű a megoldása. Úszhat is — ez a leg-egészségesebb sportok egyike, — de számoljon egy nőknél sokszor felesleges túlizmosodással, ami az úzásnak könnyen következménye lehet. Szerintünk azok a sportágak amelyeket most üz, túlnehezek egy tizenhat éstendős kislánynak.

„Petit.“ (27.) Ön is egyike a sokaknak, akik saját életüket tönkreteszik azon való tépelődésükkel, hogy alacsony termetűek. Panaszokodik, hogy nem talál megfelelő társaságot, mellőztetések érik, nevétségesnek érzi magát stb. Először is: ne gondolja, hogyha valami nem sikerül, azt kizárólag ennek kell betudnia. Viszont — bármilyen fonákul is hangzik, — higgye el, nagyon sok minden ezért sikerül. Mi azt hisszük: Napoleon talán nem lett volna az, aki volt, ha magasabb. Lélektani okai vannak az ilyen sikereknek, a látszólagos mínusz sok pluszt eredményezhet. Persze általánosítani azért nem mernénk. De mégis, úgylátszik, a Teremtészet akar ily módon rendbehozni valamit, kiegyensúlyozni. A Maga gondjai — bocsánat — eléggé jelentéktelenek. Elhítt Magával mellőztetéseket, nem mer táncra kérni valakit, együtt menni egy Magánál magasabbal. A látvány csak a Maga elképzelése szerint neveltető, másoknak aligha tűnik fel. De ha zavarja, válasszon partnerül a Magaéhoz megfelelő termetű hölgyet. Egyet ne felejtse el: nem Maga az egyetlen alacsony termetű ember a világon.

Előfizetési árak:

1/4 évre 2 pengő 50 fillér, 1/2 évre 5 pengő

Felelős szerkesztő: BIBÓ LAJOS

Felelős kiadó: PAIZS GÉZA

Kiadótulajdonos: TOLNAI NYOMDAI MŰINTÉZET ÉS KIADÓVÁLLALAT RT.
Budapest, VII, Dobány uca 12.

Nyomatott Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadó-vállalat RT. mélynyomó-körforgógépein,
Budapest, VII, Dohány uca 12 szám
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma.
14—23—39 és 14—23—50

Délibáb

KERESZTREJTVÉNY

A megfejtők között minden héten nyakkendőket, púderkompaktokat, bakelit szalvétatartókat, levelezőlappalburmokat és értékes könyvjutalmakat osztunk ki. Megfejtési határidő márc. 2. Minden borítékra ráírandó: Rejtvénymegfejtés.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13											
14										15	16
17					18		19		20		
21				22				23			24
25			26								27
28		29						30			
		31					32				33
34	35					36				37	
38					39				40		
41											

Beküldendő: vízszintes 1, 13, 41 és függőleges 1, 7, 12

Vízszintes sorok: 1. II. Henrik francia király neje, a hugenották kérelhetetlen üldözöje. 13. A Szentírásnak egy, dalokat tartalmazó része, legnagyobb részük Szulamit pásztorleány ajkára van adva. 14. Ilyen tarisznyája van a lovas embernek. 15. A vonat útja. 17. Vissza: kérdőívek első kérdése. 18. E helyen. 20. Cicero kortársa, a gyorsírás feltalálója. 21. Vissza: a hét vezér egyike. 22. Idegen női név. 24. Fém. 25. Akna belseje. 26. Énekes (névelővel). 27. A nátrium vegyjele. 28. Vissza: nagyközség a székesfehérvári járásban. 30. Süt. 31. Nagystílű szélhámos. 33. Engem — latinul. 34. Restel. 36. Só — latinul. 37. Régi súly. 38. Kis alakú kenyér. 39. Falusi udvarokban van. 41. Híres magyar színész és drámaíró volt.

Függőleges sorok: 1. Búcsúk, nagy vásárok alkalmával van leginkább keletje. 2.

Előre — franciául. 3. A tartozás rovata. 4. A görögkeleti templomok szentképeinek neve. 5. Cessio fele. 6. Igevégződés. 7. Lehetetlenség. 8. Idegen prepozíció. 9. Igen tápláló ital. 10. Kicsinyítő képző fordítottja. 11. Figyeli. 12. Egy régi, nagysikerű francia operett címe (zárt betűk o, n). 16. Ceruza. 18. Leánynév. 19. Isme. 20. Fed. 22. A természet ölné lejátszódó genreszerű jelenetek költői feldolgozásának neve. 23. Pecunia = a pénznek nincs szaga. 26. Hasonló, megfelelő. 29. A zsiráfhoz hasonló kérődző. Kongo állam erdeiben él. 32. Hölgy — idegen szóval. 33. Idegen női név. 35. Kerek szám. 37. Losonci kerékpáregylet. 39. Határrag fordítottja. 40. Olasz helyeslés.

Payper

A jutalmazott megfejtők névsorát a 81. oldalon közöljük

Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat R.-T. mélynyomása, Budapest

a legizgalmasabb regénynél az emberi szervezet életfolyamatainak leírása! Nincs az a tökéletesen felszerelt laboratórium, amelyben ezt megközelítő precizitással bonyolódna le a csodás vegyi folyamatok. Minden szervnek — a legkisebbnek is — megvan a maga rendeltetése, de miként egy apró, kis csavar hibája megakaszthatja egy hatalmas turbina működését, úgy az emberi testnél is bármely szerv rendellenes működése megbonthatja a szervezet csodálatos mechanizmusának munkáját. Ápolni, gondozni tehát nemcsak a beteg szervezetet kell, hanem az egészséges testet is, mert csak így lehet elejét venni sok-sok kínzó betegségnek. Ehhez azonban meg kell tanulni, hogy mi válik hasznára a szervezetnek és mi az, amit jó egészségünk érdekében kerülni kell. Élvezetes, népszerű formában nyújt ismertetést erről

TOLNAI :

ORVOS A CSALÁDBAN

című ötkötetes könyvsorozata.

A könyvsorozat szerkesztésében 23 hírneves orvostudós vett részt. A kötetek összterjedelme meghaladja az 1200 oldalt, műmel-lékleteinek és illusztrációinak száma több százat tesz ki.

A félbőr-kötésű sorozat ára bérmentes szállítással Budapesten 40, vidéken 42 pengő, mely havi 2 pengős részletekben is fizethető.

A könyvsorozat megrendelhető a Déliháb kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány uca 12.